

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जालना जिल्हा

१९८७-८८

अर्थ व सांख्यिकी संग्रहालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

दुक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जालना जिल्हा

१९८७-८८

अर्थ व सांख्यिकी, संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा: जालना

१९८७-८८

अ नु क्र म णि का

क्रिय	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग - १</u>	
१] दृष्टीक्षेपात जिल्हा [सामान्य माहिती व मह. राष्ट्रप्री तुलना]	१ ते ७
२] जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते २५
<u>भाग - २</u>	
३] जिल्हा सांख्यिकी गोजवारा [विविध माहितीय सांख्यिकीय तक्ते]	१ ते २०१

जिल्हा सांख्यिक व आर्थिक समालोचन १९८७-८८

दृष्टीक्षेपात जिल्हा:जालना

अ. क्र.	वांच	परिमाण	जालना जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१.	२.	३.	४.	५.

[एक] प्राकृतिक रचना

अ] भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांश	अंश	१९.१ ते २०.३	१६.४ ते २२.१
२] पूर्व रेखांश	अंश	७५.४ ते ७६.४	७२.६ ते ८०.९

ब] हवामान

तपमान	सेल्सिअस	१९८७	१९८६
१] - १ किमान	"-	उ. ना. / ११.१	उ. ना.
२] कमाल	"-	उ. ना. / ३८.८	उ. ना.
३] पर्जन्य [सरासरी]	मिलिमीटर	१९८७	
		८४०	उ. ना.

क] प्रशासकीय विभाग १ एप्रिल १९८७

१] तालुके	संख्या	५	३०३
२] पंचायत समित्या	"-	५	२९८
३] टपांडग्रास्त तालुके	"-		
		१९८७-८८	१९८५-८६
			१३०
४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"-	५	२९८
५] शहरे	"-	४	३०७
६] गावे [एकूण]	संख्या	९१३	४१,८३३
१] निर्जन	"-	१३	२,४७९
२] वस्ती असलेली	"-	९००	३९,३५४
७] क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	७६१२.४	३,०७,६९०

[दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९८८]

१] पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
२] महानगरपालिका	"-		११
३] नगरपरिषदा	"-	४	२१६
४] कटक मंडळे	"-		७
५] ग्रामपंचायती [३१.३.१९८७]-"		५५७	२४,७०७
६] पोलीस स्थानके [१.१२.१९८८]-"		१६	७८४
७] पोलीस आऊट पोस्ट [१.१२.१९८८]-"		९	१,१९१

[पुढे चालू...]

 १. ३. ४. ५.

[तीन] लोकसंख्या [१९८१]

१] ग्रामीण लोकसंख्या	आंकडे हजारात		
२] नागरी लोकसंख्या	---	८, ७१	४, ०७, ९१
३] एकूण लोकसंख्या	---	१, ६०	३, १९, ९३
४] अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	---	६८	४४, ८०
५] अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची एकूण टक्केवारी		६. ५७	७. १४
६] अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	आंकडे हजारात	२०	५७, ७२
७] अनुसूचित जमातींच्या लोकसंख्येची एकूण टक्केवारी		१. ९६	९. १९
८] पुरुष	आंकडे हजारात	५, २३	३, २४, १५
९] स्त्रिया	---	५, ०७	३, ०३, ६९
१०] स्त्री पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	९७०	९३७
११] घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१३५	२०४
१२] साक्षरतेचे प्रमाण			
१] एकूण	टक्केवारी	३०. ४९	४७. १८
२] पुरुष	---	४५. ५४	५८. ७९
३] स्त्रिया	---	१४. ९८	३४. ७९
४] राज्यामध्ये जिल्ह्यांचा क्रमांक	संख्या	२८	---

[चार] कृषि

१] भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	७७३	३०, ७५८
२] जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	५. ०६	१७. ४६
३] शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन [१९८६-८७]			
अ] विंगर शेती वापरा- खालील जमीन	हजार हेक्टर	२८	१, ०८२
ब] पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	---	११	१, ७२५
क] एकूण	---	३९	२, ८०७

* = अस्थायी

[पुढे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.
४]	पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवडीन केली इतर जमीन	हजार हेक्टर	१९८२-८३	१९८६-८७ *
	१] कायम गुरे चरण आणि इतर	"-	२२	१, ५४२
	२] ब्राडे झुडुवाखालील जमीन	"-	११	१८३
	३] लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन-	"-	९	१, ०३२
५]	पडीत जमीन		१९८२-८३	१९८६-८७*
	१] चालू पड	हजार हेक्टर	१५	९०१
	२] इतर पड	"-	६५	१, ०००
६]	पिकाखालील क्षेत्र		१९८२-८३	१९८६-८७*
	१] पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	"-	६०१	१७, ९२३
	२] हुसोटा क्षेत्र	"-	६४	२, ०१९
	३] एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"-	६६५	१९, ९४२
७]	ओलित क्षेत्र			१९८६-८७*
	१] निव्वळ ओलित क्षेत्र	"-	४८	१, ८०४
	२] एकूण ओलित क्षेत्र	"-	६९	२, ३४३
८]	सहत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्ये]		१९८२-८३	१९८७-८८
		"-	४४६	१४, १२३
९]	वडीत धारण जमीनी [१९८०-८१ अलीस]			
	१] २ हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या शेकड्यात	५६३	३०, ७७५
	२] २ ते १० हेक्टर	"-	१, १००	३, १८२
	३] १० हेक्टरपेक्षा जास्त	"-	१२५	९, ८७४
			१९८७-८८	१९८७-८८
१०]	जमीन महसूल वसूली	लाख रुपये	१९. ३४	उ. ना.
			१९८७-८८	१९८७-८८
११]	मिल्हापरिषदांच्या उपकर	"-	२१. ०७	उ. ना.
१२]	पंचायत समित्यांच्या उपकर	"-	११. ८२	उ. ना.
[मांस]	पशुसंवर्धन [पशुसंरक्षणा]		१९८२	१९८२
	१] पशुधन	संख्या हजारात	७१२	३०, ९१९
	२] मायी व बैल	"-	४०२	१६, १६२
	३] म्हशी व रेडे	"-	४९	३, ९७२
	४] मेंढ्या	"-	४२	२, ६७१

* = अस्थायी

[सुटे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
५]	शेळ्या	संख्या हजारात	२०३	७,७०५
६]	कोंवड्या व घदके	—"	१३५	१९,८४९
[सहो]	सहकार		३०.६.८८	१९८७-८८
१]	सहकारी संस्था	संख्या	१,०८६	८७,६७६
२]	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	—"	५७१	१८,२४४
३]	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या हजारात	१,८३	६,८३०
४]	दुग्ध शाळा संस्था	संख्या	११२	१२,९४१
५]	प्राथमिक कृषि पतसंस्थांनी दिलेले कर्ज	कोटी रुपये	१६.६१	६८०
[सात]	जलसिंचन		३०.६.७	३०.६.८६
१]	पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
१]	सोठे प्रकल्प	संख्या	—	१६
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	—	उ.ना.
२]	मध्यम प्रकल्प	संख्या	७	१४६
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	२२	उ.ना.
३]	लघु प्रकल्प [पृष्ठभाग]	संख्या	३९	१,४००
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	१३	उ.ना.
४]	सिंचन विहीरी खाली भिजणारे क्षेत्र	—"	१९८२-८३	१९८६-८७
			३१	९९२
[आठ]	उद्योग		१९८७ अखेर	१९८७ अखेर
१]	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	१५७	२४,९७१
२]	नोंदणीकृत चालू कारखाने [उत्पादन चालू असलेले]	—"	१२८	२०,६०२
३]	साखर कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धरून]	—"	३०.९.८८	
			२	१११
४]	साखर कारखान्यांतील उत्पादन	"०००"मे. टन	१९	२,७९५
५]	सर्व सुत गिरण्यांची संख्या	संख्या	१	१२१
[नऊ]	बीज		३१.३.८८	३१.३.८८
१]	बीज पुरवठा केलेली झहरे व खेडी	संख्या	९१३	३८,१७७
२]	विद्यतीकरण झालेल्या गांवांची संख्या	—"	९०९	उ.ना.
३]	बीज पुरवठा केलेले पंपसंच	—"	३५,०७१	१२,४२,१०२
४]	गोबर गॅस संयंत्र	—"	४,११५	उ.ना.

[मुद्रे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
[दहा] तार्जनिक आरोग्य			१९८७	१९८७
१] रुग्णालये	संख्या		६	७६८
२] दवाखाने	"		१७	१, ७९९
३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"		३०	१, ५३९
४] प्राथमिक आरोग्य पथके	"		३	८१
५] एकात्मिक बाल विकासात योजना गट	"		---	उ. ना.
६] अंगणवाडीत उपस्थित राहणारी मुले	"		उ. ना.	उ. ना.
[अकरा] शिक्षण	संख्या		३०. ९. ८६	३०. ९. ८८
१] एकूण प्राथमिक शाळा	"		१, ०७६	५५, ५१३
२] एक शिक्षकी शाळा	"		४४७	१६, ७४६
३] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या	संख्या हजारात		१४४	९, ७६१
४] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	"		३	२५३
५] प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	"		४८	३९
[बारा] दुय्यम शिक्षण			३०. ९. ८६	३०. ९. ८८
१] दुय्यम शाळा	संख्या		९८	८, ७८७
२] शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात		४१	५, ०६६
३] शाळेतील शिक्षक	"		१	१६१
४] प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या		४१	३१
[तेरा] उच्चशिक्षण			३०. ९. ८६	३०. ९. ८८
१] संस्था	संख्या		४	१, ००७
२] एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात		४	९५०
[चौदा] प्रौढ शिक्षण			१९८७-८८	१९८६-८७
अ] प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या		८००	१८, ७३९
ब] प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात		२४, ०००	उ. ना.
सांख्यिक शिक्षण			१९८६-८७	१९८६-८७
१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था				
१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या		२	१८०
२] इतर [खाजगी]	"		---	उ. ना.

१.	२.	३.	४.	५.
२]	शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक शिक्षण संस्थांमध्ये प्रजर झालेल्या जाणा	संख्या	२६०	४२, ३२८
३]	तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण		१९८६-८७	१९८५-८६
१]	शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या	१	उ. ना. १९८५-८६
२]	इतर [खाजगी]	"	---	५७५
४]	शासकीय तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	६०	६०, ५२९
५]	अभियंत्याची संख्या	"	१२	उ. ना.
[पंधरा]	परिवहन आणि दळणावळ		३१.३.८८	३१.३.८८
१]	एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी कि. मी.		८८	५, ४७० *
२]	रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	५७६	उ. ना.
३]	एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकित]	कि. मी.	३६२२. ५१	१, ६६, ४१६
४]	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	"	---	२, २५५
५]	राज्य महामार्गाची लांबी	"	६७९. ७६	३०, ५७८
६]	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	८२९. ५०	३७, २२४
७]	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	७१८. २७	३६, ४०३
८]	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"	४३४. ४८	५९, २६६
[सोळा]	पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा			
	कठीण गावांची संख्या		१९८७-८८	१९८७-८८
१]	खड्यांना केलेला पुरवठा	संख्या	---	६, ०१३
अ]	नळांचा पाणी पुरवठा	संख्या	---	उ. ना.
ब]	कूप नलिका	"	---	उ. ना.
क]	विहीर	"	---	उ. ना.
	टँकर्स किंवा चैलगाडीने पाणी पुरवठा केली जाणारी गावे	"	---	उ. ना.
	योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"	---	उ. ना.

*= सुधारित वर्गीकरणामुळे बदल झाला आहे.

[पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
[ततरा]	घरवांधणी		१९८७-८८	१९८७-८८
	भूमिहीन कामगारांसाठी वांधलेल्या झोपड्या	संख्या	६५८	उ.ना.
[अठरा]	एकीकृत गांधीय विकास कार्यक्रम		१९८७-८८	१९८२-८३
	१] दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे	लाखात	०.७३	४१
	२] लाभार्थी		१९८७-८८	१९८७-८७
	अ] जुने	संख्या	२,६३४	१,०८,७४२
	ब] नवे	"-	२,१९८	१,२९,३६९
[एकोणीस]	रोजगार निर्मिती		१९८७-८८	१९८७-८८
	१] रोजगार हळी योजना	कोटी मनुष्य दिवस	०.३४७७	१५.५५
	२] राष्ट्रीय गांधीय रोजगार कार्यक्रम	"-	०.५०६	२.६२
	३] गांधीय भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	"-	०.६१६	२.४१
[वीस]	आदिवासी कल्याणकारी योजना		१९८७-८८	१९८६-८७
	आदिवासी करिता आश्रमशाळा	विद्यार्थी संख्या	उं.ना.	उं.ना.
[एकवीस]	गागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
	१] गागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	४	उं.ना.
	२] वसतीगृहांत राहणारे विद्यार्थी	"-	२४५	उं.ना.
[बावीस]	जिल्हा नियोजन		१९८७-८८	१९८७-८८
	१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत	९.७८	२३२७
	२] अनुषंग भ्रम काढण्यासाठी तरतूद	रुपये कोटीत	६.२७	३००
[तेवीस]	नागरी पुरवठा		१९८७	१९८८
	१] रास्त भावांची दुकाने	संख्या	१,१२०	३४,२८३
	२] साठा	"०००"मे.टन	५	७२९
	३] शासकीय गुदामे	संख्या	१९८७ अखेर २२	३१.३.१९८८ १,१२५

टीप: १] आंकडे पूर्णतात केल्याने वेरजा कदाचिन्नु जळणार नाहीत.

२] सन १९८२-८३ ची कृषि विषयक साहित्य पूर्ण सुधारित आहे.

३] उं.ना. = उपलब्ध नाही.

"सामाजिक व आर्थिक समालोचन"

१] पुर्वीच्या औरंगाबाद जिल्हयातील जालना, अंबड, भोकरदन [१९६० मध्ये व काफ्राबाद हे चार तालुके व परभणी जिल्हयातील परतूर हा एक तालुका असे ५ [पाच] तालुके असलेला जालना जिल्हा, महाराष्ट्र राज्यातील २७वा जिल्हा व मराठवाडयातील, ६वा जिल्हा, १.५.१९८१ पासून अस्तित्वात आला. पुर्वीच्या भोकरदन तालुक्याची पुनर्रचना करण्यात येऊन त्यातील १४ गावे सोळाव तालुका [जिल्हा औरंगाबाद] यामध्ये समाविष्ट करण्यात आली. इतर ४ तालुक्यांच्या सीमा पुर्वीप्रमाणेच कायम ठेवण्यात आल्या. भोकरदन तालुक्यातील आणाखी दोन गावांचा सोळाव तालुक्यात समावेश ३०.४.१९८४ ला करण्यात आला.

भौगोलिक परिस्थिती

२] जालना जिल्हा दक्षिण पठाराच्या क्षेत्रात येतो. दक्षिण पठाराच्या उत्तर इतर क्षेत्रांप्रमाणेच या जिल्हयात चढ उतार आढळतो. जिल्हयाचे उत्तर भागात सातमाळा, व अजिंठा हे पर्वत आहेत. जालना टेकड्यांच्या रांगा या सातमाळा टेकड्यांच्या उपरांगा असून त्या जिल्हयात पूर्व-पश्चिम पसरलेल्या आहेत. या जिल्हयात अति उंच टेकड्या नाहीत. लहान पर्वतात जालना, अंबड, परतूर तालुक्यातील टेकड्यांचा समावेश होतो. ह्या टेकड्या असेंद सुळक्याक्या असून त्यांचा पूर्वेकडील पृष्ठभाग पसरट आहे. या भागाचे हळू हळू रुमांतर सपाट भागात झाले आहे. जमीनीचा उतार दक्षिणेकडे आढळून येतो. जिल्हयाची समुद्रसपाटीपासून सरासरी उंची ५३४ मीटर आढळते.

१] स्थान व भौगोलिक परिस्थिती

३] जालना जिल्हा १९^०१' व २०^०३' या उत्तर अक्षांश व ७५^०४ व ७६^०४ या पूर्व रेखांशांमध्ये वसलेला आहे. जिल्हयाचे स्थान महाराष्ट्र राज्यात साधारणतः मध्यभागी आहे. जिल्हयाच्या उत्तर सीमेवर जळगांव जिल्हा, पूर्वेस बुलढाणा व परभणी जिल्हे, दक्षिणेस बीड जिल्हा व पश्चिमेस औरंगाबाद जिल्हा वसलेला आहे.

क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग

४] जिल्हयाचे एकूण क्षेत्रफळ ७६१२.४ चौ. कि.मी असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या तुलनेत २.४७ टक्के आहे. एकूण क्षेत्रफळाच्या ०.४५ टक्के म्हणजे ३४.५ चौ. कि.मी. क्षेत्रफळ नागरी विभागाचे आहे व उरलेले १९.५० टक्के म्हणजे ७५७७.९ चौ. कि.मी क्षेत्रफळ ग्रामीण विभागाचे आहे.

प्रशासकीय सोयीसाठी जिल्ह्यातील पांच तालुक्यांचा एकच उपविभाग केला असून या उपविभागासाठी स्वतंत्र उमजिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना येथे आहे. प्रत्येक तालुक्या-स्तरावर एक एक तहसील व पंचायत समिती कार्यालय आहे. जिल्ह्यातील तहसील व पंचायत समितीच्या कार्यक्षेत्राच्या सीमा एकच आहेत. जिल्हा स्तरावरील जिल्हा परिषदेच्या अधिपत्याखाली पंचायत समित्या काम करतात.

५.] जिल्ह्यात वस्ती असलेली एकूण ९०० गावे असून १३ गावे ओसाड आहेत. या गावांकरिता ३२५ स्वतंत्र ग्रामपंचायती व ३३३ गट ग्रामपंचायती आहेत. जिल्ह्यात जालना, अंबड, परतूर व भोकरदन या ठिकाणी नागरी क्षेत्रे असून त्यासाठी नगरपरिषदा आहेत. जाफ्राबाद येथे नागरी विभाग नसल्याने नगरपरिषद नाही. जालना येथील नगरपरिषद "अ" वर्गीय असून इतर तिन्ही नगरपरिषदा "क" वर्गीय आहेत. जाफ्राबाद, अंबड, भोकरदन येथे प्रत्येकी एक बाजार समिती, असून परतूर तालुक्यात परतूर येथे एक एक कृषि उत्पन्न बाजार समिती कार्यरत आहे. जालना शहर हे जिल्ह्याचे मुख्यलय असल्याने तेथे जिल्हाधिकारी कार्यालय, तसेच इतर खात्यांची जिल्हा पातळीवरील कार्यालये आहेत.

भू-विज्ञान

६.] जिल्ह्यातील जमीन बहुतांश अग्निजन्य गाळ दगडापासून तयार झाली असून ती काळी, मध्यम काळी, चुनटडीयुक्त, कमी जास्त खोलीची व निरनिराळ्या प्रतींची आढळून येते. जिल्ह्यातील भोकरदन, जाफ्राबाद व जालना तालुक्यांतील जमीन हलकी व मध्यम प्रतींची आढळते. अंबड व परतूर तालुक्यातील गौदावरी नदीलगतची जमीन भारी व काळी व सुपीक आहे. ही काळी जमीन कापूस उत्पादनात आत्मनिष्ठ पोषक आहे. ज्वालामुखी पासून ही तयार झाली असून त्यात वनस्पती अन्न भरपूर प्रमाणात आढळते. रेग्युड नावाची रेतळ जमीन ज्वालामुखीपासून अनेक स्थित्यांनंतर तयार झाली आहे. स्थान व खोलीनुसार जमीनीच्या प्रतीत बदल आढळते. स्थितीनुसार जमीनीचे हलकी, मध्यम व भारी असे वर्गीकरण केले जाऊ शकते. नदीलगत किनाऱ्यालगतची जमीन खोल, काळी व सुपीक आढळते. भू-शास्त्र रचनेनुसार जमीनीचे वर्गीकरण पुढे वर्णविल्याप्रमाणे होऊ शकते.

अ] दख्खन भूप्रदेशातील मध्यभाग

ब] गौदावरी नदीच्या गाळाचा सुपीक भाग

क] गौदावरी व इतर नद्यांच्या गाळामुळे तयार झालेला स्तर

नदीनाले

७] जिल्हयाच्या दक्षिण सीमेवर सीमेलगत अदमासे ६० कि.मी. लांबीच्या किनाऱ्यावरून गोदावरी ही जिल्हयातील मुख्य नदी वाहते. त्यामुळे जिल्हयाचा दक्षिणभाग गोदावरीच्या खोऱ्यात मोडतो. दुधना व गल्हाटी या गोदावरीच्या उपनद्या मध्यभागातून वाहतात तर उत्तर भागातून पूर्णा, खेळणा व गिरजा या उपनद्या वाहतात. कुंडलिका ही दुधनाची उपनदी जालना शहरातून वाहते.

हवामान व पर्जन्य

८] जिल्हयाचे हवामान समशितोष्ण आहे. हवामानाच्या दृष्टीने जिल्हयाचे हवामान तीन विभागात मोडते.

अ] जून ते सप्टेंबर:- हे चार महिने पावसाचे असून हवामान आर्द्र असून उष्ण असते. या काळात जिल्हयातील तपमान २१ अंश ते ३६ अंश सेल्सिअस आढळते.

ब] ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी:- या कालावधीत थंडी जाणवते. या काळात थंड व कोरडे वारे वाहतात व रात्री हवेत गारठा आढळतो. कधी कधी थंडीची सलग या काळात येते.

क] मार्च ते मे :- या ३ महिन्यात हवा उष्ण व कोरडी असते. सप्टेंबर व मे महिन्यात कमालीची उष्णता असते. या कालावधीत तपमान सर्वात अधिक ४६ अंश सेल्सिअस इतके आढळते. या महिन्यात दिवसा कमालीची उष्णता असली तरी रात्री मात्र हवामान थंड असते. वार्षिक बहुतांश काळात जिल्हयातील हवामान आल्हाददायक असते.

९] जालना जिल्हयात तपमान नोंदीचे नोंदकेंद्र नाही. नजीकची तपमान नोंद केंद्रे ओरंगाबाद व चिक्लठाणा ही आहेत. १९८७ या वर्षात चिक्लठाणा येथे किमान तपमान ११.१ अंश सेल्सिअस डिसेंबर महिन्यात होते. तर कमाल तपमान एप्रिल महिन्यात ४८.८ अंश सेल्सिअस होते. १९८६ साली ती अनुक्रमे ११.२ अंश सेल्सिअस व ३९.९ अंश सेल्सिअस होती.

पर्जन्य

१०] जिल्हयातील पावसाचे प्रमाण बेतायेय आढळते. व बऱ्याचवेळा पाऊस फेब्रुवर पडत नाही. जिल्हयात सरासरी ७५० ते ९०० मि. मि. पाऊस पडतो. पर्जन्याच्या दृष्टीने जिल्हयाचे दोन भाग दोवळमानाने होऊ शकतात. पहिल्या भागात जिल्हयातील पाचही तालुक्यातील पूर्वेकडील भागांचा समावेश होतो. या विभागात

पडणारा पाऊस साधारणपणे ६०० मि. मि. असून तो खरीप पिकासाठी पोषक ठरतो. दुस-या विभागात अंबड व परतूर तालुक्यांच्या पश्चिमेकडील भाग मोडतो. या भागात ७०० ते ७५० मि. मि. पाऊस पडतो. हा पाऊस रब्बी पिकासाठी पोषक असल्याचे आढळून येते. जिल्ह्यात सर्व भागात सरख्याचे प्रमाणात पाऊस पडत नाही. वेळोवेळी हंगार्ड सक्षय परिस्थिती कांही भागात निर्माण होताना आढळते. जालना व अंबड हे तालुके विश्वसनीय पावसाचे भाग समजले जातात. अंबड व तालुक्यातील कांही भागांचा समावेश अवर्षण प्रवण क्षेत्रात करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील बहुतांश पाऊस नैऋत्य मोसमी वा-यापासून पडतो. ऑक्टोबर महिन्यात ईशान्य मोसमी वा-यापासून तूळक पाऊस पडतो.

११] जिल्ह्यातील सर्व तालुका मुख्यालयाच्या ठिकाणी पर्जन्यमापके बसविलेली असून दररोज पडणा-या पावसाची नोंद केली जाते. १९८७ साली सर्वात कमी पाऊस अंबड तालुक्यात ६०५ मि. मि. इतका आढळून आला तर सर्वात जास्त पाऊस जालना तालुक्यात १०१२ मि. मि. आढळला.

जमिनीचा प्रकार

१२] जिल्ह्यातील जमीन सुपीक व काळी असून कापसाच्या पिकासाठी योग्य अशी आढळते. भोकरदन, औरंगावाद व जालना तालुक्यातील जमीन हलक्या प्रतलाची व मुरमाड आहे. यात खरीपसाठी पिके प्रामुख्याने घेतली जातात. जिल्ह्याच्या तालुक्यातील अंबड व परतूर तालुक्याची जमीन काळी व सुपीक आहे. या भारी जमिनीत कापूस व रब्बीची पिके प्रामुख्याने घेण्यात येतात. जिल्ह्याच्या उर्वर भागात विहीरी खोदल्या जाऊ शकता असल्या तरी पाणी अतिशय खोल व अप्रमाणमात आढळते. ते बारमाही पिकासाठी अपुरे भासते.

[२] लोकसंख्या

जनगणना व वार्षिकी अंदाज

१३] १९८१च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या भोकरदन तालुक्यातील औरंगावाद जिल्ह्यात समाविष्ट केलेले १६ गावे वगळून १०.३० लक्ष आहे. तर १९७१ च्या जनगणनेनुसार ती ८.९७ लक्ष होती. त्यानुसार दशावधीत लोकसंख्या वाढीचा दर हजाराला १५८ येतो. वार्षिक वाढीचा दर विचारात घेतल्यास मार्च १९८८ ची जिल्ह्याची अंदाजित लोकसंख्या ११.८२ लक्ष येते. जिल्ह्याच्या

लोकसंख्येपैकी १५.२३ टक्के भोकरदन, ८.१७ टक्के जाफ्राबाद, ३९.८९ टक्के जालना, २४.८८ टक्के अंबड व १८.१३ टक्के परतूर या तालुक्याची लोकसंख्या आढळते.

घनता

१४] महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळ व लोकसंख्येच्या तुलनेत जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ २.५७ टक्के व लोकसंख्या १.६७ टक्के खाली आहे. १९८१च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात लोकसंख्येची घनता दर चौ. कि.मी. १३५ येते. ग्रामीण विभागात दर चौ. कि.मी. ११४, तर नागरी विभागात दर चौ. कि.मी. सागे ४६३६ लोकसंख्या आहे. नागरी विभागात सर्वात जास्त घनता परतूर शहरात असून सर्वात कमी घनता अंबड शहरात आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त घनता भोकरदन तालुक्यात आहे तर सर्वात कमी घनता अंबड तालुक्यात आहे.

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

१५] १९८१च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी ८.७१ लक्ष म्हणजेच ८४.५१ टक्के लोक ग्रामीण भागात आहेत तर उर्वरित १.६० लक्ष म्हणजेच १५.४९ टक्के लोक नागरी भागात आहे. एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी ७६.६२ टक्के म्हणजेच १.२२ लक्ष लोकसंख्या जालना शहराची आहे.

स्त्री-पुरुष प्रमाण

१६] जालना जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणनेनुसार दर हजार पुरुषांसाठी ९७० स्त्रिया असे प्रमाण आहे तर हेच प्रमाण महाराष्ट्रासाठी दर हजार पुरुषांसाठी ९३७ स्त्रिया असे आहे. नागरी व ग्रामीण भागातील अशा प्रमाणांमध्ये थोडा फरक आढळतो. नागरी भागातील हे प्रमाण ९४७ स्त्रिया असे आहे तर ग्रामीण भागासाठी ते ९७४ स्त्रिया असे येते.

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती

१७] जनगणना १९८१ नुसार जिल्ह्यात अनुसूचित जातींची एकूण लोकसंख्या ६८ हजार इतकी आहे. ह्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी ०.६७ टक्के आहे ही महाराष्ट्र राज्याच्या ७.१४ ह्या टक्केवारीपेक्षा थोडी कमी आहे.

१८] जिल्ह्यातील अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या १९८१च्या जनगणनेप्रमाणे २० हजार आहे. तींची एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी १.९६ टक्के येते. महाराष्ट्र राज्यासाठी हीच टक्केवारी ९.१९ टक्के आहे.

अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या भोजपूर तालुक्यात जास्त असून त्या खालीखाल अगड तालुक्यात ती जास्त आहे. यात बंधारा जमातीचे लोक जास्त प्रमाणात आढळतात.

कामक-यांची संख्या

१९] १९८१च्या जनगणनेत कामक-यांच्या व्याख्येत पुन्हा बदल करून कामात कामकरी ही संज्ञा नव्यानेच निर्माण केली आहे. पेशाचे पोटी ज्याला कर्मर अथवा कार्यातील अधिक काळ काम मिळाले त्याला "कामकरी" ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयं रोजगार करणारे शेतकरी, कुटीर उद्योगात काम करणारे व्यापारी इत्यादींची गणना कामगारात झाली. या उलट कार्यातील एक अथवा काही दिवस किंवा दररोज काही काळ पेशाचे मौदल्यात ज्याने काम केले त्याला "सीमांत कामकरी" समजण्यात आले आहे.

२०] जिल्ह्यात १९८१च्या जनगणनेनुसार ४.५७ लक्ष कामकरी आहेत. एकूण लोकसंख्येची कामक-यांची टक्केवारी ४४.३८ टक्के येते. सीमांत कामकरी ०.९२ लक्ष म्हणजेच ४.११ टक्के आहेत. महाराष्ट्रात कामक-यांची व सीमांत कामक-यांची टक्केवारी १९८१च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे ४२.५६ टक्के व ३.८५ टक्के आहे. राज्याच्या तुलनेत जिल्ह्यातील कामकरी व सीमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

२१] पुर्वच्या जनगणनेप्रमाणे कामक-यांचे १ वर्गात वर्गीकरण न करता १९८१च्या जनगणनेत ते पुढील चार वर्गांतच करण्यात आले आहे.

१] शेतकरी २] शेतमजूर ३] घरगुती उद्योग, वस्तू निर्माण करणे, सेवा, दुसऱ्या इ. व इतर काम करणारे ज्यात पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छे शिकार, मळे व फळवागा आणि तलेवंधी क्षेत्र व खाणा व दगडकाम करणे समाविष्ट आहे. ४] बांधकाम व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण, दळणावळ घरागुती उद्योगाथेरीज वस्तू निर्माण, प्रक्रिया, दुसऱ्या व इतर हयांचा समावेश केलेला आहे.

२२] इतर जिल्ह्याप्रमाणेच हया जिल्ह्यात शेतकरी व शेतमजूर हया कामकऱ्यात जास्त आहे. मोठे उद्योगधंदे जालना शहरात आहेत. इतर नागरी मोठे उद्योग नाहीत. ग्रामीण विभागासाठी वर उल्लेखिल्या चार वर्गातील कामक-यांची एकूण कामकऱ्यांची टक्केवारी थोडी प्रमाणात आहे.

अ] शोतकरी ४६.६३ टक्के आ] शोतमजूर ३६.१६ टक्के इ] घरगुती उद्योग वस्तु निर्माण वगैरे १.६१ टक्के व ई] इतर १५.६० टक्के नागरी विभागातील कामक-यांशी अशी टक्केवारी अनुक्रमे ७.२५ टक्के, ११.९३ टक्के, २.६१ टक्के व ७८.२१ टक्के आहे.

वयोगटानुसार लोकसंख्या

२३] अशा प्रकारची आंकडेवारी जालना जिल्हयासाठी स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही. १९८१चे जनगणनेत औरंगाबाद जिल्हयाच्या लोकसंख्येची वयोगटात विभागणी करण्यात आली आहे. त्या जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येची वयोगटवार टक्केवारी पुढीलप्रमाणे आहे.

१] ० ते १४ वर्षे	४०.६५ टक्के
२] १५ ते १९ वर्षे	८.८१ टक्के
३] २० ते २४ वर्षे	७.८४ टक्के
४] २५ ते २९ वर्षे	७.४२ टक्के
५] ३० ते ३९ वर्षे	१२.८१ टक्के
६] ४० ते ४९ वर्षे	९.८२ टक्के
७] ५० ते ५९ वर्षे	६.१३ टक्के
८] ६० वर्षे व त्यावरील	६.३७ टक्के
९] वय अनिर्देशित	०.१५ टक्के

साक्षरता प्रमाणा

२४] जनगणना १९८१ नुसार जिल्हयातील साक्षरतेचे प्रमाण ३०.४९ टक्के आहे. तर महाराष्ट्र राज्यासाठी हे प्रमाण ४७.१८ टक्के आहे. साक्षरतेचे प्रमाण ग्रामीण व नागरी विभागात फारच तफावत दिसते. नागरी विभागतील टक्केवारी ४८.४९ असून ग्रामीण विभागातील टक्केवारी २७.१९ टक्के आहे. तसेच पुरुषांचे मानाने रित्रयामधील साक्षरतेचे प्रमाण खूप कमी आहे. पुरुष साक्षरांची टक्केवारी ४५.५४ असून स्त्री साक्षरांची टक्केवारी फक्त १४.९८ आढळते.

घरात असलेली निवासीपयोगी घरे व कुटुंबे

२५] १९८१च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयात निवासीपयोगी १.८५ लक्ष घरे आहेत. व ह्या घरातून एकूण १.८७ लक्ष कुटुंबे रहात होती, १९७१च्या जनगणनेनुसार पुर्वीच्या औरंगाबाद जिल्हयातील एकूण कुटुंबांपैकी ८३.४६ टक्के कुटुंबे मालकीचे घरात तर १६.५४ टक्के कुटुंबे भाड्याचे घरात रहात होती.

३] वन

२६] क्षेत्रफल: जिल्हयात वनक्षेत्र फारच कमी व तुरळक असून उत्पादनाच्या दृष्टीने हलक्या दर्ज्या आहे. महसूल खात्याच्या १९८२-८३ सालच्या ऋतु व पिके याबाबतच्या अहवालातील आकडेवारीनुसार जिल्हयातील जंगल व्याप्त क्षेत्र ५१०० हेक्टर आहे जे एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या फक्त ०.६६ टक्के आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या १९८७-८८ च्या ५३, ७०, ००० हेक्टर क्षेत्राशी तुलना करता त्याची टक्केवारी फक्त ०.०९५ येते. सामाजिक वनीकरण विभागातर्फे गावातील गायरान जमीनीत व रस्त्यांभे कडेने वनीकरण केले जाते आहे. पर्यावरणाचा समतोल राखण्याच्या दृष्टीने जंगलकाम क्षेत्र साधारणपणे ३३% असणे आवश्यक आहे.

२७] १९८७-८८ साली जंगलातील एकूण उत्पादन रु. ०.८० लक्ष होते. ह्या उत्पादनापैकी ५८.७५ टक्के म्हणजे रु. ०.४७ लक्ष विड्याच्या पानांचे उत्पादन अन्न उरलेले रु. ०.३४ लक्ष म्हणजेच ४२.२५ टक्के उत्पादन डिकापासून होते.

४] शोती

जमीनीचा प्रकार

२८] जिल्हयातील शोती विषयक पूर्ण सुधारित आकडेवारी १९८२-८३ वर्षाकरिता उपलब्ध असून ती जिल्हयाच्या पुनर्रचनेपुर्वीच्या तालुक्यासाठी आहे. त्यामुळे ह्या आकडेवारीमध्ये भोकरदन तालुक्यातून सोयगाव तालुक्यात समाविष्ट झालेल्या १४ गावांच्या माहितीचा समावेश आहे. १९८२-८३ या वर्षाची माहिती अंतीम सुधारित असल्याने समालोचनासाठी आकडेवारीचा प्रामुख्याने उपयोग करण्यात आला आहे.

जिल्हयाचे भौगोलिक क्षेत्र ७.७३ लक्ष हेक्टर असून त्यापैकी जंगलव्याप्त क्षेत्र ५ हजार हेक्टर म्हणजेच ०.६६ टक्के आहे. शोतीकरीता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रासह व बिगर शोती वापराखालील जमीन २८ हजार हेक्टर म्हणजे भौगोलिक क्षेत्राच्या ३.६२ टक्के होती. पडीत व लागवडीलायक नसलेली जमीन ११ हजार हेक्टर म्हणजेच १.४२ टक्के होती. अशा रितीने एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी ५.०३ टक्के जमीन लागवडीस उपलब्ध नव्हती. पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवडीलायक परंतु वापरात नसलेली जमीन ७.८ हजार हेक्टर म्हणजेच १.०१ टक्के होती. कायम गुरे चरण इतर चरण्याची जमीन २९.४ हजार हेक्टर म्हणजे ३.८० टक्के होती. ह्या कायम गुरेचरण क्षेत्राचे

जिल्हयात असलेल्या गाई-म्हशी यापिशी असलेले प्रमाण फक्त ०.२२ हेक्टर एवढे असून ते फारच कमी आहे. कतलेल्या जमीनीत समाविष्ट न झालेली झाडे व झुडूपे व चळवागा खालील जमीन १०.५ हजार हेक्टर म्हणजे १.३६ टक्के होती. हयाखेरीज चालू पड १५.१ हजार हेक्टर [१.९५ टक्के] व इतर पड ६५.२ हजार हेक्टर [८.४४ टक्के] होती. ही सर्व जमीन वजा जाता निव्वळ कसलेले क्षेत्र ६०१ हजार हेक्टर जे लागवडीखाली एकूण क्षेत्राच्या ९०.४१ टक्के होते. जिल्हयातील एकूण निव्वळ असलेल्या जमीन क्षेत्राची तालुकावार टक्केवारी पुढीलप्रमाणे आहे. भोकरदन १५.८९ टक्के, जाफ्राबाद ९.६९ टक्के, जालना २५.२६ टक्के, अंबड ३०.२४ टक्के व परतूर १८.९२ टक्के

२१] जिल्हयातील ओलिताचे प्रमाण कमी असल्याने दुसोटा पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस चांगला झाल्यास काही भागात खरीपाचे पीक काढल्यानंतर रब्बीचे पीक दुसरे पीक कोरडवाहू जमीनीत घेतले जाते. १९८२-८३ साली एकापेक्षा अधिक पिके लागवडीखालील क्षेत्र ६३,७१९ हेक्टर म्हणजे निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या १०.६१ टक्के होते. तालुकावार टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे. भोकरदन ५.६६ टक्के, जाफ्राबाद २४.३७ टक्के, जालना १८.५० टक्के, अंबड ६.६८ टक्के व परतूर ३.१८ टक्के

वहीत धारणा केलेली जमीन व वहीती खातेदार

३०] १९८०-८१ च्या कृषि गणनेनुसार एक हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा करणारे वहीती खातेदार २०,८१९ होते. व १९७६-७७ च्या कृषि गणनेच्या आकडेवारीशी तुलना करता हया गटातील खातेदारांच्या संख्येत ४५,५४ टक्के वाढ झालेली दिसून येते. एकूण खातेदारांशी हया गटातील खातेदारांची टक्केवारी २३.२३ टक्के होते. तर त्यांनी धारणा केलेल्या जमीनीची टक्केवारी १.८६ येते. एक हेक्टर पेक्षा जास्त व दोन हेक्टरपेक्षा कमी जमीन केलेले खातेदार ३५५०८ म्हणजेच एकूण खातेदारांच्या २०.९२ टक्के होते व त्यांनी धारणा केलेली जमीन ८.५३ टक्के होती. दोन हेक्टरपेक्षा जास्त पण ५ हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा करणा-यांची संख्या ६४,६५९ म्हणजेच ३८.०९ टक्के होती. त्यांनी ३०.६४ टक्के जमीन धारणा केलेली होती. पाच हेक्टरपेक्षा जास्त पण दहा हेक्टरपेक्षा कमी जमीन धारणा करणारे खातेदार ३६,३०३ म्हणजेच २१.३८ टक्के होते. १० हेक्टरपेक्षा जास्त जमीन धारणा करणा-या खातेदारांची संख्या १३,४८० होती. त्यांनी धारणा केलेली जमीन १०.३३ टक्के होती वरील आकडेवारी पाहता कमी जमीन धारण करणा-यांची संख्या वाढत आहे असे दिसते. १९७६-७७ च्या कृषि गणनेनुसार खातेदाराने सरासरी धारण केलेली जमीन ४.८० हेक्टर होती, तर १९८०-८१ च्या गणनेनुसार ती ४.१६ हेक्टर होती.

पिके व पिक पध्दती

३१] हया जिल्ह्यात खरीप व रब्बी हया दोन्ही हंगामात पिके घेण्या येतात. दोन्ही हंगामात घेतल्या जाणाऱ्या पिकांमध्ये सर्वात जास्त क्षेत्र एकदल धान्याचे असून त्यानंतर विदल धान्याचे क्षेत्र व त्या खालोखाल तेलकरीय पिकांचे क्षेत्रफळ असते. ज्वारी, बाजरी व गहू ही प्रमुख एक धान्य दल पिके असून मूग, बूर, हरभरा ही प्रमुख विदल [दाळ करीय] पिके घेण्यात येतात. १९८२-८३ मध्ये एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी ७.६० लक्ष हेक्टर म्हणजे ६९.३० टक्के जमीन खाद्य पिकांखाली होती. तर अखाद्य पिकांखाली ३०.७० टक्के जमीन होती. हया वर्षात ज्वारीचे क्षेत्रफळ १.२७ लक्ष हेक्टर म्हणजे एकूण पिकांखालील क्षेत्राच्या ३९.६४ टक्के क्षेत्र होते. तर बाजरीचे क्षेत्र ७१ हजार हेक्टर म्हणजे ६.२२ टक्के होते. गव्हाचे क्षेत्रफळ ३७ हजार हेक्टर म्हणजेच ५.५५ टक्के होते. एकूण तुण धान्याखालील क्षेत्रफळ २.८१ लक्ष हेक्टर म्हणजे ४२.४० टक्के होते. कडधान्याखालील क्षेत्र १.६४ लक्ष हेक्टर होते. तेलबीयाचे पिकांमध्ये प्रामुख्याने करडी, भुईमूग व जवस ही पिके घेतली जातात. करडीचे पीक रब्बीमध्ये कोरडवाहू जमीनीत बहुधा ज्वारीचे पिकाबरोबर मिश्र पीक म्हणून घेतले जाते. मात्र भुईमूगाचे पीक खरीप व रब्बी या दोन्ही हंगामात घेतले जाते. १९८२-८३ साली गळीतांच्या धान्याखालील क्षेत्र सुमारे ८५ हजार हेक्टर होते. त्याची एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी १२.८५ टक्के येते. करडी पिकांखालील क्षेत्र ५६ हजार हेक्टर म्हणजेच ८.४९ टक्के होते. गळीतधान्याच्या क्षेत्राशी करडीचे क्षेत्राची तुलना करता टक्केवारी ८६.०४ टक्के येते. व्यापारी पिकांमध्ये अस, कापूस ही महत्वाची पिके आहेत. सिंयनाच्या सोयीमुळे व जिल्ह्यात स्थापन झालेल्या साखर कारखान्यामुळे उसाखालील क्षेत्रात वरधेवर वाढ होताना दिसते. सन १९८२-८३ मध्ये उसाखालील क्षेत्र ८७६१ हेक्टर होते. म्हणजेच पिकांखालील एकूण क्षेत्राच्या १.३२ टक्के होते. जालना व अंबड तालुक्यात उसाचे क्षेत्र जास्त प्रमाणात आहे. कपाशी खालील क्षेत्र १९८२-८३ साली १.१३ लक्ष हेक्टर होते. म्हणजेच एकूण क्षेत्राच्या १७.०६ टक्के होते.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकांचे उत्पादनाचे प्रमाण

३२] जिल्ह्यातील जमीन सर्व साधारणपणे चांगली असल्याने पाऊस पुरेसा व थंडीवर पडल्यास पिके चांगली येऊ शकतात. जिल्ह्यात कोरडवाहू जमीनीचे प्रमाण जास्त असल्याने पिके व त्यांचे उत्पादन पावसावरच अवलंबून आहे. कृषि संयोजक यंत्रणे तयार केलेल्या अंतीम अंदाजाप्रमाणे पिकवार एकूण उत्पादन व त्याचे दर हेक्टरी उत्पन्नाची १९८७-८८ ची मुख्य पिकांसाठी माहिती उपलब्ध आहे.

ती येणे प्रमाणे [उत्पादनाचे, अंके टनामध्ये असून कंसातील अंके दर हेक्टर
उत्पादनाचे किलो मध्ये आहेत] .

१] ज्वारी	१८५४००	[८२५]
२] गहू	२७७००	[९३२]
३] वाजरी	४२७००	[७४०]
४] तूर	१९०००	[६२०]
५] हरभरा	४४००	[४०३]
६] मूग	२६८००	[५३०]
७] गुठ	५८९००	[१०३३३]
८] कापूस	१७९००	[१५१]

महाराष्ट्राचे सरासरी उत्पन्नाचे तुलनेत वरील दर हेक्टरी उत्पादनाचे
प्रमाण कमी आढळते. ह्यात वाढ होण्यासाठी संकरीत बियाणांचा व रासायनिक
खाद्या वापर जास्त प्रमाणात होणे आवश्यक आहे.

मैत्रीय व सायनिक खाद्या वापर

३३] संकरीत व सुधारित बियाणांच्या वापरा बरोबरच मैत्रीय व रासायनिक
खाद्या वापराचे प्रमाणात वाढ होताना दिसते. जिल्हापरिषद व स्थानिक
संस्था यांचे मार्फत रासायनिक खाद्य वाटप केले जाते. १९८६-८७ साली २९५०७ मे. टन
रासायनिक खाद्य वाटप करण्यात आले होते. १९८७-८८ साली ३७,३७२ मे. टन वाटप
करण्यात आले असून वाटपात २१.०५ टक्के वाढ आढळते.

पीक संरक्षण

३४] विशेष करून कापूस या पिकाचे बावलीत शेतकरी पीक संरक्षणाची उपाय
योजना करतात. जिल्हा परिषदेतर्फे पीक संरक्षण, रोग प्रतिबंधक औषधांच्या फवारण्या
कपाशीच्या पिकासाठी मोहिमा हाती घेतली जाते. ग्रामपंचायती मार्फत पीक
संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो.

कृषि उत्पन्न वाजार समित्या

३५] जिल्ह्यात भोकरदन, जालना, अंबड, परतूर व मंठा [ता. परतूर] ह्या भाग
ठिकाणी कृषि उत्पन्न वाजार समित्या आहेत. मुख्यत्वेकरून एकदल व विदल धान
शेतकरी कृषि उत्पन्न वाजार समित्यात विक्रीस आणतात. सन १९८६-८७ व
१९८७-८८ या वर्षात सर्व वाजार समित्या मिळून एकदल धान्ये अनुक्रमे ५३, ८७० मे. टन
व ७७, ९५२ मे. टन विक्रीस आणले गेले, त्यांची किंमत अनुक्रमे रु. १००१.३७ लक्ष
रुपये १४८६.८७ लक्ष होते. वेळार महामंडळाची जालना येथे धान्य साठविण्यासाठी

वखारी असून त्याची धान्य साठविण्याची क्षमता ९,३७० मे.टन आहे. अंबड तालुक्यातील तिर्थपुरी व वडीगोद्री येथील वखारीची साठवणा क्षमता अनुक्रमे व. १,८०० मे.टन आहे. या वखारीतून कापसाच्या गाठी, अन्नधान्य, तेलविया, खो, सिमेंट वगैरे वहुतांश साठविल्या जातात.

५] सिंचन

ओलिताची साधने

३६] जिल्हयात १९८२-८३ साली एकूण विहीरीच्या सिंचनाखालील क्षेत्र ३१ हजार हेक्टर होते. एकूण निव्वळ कसिल्या क्षेत्राशी त्याची तक्केवारी ५.२२ जिल्हयात मोठे सिंचन प्रकल्प नाहीत. औरंगाबाद जिल्हयातील पेंठणा जवळील जायकवाडी हया मोठ्या प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रापैकी ३६,३०० हेक्टर लाभ जालना जिल्हयात आहे. त्याखेरीज जुनू १९८८ पर्यंत ७ मध्यम प्रकल्पाची कामे झालेली असून त्यांचे एकूण लाभक्षेत्र २२,१३३ हेक्टर येते. जिल्हयात ३९ लघु पाटवंधा प्रकल्पांची कामे मार्च १९८८ अखेर पूर्ण झाली होती. हया सर्व कामांवाटारे १९,७८८ मध्ये १९८५-८३ हेक्टर निव्वळ ओलित करण्यात आले. १९८२-८३ साली जिल्हयात ३०४७२ सिंचन विहीरी होत्या व ९०५१ विद्युतपंप व १७६६ डिझेलपंप सिंचनासाठी वापरता होते. गेल्या काही वर्षातील दुष्काळी परिस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पांवाटारे पुरेसे ओलित होऊ शकले नाही.

ओलिताची पिके

३७] अन्नधान्यापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी व हरभरा ही ओलिताची मुख्य पिके आहेत. १९८२-८३ वर्षात गहू, ज्वारी व हरभरा हयाखाली एकूण ओलिताचे क्षेत्रापैकी अनुक्रमे ४३ टक्के १६.५३ टक्के व ४.७७ टक्के क्षेत्र होते. पिकापैकी मुख्यत्वे अस व कापूस पिके घेतली जातात. ऊसाचे एकूण ओलिताचे क्षेत्राच्या १२.७५ टक्के होते. तर कापसाचे क्षेत्र ९.१९ टक्के होते.

मोठे मध्यम लघु सिंचन साधनांचा विकास कार्यक्रम

३८] जिल्हयात एकही मोठा प्रकल्प प्रस्तापीत नाही. जालना तालुक्यातील कल्पाणा प्रकल्पाचे काम जुन १९८७ मध्ये पूर्ण होऊन एकूण ३५९१ हेक्टर लाभ निर्माण झाले. हया प्रकल्पाचा सुधारित अंदाजीत खर्च रु. ४८५.१३ लक्ष अपेक्षित आहे. याखेरीज ३९ लघु पाटवंधा-यांची कामे पूर्ण झालेली आहेत.

पूर व पूर नियंत्रण

३९] गेल्या काही वर्षांत हया जिल्ह्यात पुरेसा पाऊस पडला नसेल तरी पूर परिस्थिती निर्माण झालेली नाही. परंतु पूर नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत नदीकाठी पुरांचा धोका असलेल्या गावांचे दुस-या जागी पुनर्वसनाचा कार्यक्रम घेण्यात येतो.

४] पशु-संवर्धन, पशु वैजकीय सेवा व दुग्ध व्यवसायपशुधन

४०] सन १९८२ चे पशुगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात तीन क्वावरील १,०८ हजार गाई होत्या. त्यापैकी ७९ हजार म्हशी व ७५,७२ टक्के गाई दुध देणा-या होत्या. अडीच क्वावरील संकरीत गाईची संख्या १,६३३ होती. जिल्हा एकात्मिक ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत दुग्ध व्यवसाय हा पुरक उद्योग शेतकरी व शेतमजूर ह्यांना मिळावा म्हणून १९८१ पासून दुग्ध गाईचे वाटप होत आहे. त्यामुळे आता जास्तीचे दुध जिल्ह्याबाहेर पाठविले जाते. हयाच पशुगणनेनुसार जिल्ह्यात तीन क्वावरील १९७ हजार बैल होते. एकूण म्हशी व रेड्यांची संख्या ४९ हजार होती. त्यापैकी तीन क्वावरील ३८ हजार म्हशी व २,३४१ रेडे होते. दुध देणा-या म्हशींची संख्या १२,३३७ होती. १९८२-८३ ला वहीतीखाली एकूण क्षेत्राप्रमाणे दर बैल जोडी मागे ७.१८ हेक्टर वहीती क्षेत्राचे होते. जिल्ह्यात रेडे शेतती कामाला अगर वाहतूक कामाला वापरतावयाची पध्दत असल्याने रेड्यांचे प्रमाण कमी आहे. १९८२ साली १९७८ क्वाच्या पशुगणनेच्या तुलनेत गाई म्हशींच्या संख्येत ११.९६ टक्के वाढ होत आहे.

४१] हयाच गणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण २,०३ हजार शोळ्या व ४२ कोबड्या, १३५ हजार कोंबड्या व बंदके होती. कास्तिकार दुधासाठी व आहारासाठी शोळ्या पाळतात. तसेच अडीच दिवसांपेक्षापुरत्या कोंबड्या शेतकरी व इतर जणा पाळतात. सुधारित जातीच्या कोंबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात कमी दिले. १९८२ साली १९७८ च्या पशुगणनेच्या तुलनेत कोंबड्यांच्या संख्येत २१.४९ टक्के वाढ दिसून येते.

पशु उत्पादन

४२] जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय एक पुरक व्यवसाय म्हणून वाढत आहे. जिल्ह्यात १९८७-८८ क्वात एकूण ११२ दुग्ध-सहकारी संस्था होत्या. हयाच वर्षी त्यापैकी ६३५.७७ तक्ष दुधाचे निर्यात करण्यात आली. या संस्थामार्फत संकरीत

दूध, औरंगाबाद येथील दूध डेअररीला पाठविले जावे.

४३] १९८७-८८ साली जिल्ह्यात ८ नोंदणीकृत पशुवधुहे होती. त्या ४८८८ जनावरे १५, २७७ शोळ्या येथेची कत्तल केली गेली. या व्यतिरिक्त पण जनावरांची कत्तल पुढेच प्रमाणात होत असते. जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात कुक्कुट पालन व्यवसाय चालू नसला तरी जिल्ह्यात आवश्यक असलेली अंडी स्व-रित्या पुरविली जातात.

पशुउपचार सोयी

४४] शासन व जिल्ह्या परिषदेमार्फत पशु उपचार सोयी उपलब्ध केले आहेत. जिल्ह्यात १९८७-८८ साली १ पशु वैद्यकीय सर्व चिकित्सालय व १९ वैद्यकीय दवाखाने व २२ पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे कार्यरत होती. याशिवाय फिरत्या पशु वैद्यकीय दवाखान्यांची सोयी जालना तालुक्यास उपलब्ध होती. विभागीय कृत्रिम रेतनकेंद्रे व त्यांचे अंतर्गत ४१ कृत्रिम रेतन केंद्रे कार्यरत होती. याशिवाय एक जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रही चालू आहे. वेळोवेळी जिल्ह्यात होणारे पशुच्या साधीच्या रोगावरही उपचार केले जातात. व रोग प्रतिबंधक तसेच टोवण्यात येत. सुधारित जनावरांचे संख्येत वाढ होण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनाच्या ग्रामीण भागातून कृत्रिम गर्भ धारणा केंद्रे उभारण्यात आलेली आहेत. या केंद्रांमार्फत कृत्रिम गर्भ धारणाशिवाय जनावरांवर उपचारही केली जातात. जनावरांचे तुलनेने जिल्ह्यात पशु वैद्यकीय सोयी अपु-या असून त्या वाढविण्याची आवश्यकता व

विकास कार्यक्रम

४५] जिल्ह्यात पशु विकास कार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता पशु दवाखाने व उपचार केंद्रे यांचे संख्येत वाढ केली जात आहे. भरपूर प्रमाणात दुग्ध उत्पादन होण्यासाठी संकरीत गाईच्या पैदाशीचा कार्यक्रम जिल्ह्यात राबविला जातो. त्याचप्रमाणे गोकुलनास, एकात्मिक ग्रामीण प्रोग्रामांतर्गत दुग्धत्यागाई व म्हशीचा परवठा होतो. येथे विकास कार्यक्रमही चोरा पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध व्हावा म्हणून राबविला जातो. दुग्ध संकलनासाठी नवीन दुग्ध संकलन दुग्ध मार्गात वाढ करण्यात येत आहे.

७] मत्स्य व्यवसाय

४६] जिल्ह्यातील मत्स्य व्यवसाय नदीच्या वाहत्या पाण्यात तसेच प्रकल्पाच्या गोड्या पाण्यात प्रामुख्याने केला जातो. मध्यम प्रकल्पात मत्स्यब्री संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. जिल्ह्यात मत्स्य व्यवसायासाठी आणलेले

२५१२ हेक्टर आहे. १५ मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था कार्यरत आहेत. १९८७-८८ व्षात ३२.७५ लक्ष स्मयाचे ६६५ मे. टन भू-जले मासे पकडण्यात आले व अदमास ३०.११ लक्ष मत्स्यबीज उपयोगात आणले गेले. जिल्ह्यात कटळा, रोहा, मिरगळ, सिप्रीनल कोरे जातीचे मत्स्य संवर्धन केली जाते. याशिवाय वाम, मरळ, पदम व अहेर ह्या स्थानिक जातीचे मासेही आढळतात.

विकास कार्यक्रम

४७] जिल्ह्यात मत्स्य व्यवसायाचा विकास होण्याचे दृष्टीने रोहा, कटळा, मिरगळ व सिप्रीनल या जातीचे मत्स्य बीज संवर्धनासाठी वाटले जाते. मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था स्थापन करून त्यांचे सुधारित बोरी व नायलॉन पांसे इत्यादी साधने पुरविली जातात.

८] विद्युत निर्मिती व विद्युत पुरवठा

४८] १९८७-८८ अखेर पर्यंत विद्युत निर्मितीचा एकही प्रकल्प या जिल्ह्यात नाही. महाराष्ट्र राज्यात विद्युत मंडळातर्फे कोयना, पारस, परळी कोरे नजीकच्या प्रकल्पापासून वीज पुरवठा केला जातो. शहरी विभागात ४ शहरांचे विद्युतीकरण पूर्वीच झालेले आहे. ग्रामीण भागात एकूण ११३ गावापैकी ९०९ गावांचे विद्युतीकरण झालेले असून त्याची टक्केवारी ९९.५६ येते.

शेती करिता पंपाचे विद्युतीकरण

४९] जिल्ह्यात विद्युतीकरणामुळे शेतीकरिता वीजेची मागणी ग्रामीण भागात वाढत आहे. मार्च १९८८ अखेर ३५,०७१ विद्युत पंप बसविण्यात आले.

वीजेचा वापर

५०] जिल्ह्यात १९८७-८८ मध्ये ८१७ लक्ष किलोवॉट तास वीज वापरण्यात आली. २१.५३ टक्के वीज घरगुती वापरसाठी वापरली होती. औद्योगिक वापरासाठी ४०.६१ टक्के, व्यापार व लघु उद्योगासाठी ५.२७ टक्के, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी २.३१ टक्के, शेतीसाठी २९.८५ टक्के व इतर कामासाठी ३.५३ टक्के वीज वापरण्यात आली. १९८६-८७ च्या वीज वापराने तुलनेत ३४ टक्के वाढ दिसून येते, जी प्रामुख्याने औद्योगिक क्षेत्रातील वाढत्या वीज वापरामुळे झालेली आढळते.

२] खाणी व कारखाने

५१] जिल्हयात आर्थिक दृष्टया महत्वाची खनिज अत्यल्प प्रमाणात आढळतात. जातपार, अगटा, कानोलीन चकीदरी, वॅलिओट्रप्स व चुनखडी, पाटरी व भुरड बेसॉल्ट व ग्रेनाईट कोरे दगडाच्या खाणी जिल्हयात आहेत. या सर्व खनिजांचा इमारतीच्या बांधकामासाठी प्रामुख्याने वापर केला जातो.

कारखाने

५२] जिल्हयात १९८७ अखेर एकूण १५४ नोंदणी झालेले कारखाने होते. त्यापैकी १७ कारखाने बंद होते. या कारखान्यांतील कामगार संख्या ५७५५ इतकी १९८६ अखेर १३९ कारखाने व त्यांतील कामगार ४५३४ होते. जिल्हयातील कामगार महाराष्ट्र राज्याच्या १९८२ च्या अकडेवारीनुसार एकूण कामगारक्षी टक्केवारी ०.५२ येते. जिल्हयातील नोंदणीकृत कारखान्यांपैकी १९८७ अखेर शेतीचे पदार्थ पञ्जजन्य उत्पादनाचा वर्ग ठरविणे विषयक उत्पादन करणारे ७ चालू कारखाने त्यात एकूण ३५० कामगार आहेत. धान्य गिरणी उत्पादनासंबंधी १८ चालू कारखाने असून त्यात ३०५ कामगार आहेत. खाद्य तेल व चरबी याचे उत्पादन करणारे ६ चालू कारखाने असून त्यात १८३ कामगार आहेत. कापूस स्वच्छ करून बांधण्याचे ३० चालू कारखाने असून त्यात १४९० कामगार आहेत. तर कापूस पिजून सुत काढण्याचे ८ चालू कारखाने असून त्यात २३ कामगार आहेत. लाकडी वस्तू तयार करणाऱ्या ३ चालू कारखाने असून त्यात २२ कामगार आहेत. लोखंडी व पोलादी संख्या, पत्रे बनविण्याचे ९ चालू कारखाने असून त्यात ३५८ कामगार आहेत. या सर्व कारखान्यातून १९८७-८८ च्या ५१२१ लाख रुपयांच्या मालाचे उत्पादन झाले.

विकास कार्यक्रम

५३] जालना जिल्हा महाराष्ट्रातील औद्योगिक दृष्टया मागासलेल्या जिल्हांपैकी एक आहे. केंद्र सरकारने हा जिल्हा औद्योगिकदृष्टया मागास असल्याचे जाहीर केले आहे. त्यामुळे मागास भागासाठी देण्यात येत असलेल्या विशेष सवलती ह्या जिल्हयात देण्यात येत आहेत. जालना जिल्हयात अक्षर, ओतकाम, क्राफ्टस पेपर, रोलर बेसॉल्ट, खाद्य तेलावर प्रक्रिया, साखर, ब्रेक्स व लायनर लोखंडी संख्या इ. उत्पादनाचे मोठे उद्योग स्थापन झाले आहेत. गॅस मिलिंडर उत्पादन, सुत गिरणी कोरे उद्योगाचे काम प्रगती पथावर आहे. महाकाळा ता. अंबड, व रामनगर ता. जालना येथे साखर कारखाने कार्यान्वित झाले आहेत. औद्योगिक विकासासाठी जिल्हयातील महाराष्ट्र राज्या

औद्योगिक उद्योग व गुंतवणूक मंडळ, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळ, व महाराष्ट्र राज्य लघु उद्योग महामंडळ, कोरे कार्य करीत आहेत. ऑक्टोबर १९८२ मध्ये जिल्हा उद्योगकेंद्र जालना येथे सुरु करण्यात आले. या केंद्रातर्फे बँकामार्फत "१९८६-८७ मध्ये ३८ घटकाना रु. ३,००,००० बीज वाटप वाटप करण्यात आले. सदर केंद्राने सुशिक्षित बेरोजगार युवकांना स्वरोजगार योजनेंतर्गत १९८७-८८ मध्ये बेरोजगाराना ४५.५४ लक्ष र्जे वाटप केले"

औद्योगिक वसाहत

५५] १९६२ साली सहकारी औद्योगिक वसाहत जालना येथे स्थापन करण्यात आली आहे. तिथे क्षेत्रफळ २० हेक्टर आहे. सदर वसाहतीत ४५ प्लॉटसि वाटप करण्यात आले. त्यापैकी ३२ प्लॉटसि बांधकाम करण्यात येऊन २८ लघु उद्योग सुरु करण्यात आले आहे. या व्यतिरिक्त महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने ३६ प्लॉटसि वाटप केले आहे. त्यापैकी ३० लघु उद्योग सुरु झाले असून २ लघु उद्योगाये बांधकाम चालू आहे.

१०] रेल्वे वाहतूक व दळणावळणी

रेल्वे

५५] जिल्हयांत फक्त एकूण मीटरगेज रेल्वे मार्ग असून मनमाड ते काचीकुडा रेल्वे मार्ग जिल्हयातील भागातून जातो. जिल्हयातील त्याची एकूण लांबी ८८ कि.मी.आहे. ह्या मार्गाचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतर करण्यात येणार आहे.

रस्ते

५६] जिल्हयात ३१.३.१९८८ अखेर र्णीकृत रस्त्यांची लांबी २७३२ कि.मी. इतकी आहे. त्यापैकी राज्य रस्ते ६७९ कि.मी. लांबीचे, प्रमुख जिल्हा मार्ग ८९९ कि.मी. व इतर जिल्हा रस्ते ७१८ कि.मी. ये आहेत. १९८७च्या तुलनेत र्णीकृत रस्त्यांच्या लांबीत २.०९ टक्के वाढ आढळते. खेडयातील रस्त्यांची लांबी ४३४ कि.मी.आहे. या नगरपालिकांच्या हद्दीतील रस्ते १६३ कि.मी. आहेत. वरील सर्व रस्त्यापैकी ६३३ कि.मी. रस्त्यांचे डांबरी करण झालेले असून १४२३ कि.मी. रस्ते खडीचे आहेत. सार्वजनिक वापरास वाहन चालविण्यास योग्य रस्त्यांची लांबी ७९० कि.मी. असून ४५३ कि.मी. रस्ते वाहन चालविण्यास अयोग्य आहे. एकूण सर्व रस्ते विचारात घेता जिल्हयात १०० चौ. कि.मी. मागे ३८ कि.मी. रस्ते येतात. महाराष्ट्र राज्यासाठी हीच आकडेवारी ४८ कि.मी. येते.

नोंदणीकृत वाहने

५७] मार्च १९८८ अखेर जिल्हयात ११, २०४ स्वयंपलित वाहनांची नोंद करण्यात आली. मार्च १९८७ च्या तुलनेत वाहनांच्या संख्येत १२.३३ टक्के वाढ झालेली दिसून येते. एकूण वाहनांपैकी ६७.८५ टक्के वाहने दुयाकी, ५.३६ टक्के मालवाहू मोटारी व ७ टक्के जीपस, मोटारी स्टेशन वॉगन ६.९५ टक्के ट्रॅक्टर वाहने होती. व उर्वरित वाहने १२.८४ टक्के होती.

मालवाहतूक

५८] जिल्हयात रेल्वे व मालवाहू मोटारी तर्फे मालाची वाहतूक केली जाते. मीटर गेज रेल्वे असल्याने व रेल्वे मार्ग कमी असल्याने बहुतांश वाहतूक मोटारीनेच केली जाते. औद्योगिक विकास होत असल्याने मालवाहतूकीचे वेग वाढत असून वाहतूक करणाऱ्या संस्थांचे प्रमाण वाढत आहे.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

५९] महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या, जिल्हयात १९८७-८८ व्षात ११० मार्गांवसून १२५ गाड्या धावत होत्या. ह्या मार्गांची एकूण लांबी १४८५३ कि.मी. असून मार्गांची सरासरी लांबी ७८.१७ कि.मी. येते. १९८६-८७ च्या तुलनेत मार्गांच्या संख्येत ४६.८४ टक्के व लांबीत ३३.७३ टक्के वाढ दिसून येते. रस्त्यांवर धावणाऱ्या गाड्यांची दैनिक सरासरी ११३ असून प्रवाशांची दैनिक सरासरी ४१,८७९ येते. १९८६-८७ चे तुलनेत ६.८७ टक्के वाढ प्रवाशांच्या दैनिक सरासरीत आढळते, व १४.३० टक्के वाढ उत्पन्नात दिसून येते.

टपाल व तार कार्यालये

६०] जिल्हयात १९८७-८८ साली १६३ टपाल कार्यालये व १५ तार कार्यालये होती. १९८५-८६ सालापरसून त्यात वाढ झालेली नाही. जिल्हयातील सर्व खंड्यांना टपाल सेवा उपलब्ध आहे. काही फिरती टपाल कार्यालयेही आहेत. तर काही उच्च कार्य करणारी टपाल कार्यालये आहेत.

दूरध्वनी व संयोजन केंद्र

६१] जालना जिल्हयात १९८७ अखेर १५ दूरध्वनी संयोजन कार्यालये आहेत. जिल्हयात एकूण २२८४ दूरध्वनी असून त्यापैकी बहुतांश दूरध्वनी जालना शहरात आहेत. जिल्हयात अंबड, परतूर, भीकरदन व जाफाबाद इ. ठिकाणी दूरध्वनी सेवा उपलब्ध आहेत.

दूरचित्रवाणी सेवा

६२] जालना येथे दूरचित्रवाणी प्रक्षेपण केंद्र दिनांक २५.८.१९८४ पासून झालेले आहे. १९८७-८८ वर्षीय २८ दूरदर्शन भव्य वाटप शासनातर्फे करण्यात आले.

११] लातूर व रोजगाररोजगार

६३] सेवायोजना अर्काडवारीनुसार १९८७-८८ व्षात १७, ५४१ व्यक्ती होत्या. त्यापैकी ६२६५ व्यक्ती [३९.७० टक्के] प्रासकीय सेक्टर ५३६६ व्यक्ती [३०.५९ टक्के] निप्रासकीय सेक्टर तर उर्वरित [२९.७१ टक्के] म्हणजे ५००० व्यक्ती खाजगी सेक्टर कामावर होत्या. १९८६-८७ च्या तुलनेत कामावर असणाऱ्या व्यक्तीत ९.४० टक्के वाढ दिसून येते. सर्वात जास्त म्हणजे ९०२७ व्यक्ती [५१.३३ टक्के] सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा हया उद्योग गटात काम करणाऱ्या आहेत.

सेवायोजन कार्यालय

६४] जालना येथील सेवायोजन कार्यालयात १९८७ अखेर सेवा पटावर नोंद घेतलेल्या मागणाऱ्यांची नोंद झालेली संख्या २२७२१ होती. मागील वर्षाच्या तुलनेत ६.६० टक्क्यांनी घट झालेली आढळते. सेवायोजन कार्यालयामार्फत नोकरी मिळवून दिलेले १५४ उमेदवारांपैकी १० खाजगी क्षेत्रात व १४४ सार्वजनिक क्षेत्रात नोकरीस लागले.

तांत्रिक शिक्षण सोयी

६५] जिल्ह्यात एकही अभियांत्रिकी महाविद्यालय नाही. मात्र डिसेंबर २००२ पासून तंत्र नविकेतन जालना येथे सुरु करण्यात आलेले आहे. तसेच जिल्ह्यात जालना येथे अंबड येथे प्रत्येकी एक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहे. या दोन संस्थांमार्फत ३१३ विद्यार्थ्यांना तांत्रिक शिक्षणाची सोय आणि तंत्रनिकेतन संस्थेमध्ये ६५ विद्यार्थ्यांची शिक्षणाची सोय आहे.

ग्रामीण रोजगार दर

६६] १९८७ व्षात ग्रामीण भागात लोहार, सुतार यांना प्रती दिन १२ पैसा प्रमाणे मजुरी मिळत होती. चर्मकारांना रु. ८/- एराने मजुरी होती. शेतीच्या कामाताठी अनुभवा पुरुष मजुरास दररोज रु. ८/- मजुरी तर स्त्री मजुरास रु. ५/- मजुरी होती. गुराड्यांना दर दोज्या मजुरी रु. ८/- होती. १९८६ च्या तुलनेत वरील प्रकारच्या कारागीर व मजुरांना मिळणाऱ्या मजुरीत १९८७ साली थोडी वाढ आढळते.

रोजगार हमी योजना

६७] ग्रामीण भागात सामाजिकानुसार काम देण्याची हमी राज्य शासनाने घेतली आहे. परंतु ह्या योजनेअंतर्गत ग्रामीण भागात तळी, पाझर तलाव, भू-सुधारक वृक्षारोपन, लघु व मध्यम प्रकल्पांतील धार वाटपाचे कामे इ. उत्पादक कामे घेतली जातात, परंतु १९८७-८८ वर्षात एकाही गावात टंचाई सड्डय परिस्थिती नव्हती या योजनेवर १९८७-८८ वर्षात ५२२.१६ लक्ष रु. खर्च झाला असून ३४.७७ लक्ष मनुष्य दिवस निर्मिती झाली. रोजगार हमी कार्यक्रमातील खर्चात १९८६-८७ चे तुलनेत ३.९९ टक्के वाढ झालेली आढळते.

राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना

६८] ग्रामीण भागात रोजगार निर्मितीसाठी केंद्र शासन पुरस्कृत राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना जिल्ह्यात १९८२-८३ पासून राबविली जात आहे. ग्रामीण भागातून ग्रामपंचायत घर, शाळा, गटार, बांधकाम, सामाजिक वनिकरण लहान प्रमाणावरील कामे उडयतून घेऊन पूर्ण करण्यात आली. १९८७-८८ वर्षात योजनेवर रु. ११.६२ लक्ष खर्च झाले असून ५.०६ लक्ष मनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती झाली. १९८६-८७ च्या तुलनेत खर्चात १०.३१ टक्के घट तर रोजगार दिवस निर्मितीत १३.८३ टक्के वाढ दिसते.

१२] सहकार

६९] जून १९८८ अखेर जिल्ह्यात १०८६ सहकारी संस्था असून त्यांचे २,७२,३४१ संभासक आहेत. या पत संस्थांपैकी ५२.७६ टक्के कृषि पत संस्था कृषि बिगर पत संस्था १५.३८ टक्के, बिगर कृषि बिगर इतर पत संस्था २७.१६ टक्के असून इतर पत संस्था ४.७० टक्के. प्रमुखपणे नोकस वगटिपा पत संस्थांचा समावेश होतो. इतर पत संस्था पत संस्था आहेत. एकूण संस्था पैकी मुख्य उत्पादक संस्था ११२ [१०.३१] कामगार कंत्राट सहकारी संस्था १०२ [९.३९ टक्के] इतर औद्योगिक संस्था ६७ [६.१६ टक्के] विपणन संस्था १६ [१.४७ टक्के] मत्स्य उत्पादाय संस्था १५ [१.३८ टक्के] शाळा भांडार व गृहनिर्माण ८७ [८.०१ टक्के]. ह्या जिल्ह्यातील प्रमुख सहकारी संस्था आहेत. १९८६-८७ च्या तुलनेत जिल्ह्यात सहकारी संस्था १.५७ टक्के वाढ तर संस्थेत ५.९० टक्के घट आढळते.

३०.६.१९८८ अखेर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांनी शोतीड हंगारासाठी अल्प मुदतीचे ९९२.८१ लक्ष रमयाचे कर्ज वाटप केले. कर्ज वाटपाचे प्रमाणात ९.८२ टक्के

घट आढळले. मध्यम व दीर्घ मुदतीची वाटलेली कर्जे अनुक्रमे ३७१.४४ लक्ष व ५२९.०० लक्ष आहेत. १०३४.२९ लक्ष र्ज अखेर थकबाकी होती. शेतक-यांच्या जमीनी सुधारण्यासाठी भू-विकास बँकेमार्फत दीर्घ कालीन कर्ज पुरवठा होता. जिल्हा भू-विकास बँकेच्या ६ शाखा जिल्ह्यात कार्यरत आहेत. ३०.६.१९८८ अखेर जिल्हा भू-विकास बँकेमार्फत शेतक-यांना १९५.५९ लाख रुपयांचे कर्जे वाटप झाले.

१३] बँक

७०] १९८७ अखेर जिल्ह्यात १३ कार्गिकृत बँका व त्यांच्या ६५ शाखा कार्यरत होती. या कार्गिकृत बँकांच्या ठेवी रु. ३८७२ लक्ष असून त्यांनी दिलेल्या रकमा रु. १६५८ लक्ष आहेत. १९८६ च्या तुलनेत शाखा कार्यालयात ३.४८ टक्के दिसते. त्याशिवाय जिल्ह्यात ५३ सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा आहेत. ए कार्गिकृत बँकेच्या शाखेमार्फत १५, ८४८ लोकांना सेवा उपलब्ध होते. रिझर्व बँकेच्या मापदंडाप्रमाणे प्रत्येक १७००० लोकसंख्येमागे एक बँक शाखा पाहिले. ग्रामीण मापदंडाप्रमाणे बँक कार्यालयाची संख्या कमी आढळते.

अग्रक्रम विभागास वाटपलेली अग्रक्रम विभागास कर्ज पुरवठा

७१] जिल्ह्यातील अग्रिम बँकेमार्फत वँकांना कर्ज वाटपाचे अग्रक्रम दिले जाते. १९८७ व्षात ह्या सर्व वँकांना मिळून रु. १९००.०० लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटपाचे लक्ष्य ठरवण्यात आले होते. प्रत्यक्षात २०६४.२०६४.९८ लक्ष रुपयांचे कर्ज वाटप करण्यात आले. म्हणजेच कर्ज वाटप दिलेल्या रकमेपेक्षा ८.६८ टक्क्यांनी जास्त आहे. तर १९८० व्षाच्या तुलनेत कर्ज वाटप ३०.४१ टक्क्यांनी जास्त होते.

१४] किंमती

घाऊक किंमती

७२] जालना जिल्ह्यात १९८७ व्षाच्या महत्वाच्या निवडक शोती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमतीची तुलना १९८६ च्या किंमतीशी केली अशात मुग १८.६० टक्के, तीळ २८ टक्के, जवस २५.५६ टक्के वाढ या शोतमालात दिसून आली तर ज्वार ११.६५ टक्के, हरभरा ५.५० टक्के घट या शोतमालात आढळली.

किरकोड किंमती

७३] जिल्हा मुख्यालय येथील महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी १९८७ मधील किरकोड किंमती व त्या वस्तूच्या १९८६ सालच्या सरासरी किरकोड किंमतीची तुलना

केली असेत. १.९२ टक्के ते २९.९४ टक्के वाढ, तांदूळ, मूगदाळ, तूरडाळ, साखळ, मूग, चहापत्ती हया वस्तूंच्या किंमतीत वाढ आढळते. तर १.५६ टक्के ते २१.२१ टक्के घट, मसुरदाळ, ज्वारी, वोजरी व सुपारी हया वस्तूंच्या भावांत आढळून आली.

कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

७४] औरंगाबाद केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे १९६१ हे पायाभूत वर्ष धरून १९८६-८७ वर्षांचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक ७४३ होती. हया निर्देशांकात त्यापुढील वर्षात ५.५२ टक्के वाढ होऊन ती १९८७-८८ साठी ७८७ झाला.

१५] शिक्षणाच्या सोयी

७५] जालना जिल्हयात १९८६-८७ वर्ष अखेर १०७६ प्राथमिक व २१माध्यमिक व ७ उच्च माध्यमिक शाळा होत्या. यापैकी ९४ टक्के प्राथमिक शाळा ग्रामीण भागात आहेत. एक लक्ष लोकसंख्येमागे १०४ प्राथमिक शाळा आढळून येतात. तर माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा प्रती एक लोकसंख्येमागे ९ आहेत. महाराष्ट्र राज्यासाठी १ लाख लोकसंख्येमागे ८६ प्राथमिक व १३ माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा असे प्रमाण आढळते. जिल्हयात ४ महाविद्यालये असून त्यातील विद्यार्थी संख्या ३८२० आहे. एकूण १८२०२० विद्यार्थ्यांपैकी ०.५१ टक्के पूर्व प्राथमिक शाळेत ७५.९३ टक्के विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत २१.५४ टक्के विद्यार्थी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत, उर्वरित ३.०२ टक्के विद्यार्थी महाविद्यालयात आहेत. एकूण विद्यार्थ्यांपैकी ६६.१४ टक्के विद्यार्थी असून फक्त ३३.८६ टक्के विद्यार्थीनी आहेत.

इतर प्रशिक्षण

जिल्हयात १९८७-८८ मध्ये ८०० प्रौढ शिक्षण केंद्रे कार्यरत होते. १९८६-८७ पेक्षा त्यात १६.२५ टक्के वाढ झालेली आढळते.

१६] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा

७६] जिल्हयात वैद्यकीय सेवा राज्य शासन, स्थानिक संस्था व खाजगी संस्थांतर्फे पुरविण्यात येते. १९८७ अखेर जिल्हयात ६ रुग्णालये व १७ दवाखाने व ३० प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. या सर्व संस्थांमधून ४५७ खाटांची सोय उपलब्ध होती. त्यातून ६.४४ लक्षांनंतर रुग्ण व वाहय रुग्णांनी उपचार करून घेतले. रुग्णालये ही सामान्य रुग्णालये जालनाचे अंतर्गत असून ३० प्राथमिक आरोग्य केंद्रे जिल्हा परिषदेमार्फत चालविली जातात. दर १४५ हजार ग्रामीण लोकसंख्येसाठी १ रुग्णालय, दर २९ हजार लोकसंख्येमागे १ प्राथमिक आरोग्य केंद्र व दर लाख लोकसंख्येमागे ३० खाटांची सोय उपलब्ध होती.

४४ खाटा असे प्रमाण सध्या आढळते.

जन्म मृत्यू

७७] १९८७ वर्सात २०, ३७५ जन्म नोंदी व मृत्यू नोंदी ५, १६० नोंदविण्यात आल्या. १९८६ मध्ये त्या अनुक्रमे २०, ०६३ व ४७३४ होत्या. जन्मांची नोंद केल्या-प्रमाणे दर हजारी १९.७८ जन्मांची प्रमाण आढळते. तर मृत्यूचे प्रमाण दर हजारी ५ आढळते.

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

७८] जिल्हयात संदर कार्यक्रम राबविण्यासाठी १९८७-८८ मध्ये ३६ कुटुंब कल्याण केंद्र कार्यरत होती. त्या वर्षी ६, ९२३ स्त्रियांच्या व २८४ पुरुषांच्या नसवंदी शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या. या आधीच्या म्हणजे १९८६-८७ वर्सात ८९७७ स्त्रियांच्या व ४४२ पुरुषांच्या नसवंदी शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या होत्या. लूप वसवून घेण्या-या स्त्रियांची संख्या १९८७-८८ मध्ये ५५४२ होती. गर्भ प्रतिबंधक उपाय म्हणून तांची वसवून घेण्या-या स्त्रियांच्या संख्येत वाढ होत आहे.

७९] साधीच्या रोगांचा प्रादुर्भाव दूर करण्यासाठी वेळोवेळी रोग प्रतिबंधक लस टोचण्याचा कार्यक्रम आवश्यकतेनुसार घेण्यात येतो. हिवताप निर्मुलन पध्दती जिल्हयात कार्यरत असते.

१७] दुर्बल घटक कार्यक्रम

८०] जिल्हा नियोजनात दुर्बल घटकांकरिता स्वतंत्र कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. अनुसूचित जाती व जमातीच्या लोकांकरिता जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेच्या मार्फत व जिल्हा परिषद, तहसील वीरे इतर कार्यालयांमार्फत स्वतंत्र कार्यक्रम राबविला जात आहे. दुर्बल घटकांना विहीरी खोदून देणे, विद्यार्थ्यांसाठी वसतीगृहे, फी-माफी, शिष्यवृत्ती, गणवेश वाटप, पुस्तकपेढया स्थापन करणे, परबांधणी करिता कर्जे, अनुदान देणे, जमीन सुधारणेसाठी दुभती जनावरे घेण्यासाठी लघु उद्योग सुरू करणे-साठी कर्ज व अनुदाने वाटप करणे, हा सारखे कार्यक्रम राबविले जातात. शासकीय व निमशासकीय कार्यालयातून या घटकांतील व्यक्तींच्या नेपणाकाही वेळोवेळी केल्या जातात. तसेच जिल्हयात महात्मा फुले मागासकर्णिय महामंडळामार्फत अनुसूचित जाती जमातीच्या दुर्बल घटकांतील व्यक्तींचा स्वतःचा उद्योग सुरू करण्याचे वृष्टीने

अर्थ सहाय्य केले जातात. एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमांतर्गत १९८७-८८ मध्ये २६३४ जुन्या व २१९८ नवीन लाभधारकांना आर्थिक सहाय्य व अनुदान देण्यात आले.

१८] संकीर्ण

स्थानिक संस्था

८१] मार्च १९८८ अखेर जिल्ह्यात ५५७ ग्रामपंचायती होत्या. त्यापैकी ३३४ स्वतंत्र ग्रामपंचायती व २३३ ग्रामपंचायती आहेत. १९८७-८८ मध्ये या ग्रामपंचायतीं-
-ये एकूण उत्पन्न रु. ५३.९७ लक्ष होते. तर खर्च रु. ४८.८४ लक्ष होता. जिल्ह्यात
मार्च १९८८ अखेर ४ नगरपरिषदा कार्यरत होत्या. त्यांचे १९८७-८८ मधील उत्पन्न रु.
रु. ३३६.७२ लक्ष व खर्च रु. २८७.७१ लक्ष होता. जिल्हा परिषदेचे १९८७-८८ चे उत्पन्न
रु. १४७३.४१ व खर्च १४७३.१० लक्ष होता. १९८६-८७ च्या तुलनेत ग्रामपंचायतीच्या
उत्पन्नात १५.८६ टक्के वाढ व खर्चात ८.९१ टक्के वाढ आढळते. त्याचप्रमाणे नगर-
परिषदांच्या उत्पन्नात ३२.७७ टक्के वाढ व खर्चात ४९.८३ टक्के वाढ व जिल्हापरिषदे-
-च्या उत्पन्नात १७.७० टक्के वाढ व खर्चात १६.२४ टक्के वाढ आढळून येते.

घरबांधणी कार्यक्रम

८२] जिल्ह्यात ग्रामीण भूमीहीन व बेघर मजुरांसाठी महसूल खात्यातर्फे
१९८६-८७ साली ६५८ घरबांधण्यात आली. १९८६-८७ मध्ये ८०० घरे बांधली गेली.
इंदीरा आवास योजनेतर्गत ८० घरकुले बांधण्यात आली.

वार्षिक योजना

८३] १९८७-८८ च्या व्षात विविध योजनांतर्गत एकूण खर्च रु. ८१३.९२ लक्ष झाला.
त्यात प्रामुख्याने ग्रामीण विकास कार्यक्रम २४.९६ टक्के पुरवठा व आयात
विकास १३.५६ टक्के कुटुंब व सौजन्य सेवा ८.३६ व सामुहिक व सामाजिक सेवा ३६.०९
टक्के ह्या विकास शीर्षांतर्गत योजनांवरील खर्च झाला.

१९८७-८८ साली जिल्ह्यात अंबड तालुका हा केंद्र पुरस्कृत अर्काचा प्रथम
कार्यक्रम राबविण्यासाठी निवडलेला असून १९८७-८८ ह्या व्षात खर्च व भौतिक साधने
दिलेली लक्ष्य पूर्ण करण्यात आली आहेत.

वीस कलाचे कार्यक्रमांतर्गत १९८७-८८ मध्ये ११२.६४ एकर अतिरिक्त
जमीनीचे वाटप करण्यात आले. त्यातील एकूण ३२ लाभधारकांपैकी २० जण अनुसूचित
जाती/जमातीचे लाभधारक होते. २१८ छेड्यांना स्वच्छ पिण्याच्या पाण्या पुरवठा

[२६]

करण्यात आला. त्यामुळे १०३६८४ लोकतह्येस त्याचा लाभ होऊ शकिल. १९८७-८८मध्ये ७०९५ व्ह्युत संवाधे व्हिद्वतीकरण करण्यात आले. तसेच १२०५ सुधारित युला व १०७८ वायोर्गस पुरविण्यात आले. विकोज घटक योजनांत १९८७-८८ मध्ये १५.२४ लक्ष रुपये म्हणजे ६४.३२ खर्च झालेला आहे. त्यांत प्रामुख्याने ग्रामीण विकास विज्ञान कार्यक्रम २६.७७ टक्के, लघु पाठबधार व पूर नियंत्रणा ११२.१४ टक्के, व्हिद्वत विकास ११७.२० टक्के, मागासवर्गीय कल्याण ७५.९६ टक्के खर्च झालेला आढळून येतो.

करमणूक

८५] जिल्हयात १९८७-८८ अखेर ७ कायम स्वसमाची चित्रपटगृहे असून १२ फिरती चित्रपटगृहे होती. कायम स्वसमाच्या चित्रपटगृहाची प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता ४४४५ इतकी तर फिरत्या चित्रपटगृहाची २४७५ होती. १९८७-८८ मध्ये रु. २८.८८ लक्ष करमणूक कर वसूल करण्यात आला. १९८६-८७ च्या तुलनेत त्यांत ४.४० टक्के वाढ आढळते. जालना शहरात पुलंजीकर नाट्यगृह नगरपरिषदेने बांधिले असून त्यांत दर निरनिराळी करमणूकीचे व सांस्कृतिक कार्यक्रम होतात.

जिल्हयात एकूण ७३ मुद्रणालये असून ७ मराठी दैनिके प्रकाशीत होतात. त्याचप्रमाणे २२ मराठी १ हिंदी आणि ४ इतर अशी एकूण २७ साप्ताहिके तसेच २ मराठी मातीके प्रकाशीत होतात. बहुतांश प्रकाशन जालना येथून छापून प्रकाशीत करण्यात येतात.

पर्यटन

८६] जालना जिल्हयात महत्त्वाची व प्रसिध्द पर्यटन केंद्रे नाहीत. परंतु काही धार्मिक व प्रेक्षणीय स्थळे आहेत. जालना शहरात मंबादेवी, आनंदीस्वामीमठ, दुर्गामाता मंदीर प्रसिध्द असून अंबड येथे मत्स्योदरी, राजूर येथे गणापती मंदीर, जांब येथे समर्थ रामदास स्वामीये मंदीर ही धार्मिक स्थळे आहेत.

भाग -३

जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा

१९८७-८८

["विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते"]

भा ग - ३

जिल्हा सांख्यिकी गोडवारा १९८७-८८

[विविध माहितीय सांख्यिकीय]
तक्ते

अ नु क्र म णि का

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१. क्षेत्रफळ व लोकसंख्या			
१.	१.१	१९८१च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	१
२.	१.२	१९७१ पासूनचा लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक	३
३.	१.३	१९८१च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्यागटानुसार गावांचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	५
४.	१.४	१९८१च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्यागटानुसार शहरांचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	७
५.	१.५	१९८१च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय काम करणारे, व काम न करणारे यांची संख्या	८
६.	१.६	लोकसंख्येचे अ] वयोगटानुसार व ब]धमननुसार वर्गीकरण	१०
७.	१.७	१९७१च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व [अ] अनुसूचित जमाती कायदा सुधारित आकडेवारी	११
८.	१.७	[ब] १९८१च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती यांची आकडेवारी	१२
९.	१.८	१९७१च्या जनगणनेप्रमाणे भिंती छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण	१३
१०.	१.९	१९७१च्या जनगणनेप्रमाणे आकार व मालकीच्या स्थितिनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण	१५
११.	१.१०	अपंगतेनुसार जिल्हयातील अपंगाची संख्या [१९८१ जनगणना]	१७
१२.	१.११	१९८१च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	१८
३. हवामान			
१३.	२.१	निव्वडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	२०
१४.	२.२	निव्वडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान	२२

१.	२.	३.	४.
----	----	----	----

३. शेती ।

१५.	३.१	तालुकानिहाय जमिनीचा वापर	२३
१६.	३.२	तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	२५
१७.	३.३	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	२९
१८.	३.४	क्षेत्र विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेली तालुकानिहाय	३०
१९.	३.५	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकानिहाय क्षेत्र	३१
२०.	३.६ [अ]	तालुकानिहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	३४
२१.	३.६ [ब]	कुपनालिका, हातपंप आणि विद्युत पंप	३५
२२.	३.७	विहीरी खेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे	३६
२३.	३.८	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भिन्नगारे क्षेत्र व भिन्नगारे फायदे	३८
२४.	३.९	१९८०-८१ च्या कृषि गणनेप्रमाणे वहीत धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्र ओलिताखालील असलेल्या वहीत धारण जमिनीची संख्या	४३
२५.	३.१०	१९८२ च्या पशुगणनेप्रमाणे तालुकानिहाय कृषि विकायक अंकाचे	४५
२६.	३.११	टंचाई, टंचाईच्या सक्षम परिस्थितीची तालुकानिहाय माहिती	४६
२७.	३.१२	टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती	४७

४. पशुसंवर्धन, वन व मत्स्य व्यवसाय

२८.	४.१	१९८२ च्या पशुगणनेप्रमाणे तालुकानिहाय पशुधन	४८
२९.	४.२	तालुकानिहाय पशुवैकीय संस्थांची आंकडेवारी	५३
३०.	४.३	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	५५
३१.	४.३ [अ]	विविध पशुवैकीय संस्थांचे कार्य	५६
३२.	४.४	मान्यता प्राप्त पशुवधुहे आणि प्रत्येक पशुवधुह्यात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	५७
३३.	४.५	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	५८
३४.	४.६	जिल्ह्यातील मुख्य व गोण वन उत्पादने	५९
३५.	४.७	जिल्ह्यातील भू-जल मत्स्यव्यवसाय	६०

५. उद्योग व वीज

३६.	५.१	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	६१
३७.	५.२	चाल कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग-निहाय वर्गीकरण	६५
३८.	५.३	कामाच्या दिवसानुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	६७

१.	२.	३.	४.
३९.	५.४	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आंकडेवारी	६९
४०.	५.५	रोजगार विनिमय केंद्रातील आंकडेवारी	७०
४१.	५.६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	७२
४२.	५.७	कर्मचारी गणना [कर्मचा-यांची संख्या]	७३
४३.	५.८	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	७४
४४.	५.९	जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्याची लोकसंख्या	७५
४५.	५.१०	विजेचा वापर	७६
४६.	५.११	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार बिगर कृषि आस्थापना [आस्थापना व स्वयंकार्यरत उद्योगासह]	७७
४७.	५.१२	प्रमुख उद्योगगटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणापणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	७८
४८.	५.१३	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	७९
४९.	५.१४	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	८०
५०.	५.१५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]	८१
५१.	५.१६	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	८२
५२.	५.१७	उत्पादन व तुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	८३
५३.	५.१८	घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	८४
५४.	५.१९	सामाजिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	८५
५५.	५.२०	सर्व उद्योग गट मिळून संस्थांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	८६
६. सहकार			
५६.	६.१	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	८७
५७.	६.२	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	८९
५८.	६.३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षा कार्यप्रमाणे वर्षवारी	९०
५९.	६.४	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी वैकल्पिक कार्य	९१
६०.	६.५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	९४
६१.	६.६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	९७
६२.	६.७	जिल्ह्यातील लॅम्प संस्थांचे कार्य	१००

१.	२.	३.	४.
----	----	----	----

६३.	६.८	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि संहकारी संस्थांनी दिलेले पीक कर्जे	१०१
६४.	६.९	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेले पीक कर्जे	१०२
६५.	६.१०	जिल्हयातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे	१०३
६६.	६.११	जिल्हयातील खिगर कृषि पंत संस्थेचे कार्य	१०४
६७.	६.१२	जिल्हयातील जिल्हा आणि पणान संस्थेचे कार्य	१०५
६८.	६.१३	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थेचे कार्य	१०६
६९.	६.१४	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य	१०८
७०.	६.१५	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती	११०
७१.	६.१६	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	११७

७. जीवन विज्ञान अकडेवारी

७२.	७.१	सार्वजनिक व अर्ध सहाय्यित संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या सुविधांची तालुकानिहाय माहिती	११८
७३.	७.२	नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या	१२०
७४.	७.३	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	१२१
७५.	७.४	माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	१२२
७६.	७.५	जिल्हयातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	१२३

८. शिक्षण

७७.	८.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय साक्षरता	१२४
७८.	८.२	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या व विद्यार्थ्यांची संख्या	१२५
७९.	८.३	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक, महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरानिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या	१२६
८०.	८.४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती	१२८
८१.	८.५	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत याबाबतची माहिती	१२९
८२.	८.६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	१३०
८३.	८.७	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ महाविद्यालये] व तांत्रिक शाळा	१३१
८४.	८.८	जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	१३२
८५.	८.९	शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण संस्था	१३३

१. ३. ३. ४.

९. परिवहन व दळणावळणा

८६.	९.१	जिल्हयातील रेल्वे मार्गाची लांबी	१३४
८७.	९.२	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	१३५
८८.	९.३	जिल्हयातील वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	१३७
८९.	९.४	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [प्रवासी] वाहतूक आंकडेवारी	१३८
९०.	९.५	महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना	१३९
९१.	९.६	जिल्हयातील पोस्ट, तारघर व दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन सेवे यांची आंकडेवारी	१४१

१०. स्थानिक संस्था

९२.	१०.१	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	१४२
९३.	१०.२	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	१४३
९४.	१०.३	जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न व खर्च	१४५
९५.	१०.४	नगरपरिषदांचे उत्पन्न व खर्च	१४७
९६.	१०.५	नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतींची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासितर उपयोग असणाऱ्या इमारती अगर त्यांच्या भागामध्ये चालणाऱ्या उद्योग/व्यवसाय संबंधी माहिती	१४९

११. वार्षिक योजना

१७.	११.१	विविध विकास शीघ्रखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	१५१
१८.	११.२	योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधे	१५२
१९.	११.३	रोजगार हमी योजनेबाबतची आंकडेवारी	१५६
१००.	११.४	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च	१५७
१०१.	११.५	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना	१५८
१०२.	११.६	संकरीत व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	१६०
१०३.	११.७	रासायनिक खाते वाटप	१६१
१०४.	११.८	साखर कारखान्यांची आंकडेवारी	१६२
१०५.	११.९	दुग्ध संस्थांची माहिती	१६३
१०६.	११.१०	जिल्हयातील अर्कणा प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती	१६४
१०७.	११.११	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च	१६५
१०८.	११.१२	जिल्हयातील वीस कलमी कार्यक्रम	१६६
१०९.	११.१३	विशेष घटक योजना	१६८

१. २. ३. ४.

१३. किंमती व किंमत निर्देशांक

११०.	१२.१	निवडक शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	१६९
१११.	१२.२	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणचे महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमती	१७०
११२.	१२.३	कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	१७४

१३. पोलीस गुन्हे आणि कारागृह

११३.	१३.१	जिल्ह्यातील पोलीसदलाची एकूण संख्या	१७५
११४.	१३.२	गुन्ह्यासंबंधी आंकडेवारी	१७६
११५.	१३.३	तुष्कात दाखल केलेले गुन्हेगार	१७७
११६.	१३.४	तुष्कात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रेनुसार वर्गीकरण	१७८
११७.	१३.५	दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	१७९

१४. संयुक्त भांडवली संस्था, बँका व विमापत्रे

११८.	१४.१	बँक कार्यालय, वर्गिकृत बँका यांची संख्या, त्यांची ठेवी व कामे	१८०
११९.	१४.२	संयुक्त भांडवली संस्था	१८१
१२०.	१४.३	उत्तरविलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	१८२

१५. संकल्प

१२१.	१५.१	चित्रप्रतगृहांचे विषयी आंकडेवारी	१८३
१२२.	१५.२	जिल्ह्यात गोळा केलेल्या अल्पबचतीची रक्कम	१८४
१२३.	१५.३	तालुकानिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल	१८६
१२४.	१५.४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	१८७
१२५.	१५.५	स्वस्तधान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर	१८९
१२६.	१५.६	मागणी व वसूल केलेले धान्य	१९०
१२७.	१५.७	१९८३ मधील लोकसभा निवडणूक व १९८५ मधील विधानसभा निवडणूक यासंबंधी आंकडेवारी	१९१
१२८.	१५.८	अधिकारी व पवासी यांसाठी असलेल्या बंगल्यांची तालुकानिहाय यादी	१९२
१२९.	१५.९	रेल्वे स्थानकाची तालुकानिहाय यादी	१९३
१३०.	१५.१०.	निवडक निर्देशांकांचे कल	१९४

तक्ता क्रमांक: १.१

१९८१च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

अ. क्र.	तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	क्षेत्र [चौ. कि. मी.]	दर चौ. कि. मी. मध्ये लोकसंख्या	गावांची संख्या		शहरांची संख्या
					वस्ती असलेली	ओसाड	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
	जिल्हा	एकूण	७६१२.७	१३५	९००	१३	७
		ग्रामीण	७५७७.९	११७	९००	१३	—
		नागरी	३७.५	७६२६	—	—	७
१.	भाकरदन	एकूण	१२०१.२	१३६	१७९	७	१
		ग्रामीण	११९८.६	१२८	१७९	७	—
		नागरी	२.६	३७२८	—	—	१
२.	जाफ्रावाद	एकूण	७२७.७	११६	१००	—	—
		ग्रामीण	७२७.७	११६	१००	—	—
		नागरी	—	—	—	—	—
३.	जालना	एकूण	१९१५.६	१७७	२२१	२	१
		ग्रामीण	१८८९.७	११५	२२१	२	—
		नागरी	२५.९	७७२१	—	—	१
४.	अंबड	एकूण	२२४७.८	११७	२३५	१	१
		ग्रामीण	२२३९.६	१०९	२३५	१	—
		नागरी	८.२	२१६२	—	—	१
५.	परतूर	एकूण	१५२३.७	१२३	१९५	६	१
		ग्रामीण	१५२३.६	११२	१९५	६	—
		नागरी	०.८	२१०६९	—	—	१

[पुढे चालू.....]

[६]

[तक्ता क्रमांक: १.१ पुढे चालू...]

अ. क्र. तालुका		सकूण	वापरातील	कुटुंबांची	लोकसंख्या		
		गामीणा	निवासीगृहांची	संख्या			
		नागरी	संख्या		सकूण	पुरुष	स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
	जिल्हा	सकूण	१८५	१८७	१०३०	५२३	५०७
		गामीणा	१५९	१६७	८७१	४४१	४३०
		नागरी	२६	२७	१६०	८२	७८
	तालुके						
२.	भोकरदन	सकूण	२९	२९	१६५	८३	८१
		गामीणा	२७	२७	१५७	७८	७६
		नागरी	२	२	१०	५	५
२.	जाफाबाद	सकूण	१५	१५	८४	४२	४२
		गामीणा	१५	१५	८४	४२	४२
		नागरी	—	—	—	—	—
३.	जालना	सकूण	६०	६१	३३९	१७३	१६६
		गामीणा	५०	५१	२१७	११०	१०७
		नागरी	२०	२०	१२२	६३	५९
५.	अंबड	सकूण	५७	५७	२५६	१३०	१२७
		गामीणा	५५	५५	२५५	१२७	१२१
		नागरी	२	२	११	३	५
५.	परतूर	सकूण	३५	३५	१८७	९५	९२
		गामीणा	३२	३२	१७०	८६	८४
		नागरी	३	३	१७	९	८

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: भाग-२ [अ] मालिका-१२, महाराष्ट्र भारतीय जनगणना १९८१

प्रकाशन.

[२]

तक्ता क्रमांक: १.३

जालना जिल्ह्याचा १९५१ पासूनचा लोकसंख्येमधील समाचारिक परत

[लोकसंख्येचे आकडे हजाराने]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
		एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
जिल्हा	१९८१	१०३०	८७१	१६०	५२३	७७१	८२	५०७	७३०	७८
	१९७१	८२७	७७६	१२१	७५८	३९५	६३	३३९	३८१	५८
	१९६१	७२८	६३९	९०	३७०	३२३	७७	३५९	३१६	४३
	१९५१	५७५	४९८	७७	२९१	२५१	४०	२८५	२४७	३७
१. भोकरदन	१९८१	१६४	१५३	१०	८३	७८	५	८१	७६	५
	१९७१	१३७	१३०	७	७०	६७	३	६७	६५	२
	१९६१	१२०	११५	५	६१	५८	३	५९	५६	३
	१९५१	८६	८२	४	४३	४१	२	४३	४०	३
२. जाफ्राबाद	१९८१	८५	८५	---	४२	४२	---	४२	४२	---
	१९७१	७२	७२	---	३६	३६	---	३६	३६	---
	१९६१	५९	५९	---	३०	३०	---	२९	२९	---
	१९५१	४६	४६	---	२३	२३	---	२३	२३	---
३. जालना	१९८१	३३९	२१७	१२२	१७३	११०	६३	१६६	१०७	५९
	१९७१	२८५	१९३	९१	१४६	९९	४८	१३८	९५	४३
	१९६१	२२६	१५९	६७	११५	८०	३५	१११	७८	३३
	१९५१	१८१	१२३	५८	९२	६२	३०	८९	६९	२०
४. अंबड	१९८१	२५६	२४५	११	१३०	१२५	५	१२७	१२१	६
	१९७१	२३६	२२७	९	१२०	११५	५	११६	११२	४
	१९६१	१८९	१८३	६	९६	९२	४	९५	९१	४
	१९५१	१५५	१४९	६	७८	७५	३	७७	७५	२
५. परतूर	१९८१	१८७	१७०	१७	९५	८६	९	९२	८५	७
	१९७१	१६८	१५३	१५	८५	७८	७	८३	७६	७
	१९६१	१३४	१२५	९	६८	६२	६	६६	६१	५
	१९५१	१०७	९८	९	५४	४९	५	५३	४९	४

[तक्ता क्रमांक: १.२ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	दर चौ. कि.मी. मधील लोकसंख्या		दावाधिक परकाची टक्केवारी				
		१९८१	१९८२	सकूण	ग्रामीण	नागरी		
जिल्हा	१९८१	१३३	+	१७.८७	+	१२.२०	+	३१.७२
	१९७१	१२२	+	२७.१३	+	२२.६१	+	३५.०३
	१९६१	१०६	+	२६.७१	+	२८.२९	+	१५.९१
	१९५१	७७		उ. ना.		उ. ना.		उ. ना.
१. भोकरदन	१९८१	१३६	+	१९.३२	+	१८.७६	+	३६.६८
	१९७१	११७	+	२०.५३	+	१९.९७	+	३२.६७
	१९६१	९३	+	२९.०६	+	४०.०३	+	२०.९६
	१९५१	६८		उ. ना.		उ. ना.		१२.१७
२. जाफ्राबाद	१९८१	११६	+	१७.५७	+	१७.५७		---
	१९७१	१०७	+	२१.६७	+	२१.६६		---
	१९६१	७९	+	२८.८५	+	२८.८५		---
	१९५१	५५		उ. ना.		उ. ना.		---
३. जालना	१९८१	१७७	+	१९.१५	+	१२.०७	+	३७.२२
	१९७१	१५३	+	२५.८८	+	२१.७५	+	३५.६५
	१९६१	११३	+	२७.६२	+	२९.२७	+	१७.८७
	१९५१	९१		उ. ना.		उ. ना.		५३.५०
४. अंबड	१९८१	११४	+	८.७०	+	८.१८	+	२१.७५
	१९७१	११२	+	२७.५५	+	२३.२०	+	३९.७३
	१९६१	८७	+	२२.८५	+	२२.७७	+	२९.८६
	१९५१	६८		उ. ना.		उ. ना.		१७.७६
५. परतूर	१९८१	१२३	+	११.३१	+	१०.५८	+	१९.५०
	१९७१	११०	+	२५.०६	+	२७.६८	+	२५.७५
	१९६१	९१	+	२७.९७	+	२६.१२	+	१२.६६
	१९५१	७१		उ. ना.		उ. ना.		३०.६७

[४]

टीप: १] आठवे पन्नाक्यात केल्याने बेरजा कदापित जुळणार नाहीत. २] तक्त्यात स्तंभ क्र. ३ ते ११मध्ये १९६१ व १९५१ व तसेच १९८१ ते १९५१ मध्ये १९७१, १९६१ व १९५१ करिता दावाविलेले तालुके तालुक्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

३] उ. ना.: उपलब्ध नाही.

आधार: १९७१ व १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.३

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील गावशि लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण

[लोकसंख्ये आकडे घेऊयात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वस्ती असलेली गावे									
		२०० पेक्षा कमी		२०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते १९९९		२००० ते ४९९९	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	तालुके	४८	५५	१८२	६७८	३६७	२७०५	७५५	३३३०	५८	२३७७
१.	भोकरदन	६	७	२८	१०९	५९	४३०	४५	५८०	१०	३०३
२.	जाफ्राबाद	४	३	३२	११६	५१	२९३	१८	२३७	३	७१
३.	जालना	९	१२	३९	१४५	८५	६३५	७७	१०५८	१०	२६१
४.	अंबड	१२	१५	३७	१३९	१०२	७५८	६२	८३२	२०	५९५
५.	परतूर	१७	१८	४७	१६९	८०	५८९	४४	६२२	५	१४६

[तक्ता क्रमांक: १.३ पुढे वातू....]

[तकरी रूपान्कः १.३ पुढे चालू.....]

अ. क्र. जिल्हा/तालुका		व स्ती असलेली गांवे						
		५००० ते २२२२		१०००० आणि त्याहून जास्त		एकूण		
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
१.	२.	१.	२.	१.	२.	१.	२.	
	जिल्हा	९	५६१	—	—	९००	८७०६	१३
	तालुके							
१.	भाकरदन	२	११४	—	—	१४२	१५४४	४
२.	जाफराबाद	२	१२१	—	—	२००	८४२	—
३.	जालना	१	५६	—	—	२२१	२१६६	२
४.	अंबड	२	१११	—	—	२३५	२४५१	१
५.	परतूर	२	१५८	—	—	१२५	१७०३	६

टीप: आडवे पूर्णकात केल्याने बेरजा अदायित जुळणार नाहीत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

[३]

तक्ता क्रमांक: १.४

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील लोकसंख्या गटानुसार महाराष्ट्र लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण
[लोकसंख्या हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	५००० पेक्षा कमी		५००० ते १००००		१०००० ते २००००		२०००० ते ५००००		५०००० ते १०००००		१००००० ते व त्याहून अधिक		एकूण शहरे	
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
	जिल्हा	--	--	१	१०	२	२८	--	--	--	--	१	१, २२	४	१, ६०
	तालुके														
१.	भोकरदन	--	--	१	१०	--	--	--	--	--	--	--	--	१	१०
२.	जाफ्राबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	--	--	--	--	--	--	--	--	--	१	१, २२	१	१, २२	
४.	अंबड	--	--	--	--	१	११	--	--	--	--	--	--	१	११
५.	परतूर	--	--	--	--	१	१६	--	--	--	--	--	--	१	१६

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्यामुळे वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: भाग २(अ) सामान्य जनगणना तक्ते महाराष्ट्र, भारतीय जनगणना १९८१ प्रकाशन

[७]

तक्ता क्रमांक: १.५

जालना जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

[आकडे शेडघात]

अ. क्र.	काम करणा-यांचा वर्ग	ग्रामीण नागरी सकूण	जिल्ह्याची					
			सकूण	भोकरदन	जांभवावाह	जालना	अंबड	परतूर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	
१.	शेतकरी	ग्रामीण	२०९८	४३५	२१२	५३३	५७७	३७१
		नागरी	३७	५	---	१७	७	८
		सकूण	२१३५	४४०	२१२	५५०	५८४	३७९
२.	शेतमजूर	ग्रामीण	१५९८	२२७	११७	३७७	५२१	३५९
		नागरी	५६	८	---	२७	७	१७
		सकूण	१६५४	२३६	११७	४००	५२८	३७६
३.	घरगुती उद्योग वस्तू निमण्या प्रकिया नेवा दुरुस्ती	ग्रामीण	६१	१२	६	१७	१७	१३
		नागरी	१३	१	---	९	१	१
		सकूण	७४	१३	६	२६	१८	१४
४.	*द्वतर काम करणारे	ग्रामीण	३४७	४५	३६	९६	७७	९६
		नागरी	३६६	१७	---	३०६	१९	२७
		सकूण	७१३	६२	३६	४०२	९६	१२३

[८]

[तक्ता क्रमांक: १.५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १.५ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
५.	निर्मातीक काम करणारे	ग्रामीण	५१९	७९	६६	१०१	१०७	६६
		नागरी	१५	१	---	९	२	३
		एकूण	५३४	८०	६६	११०	१०९	६९
६.	एकूण काम करणारे	ग्रामीण	५१०५	७१९	३६७	१०२०	११८९	८१०
		नागरी	५६८	२८	---	३५२	३५	५३
		एकूण	५५७३	७४७	३६७	१३७२	१२२४	८६३
७.	एकूण काम न करणारे	ग्रामीण	५१८२	७५६	४०९	१०४५	११५५	८२८
		नागरी	१११३	६८	---	८६२	७५	१०९
		एकूण	५२९५	८२४	४०९	११३१	१२३०	९३७
८.	एकूण लोकसंख्या	ग्रामीण	८७०६	१५७५	८७२	२१६६	२५५१	१७०३
		नागरी	१५९६	९७	---	१२२३	११२	१६५
		एकूण	१०३०२	१६७२	८७२	३३८९	२६६३	१८६८

[२]

टीप: * यात पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकार, मत्से, फळवागा आणि तहसर्वंधी क्षेत्र-तसेच खाणा व दगडकाम-करण्या-यांचा समावेश आहे. त्याचप्रमाणे बांधकाम, व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण, व दळणावळणा, घरगुती उद्योगाखिरीज वस्तू निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्ती-व इतर यांचा समावेश आहे.

१] आंकडे पूर्णांकित केल्याने वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.६

औरंगाबाद जिल्हयाचे १९८१ च्या जनगणनेनुसार [अ] वयोगटानुसार व [ब] धर्मानुसार वर्गीकरण

[आंकडे शोकडयात]

[अ] वयोगटानुसार वर्गीकरण [लोकसंख्या]

बाब	सर्व वयोगट	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६० व त्यावरील	वय अनिर्देशित
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
एकूण	२४,३३,४	९,८९,३	२,१४,४	१,९०,७	१,८०,६	३,११,६	२,३८,९	१,४१,१	१,५५,०	३८
ग्रामीण	१८,९५,९	७,७५,०	१,६०,३	१,३७,३	१,३३,७	२,४३,४	१,९३,६	१,२२,४	१,२७,८	२८
नागरी	५,३७,५	२,१४,३	५४,१	५३,४	४६,९	६८,२	४५,३	२४,१	२७,२	१०

[ब] धर्मानुसार लोकसंख्या [१९८१ जनगणना]

जालना जिल्हा

[आंकडे शोकडयात]

बाब	सर्वधर्म	बौध्द	सिखधर्म	हिंदू	जैन	मुस्लिम	शीख	इतर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
एकूण	१०,३८,४	८५,७	१२,४	८,०५,०	७,६	१,२६,९	४	४
ग्रामीण	८,७८,८	७८,८	७,५	७,०७,०	३,९	८२,२	१	३
नागरी	१,५९,६	७,७	४,९	९८,०	३,७	४४,७	४	१

टीप: १] आंकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदापित जुळणार नाहीत. २] जालना जिल्हयाकरिता स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्याने

जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाची उपलब्ध असलेली माहिती प्रकाशित केली गेली आहे.

३] १९८१ ची जालना जिल्हयाची धर्मानुसार माहिती दिली असून जिल्हयाच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या तालुक्याची आहे.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक: १.७ [अ]

जालना जिल्ह्यातील १९७१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व नवोदध व १९७७ प्रमाणे सुधारित आँकडेवारी

[आँकडे हजारात]

जिल्हा/ तालुका	सकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नवोदध			सकूण		
		व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
जिल्हा	सकूण	५२	२७	२६	७	४	४	९०	४५	४४	१४९	७६	७४
	ग्रामीण	४७	२४	२३	७	३	३	८५	४३	४२	१३९	७०	६९
	नागरी	५	३	३	[अ]	x	x	५	२	२	१०	६	५
१. भोकरदन	सकूण	७	४	३	[अ]	[अ]	[अ]	११	६	५	१९	१०	९
	ग्रामीण	७	४	३	[अ]	[अ]	[अ]	११	६	५	१८	९	९
	नागरी	[अ]	[अ]	[अ]	x	x	x	[अ]	[अ]	[अ]	१	[अ]	[अ]
२. जाफ्राबाद	सकूण	४	२	२	१	[अ]	[अ]	९	४	४	१४	७	७
	ग्रामीण	४	२	२	१	[अ]	[अ]	९	४	४	१४	७	७
	नागरी	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
३. जालना	सकूण	१३	७	७	२	१	१	२९	१५	१४	४४	२२	२१
	ग्रामीण	९	५	५	२	१	१	२६	१३	१२	३७	१९	१८
	नागरी	४	२	२	x	x	x	३	२	२	७	३	३
४. अंबड	सकूण	१७	९	८	३	२	१	२२	११	११	४२	२१	२१
	ग्रामीण	१७	८	८	३	२	१	२१	११	११	४१	२१	२०
	नागरी	[अ]	[अ]	[अ]	x	x	x	१	[अ]	[अ]	१	[अ]	१
५. परतूर	सकूण	१०	५	५	१	१	१	२०	१०	१०	३१	१६	१५
	ग्रामीण	९	५	५	१	१	१	१९	१०	९	३०	१५	१५
	नागरी	१	[अ]	[अ]	---	---	---	१	[अ]	[अ]	१	१	१

टीप: १] आँकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदाचित् जळणार नाहीत २] [अ] = पांथी पेक्षा कमी ३] x = शंभरपेक्षा कमी
 ४] स्वतंत्र स्त्रिया ग्रामीण व नागरी बाबत १९७७ करिता सुधारित आँकडेवारी उपलब्ध नाही ५] तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचनेमुळेच्या स्थितीनुसार आहेत.

आधार: १९७१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १. ७ [ब]

जालना जिल्हातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता सुधारित आंकडेवारी [आंकडे हजारत]

जिल्हा/तालुका	सकूण गामीणा नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती		
		व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
जिल्हा सकूण	सकूण	६८	३४	३३	२०	१०	१०
	गामीणा	५९	३०	२९	२०	१०	१०
	नागरी	९	४	५	१	०	०
तालुके							
१. भोकरदन	सकूण	१०	५	५	३	३	३
	गामीणा	१०	५	५	३	३	३
	नागरी	x	x	x	x	x	x
२. जाफ्राबाद	सकूण	५	३	३	२	१	१
	गामीणा	५	३	३	२	१	१
	नागरी	—	—	—	—	—	—
३. जालना	सकूण	२०	१०	१०	५	२	२
	गामीणा	१२	६	६	४	२	२
	नागरी	८	४	४	१	०	०
४. अंबड	सकूण	२१	११	११	५	३	३
	गामीणा	२१	११	१०	५	३	३
	नागरी	x	x	x	x	x	x
५. परतूर	सकूण	१२	६	६	३	२	२
	गामीणा	११	५	५	३	१	१
	नागरी	१	१	१	x	x	x

[११]

टीप: १] आंकडे पूर्णांकता केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. २] x = आंकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या अध्यपिक्षाने कमी आहेत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.८

भिंती/छप्परे मासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार औरंगाबाद जिल्हाभोतील
घरांचे वर्गीकरण

[१९७१ जनगणनेनुसार]

अ. क्र.	वाच	एकूण ग्रामीण नागरी	संख्या
	एकूण जनगणना घरे	एकूण ग्रामीण नागरी	४,५६,२३० ३,८६,७०० ६९,५३०
१.	<u>भिंतीची सागरी</u>		
१.	गवत, पाने, पेठू व चापू	एकूण ग्रामीण नागरी	३१,०३५ २९,८३५ १,२००
२.	माती	एकूण ग्रामीण नागरी	१,३८,७५५ १,३३,०५० ५,७०५
३.	कट्ट्या विटा	एकूण ग्रामीण नागरी	४७,९३० ४७,०९५ ८३५
४.	लाकूड	एकूण ग्रामीण नागरी	१,७७५ १,०७५ ७००
५.	पक्क्या विटा	एकूण ग्रामीण नागरी	१,५७,०३० १,०३,९५० ५३,०८०
६.	गॅल्व्हनाइझ्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	१,५३५ १,१५५ ३८०
७.	दगड	एकूण ग्रामीण नागरी	७९,३९५ ७७,११० २,२८५
८.	लिफ्ट काँक्रीट	एकूण ग्रामीण नागरी	२,०५० ६९५ १,३५५
९.	वर उल्लेखिल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री	एकूण ग्रामीण नागरी	८३५ ७३५ १००

[तक्ता क्रमांक: १.८ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: १.८ पुढे चालू...]

१.	२.	३.	४.
२.	छप्परासमठी वापरलेली सामुग्री	एकूण	२,५३,५२०
	१] गवत, पाने, वेळू, माती, कच्छा विटा किंवा वावू	ग्रामीण नागरी	२,३९,०९५ १४,४२५
	२] कौल, तक्तीदगड, कंकर	एकूण ग्रामीण नागरी	८,६८५ २,३१५ ६,३७०
	३] पन्हाळी, लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातुचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	१,७२,४०५ १,३५,०१५ ३७,३९०
	४] अस्वेस्टास सिमेंटचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	३,२५५ १,८६५ १,३९०
	५] विटा व घुना	एकूण ग्रामीण नागरी	५,८५५ २,९१० २,९४५
	६] दगड	एकूण ग्रामीण नागरी	१,१८५ १,०३५ १५०
	७] प्रचलित सिमेंट कोळीट	एकूण ग्रामीण नागरी	९,४५५ ३,१५५ ६,३००
	८] इतर वर उल्लेखिल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	एकूण ग्रामीण नागरी	१,८९० १,३१० ५८०

टीप: १] घरांची संख्या कुटुंबांच्या संख्येपेक्षा जास्त आहे. कारण घरांचे संख्येत निवासी अगणिता निवासेतर घरांचा समावेश करण्यात आला आहे.

२] जालना जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नाही म्हणून जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आलेली आहे.

आधार: घरवांधणी अहवाल [भाग-४] १९७१ जनगणना प्रकाशन

औरंगाबाद जिल्ह्यातील आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी
क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
[१९७१ च्या जनगणनेनुसार]

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.
१.	१] एकूण कुटुंबे	३, ९०, ६१५	५३, ७१०	३, ४३, ३२५
	२] घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२, ६२, ३२०	२४, २१५	२, ८६, ५३५
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	२८, २९५	२८, ४९५	५६, ७९०
२.	एक व्यक्ती कुटुंब			
	१] एकूण कुटुंबे	१३, ६७५	३, ०६०	१६, ७३५
	२] घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	९, ७८५	३, ७६५	१०, ५५०
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	३, ८९०	२, २९५	६, १८५
३.	दोन व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	२३, ६३५	५, ४३०	२९, ०६५
	२] घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	१९, ५१५	१, ४८५	२१, ०००
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	४, १२०	३, ९४५	८, ०६५
४.	तीन व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	३२, ९१०	५, ७१५	३८, ६२५
	२] घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२८, ३७०	१, ७०५	३०, ०७५
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	४, ५४०	४, ०१०	८, ५५०
५.	चार व्यक्तींची कुटुंबे			
	१] एकूण कुटुंबे	४१, ८७५	६, ६९०	४८, ५६५
	२] घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	३७, २८५	२, ४८०	३९, ७६५
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	४, ५९०	४, २१०	८, ८००

[तक्ता क्रमांक: १.२ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
६. पाच व्यक्तींची कुटुंबे				
१] सकूणा कुटुंबे	४६, ७२०	७, ०१०		५३, ८००
२] घराच्या मालकी वाचतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	४२, ५१०	२, ९४५		४५, ४५५
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	४, २८०	४, ०६५		८, ३४५
७. सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटुंबे				
१] सकूणा कुटुंबे	१, ३१, ७०५	२८, ८१०		१, ५६, ५१५
२] घराच्या मालकी वाचतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	१, २४, ८००	१४, ८३५		१, ३९, ६३५
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	६, ९०५	१, ९७५		८, ८८०
८. निर्देशीत न केलेल्या व्यक्तींची कुटुंबे				
१] सकूणा कुटुंबे	५५	५		६०
२] घराच्या मालकी वाचतची स्थिती				
अ] स्वतःची घरे असलेली	५५	—		५५
ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	—	५		५

टीप: जालना जिल्ह्याची साहित्यी स्वतंत्ररित्या उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याची उपलब्ध असलेली साहित्यी प्रकाशित केली गेली आहे.

आधार: घरवांधणी अहवाल [भाग-२] १९७१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: १.१०

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील अणतेनुसार अर्पांची संख्या

अ. क्र.	तालुका	पुर्णतः अंध	पुर्णतः पांगळे	पुर्णतः मूक	सकूण
सकूण जिल्हा वेरीज					
		२७७	५२६	३५१	१,८२५
		८४३	४५६	३१५	१,६१४
		१०४	७०	३६	२१०
तालुके					
१.	भोकरदन	११७	७५	५५	२४६
		११४	६८	५५	२३६
		३	७	—	१०
२.	जाफ्राबाद	८५	५५	३३	१७३
		८५	५५	३३	१७३
३.	जालना	२६८	१६२	१०६	५३६
		१८२	१०७	८०	३७६
		७२	५५	२६	१६०
४.	अंबड	२७३	१४७	१०	५१०
		२६७	१४२	८३	४९२
		६	५	७	१८
५.	परतूर	२०५	८८	६८	३६१
		१८२	८५	६५	३३२
		१६	३	३	२९

टीप: तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितेनुसार आहेत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन मालिका १३, भाग-७

तक्ता क्रमांक: १.११

१९८१च्या जनगणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

अ. क्र.	सकूण गांधीना नागरी	सकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीस		जनगणना घराचा वापर				
			सकूण राहणे	सकूण असलेली घरे	दुकान आणि राहणे	पेट्याळा [कुटीरयोग] आणि राहणे	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटनघरे इत्यादि	उपहारघर सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालय
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
जिल्हा औरंगाबाद									
१.	सकूण	५५९,०२०	४४,५६०	४१०,२६५	५,१२०	९,४४५	३२०	१०,८६५	३,३२०
	गांधीना	४४२,८८५	३६,३००	३२५,८०५	३,९१५	५,७७०	२५०	५,५००	२,१२०
	नागरी	११६,१३५	११,२६०	८४,५६०	१,२०५	१,६७५	१७०	५,३६५	१,२००
२.	औरंगाबाद शहर तसेच [नागरी]	६४,१२०	६,६००	५०,२८५	७५५	६५५	७५	३,१३०	७२५
३.	-जालना शहर- (न.पा.) जालना शहर [नागरी]	२६,५३०	२,२७०	१८,७००	२८५	६५०	७६	१,१००	२६०

[१६]

[तक्ता क्रमांक: १.११ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १.११ पुढे बालू.....]

अ. क्र.	संस्था ग्रामीण नागरी	कारखाने यंत्रगामा कारखाना छप्परे इत्यादि	रेस्टॉरंट्स मिठाईची दुकाने आणि उपहारगृहे	करमगृह पंचायतघरे सांस्कृतिक इत्यादि पूजास्थाने सोडून	पूजास्थाने [देवळे, चर्च मशीदी गुरुद्वार वगैरे]	इतर
१	२	३	४	५	६	७
१.	<u>जिल्हा औरंगाबाद</u>					
	संस्था	७,५८०	१,७८०	८५०	६,२६५	५५,३४०
	ग्रामीण	७,१२०	१,०७५	६९५	५,२९०	५०,०४५
	नागरी	३,७६०	७०५	१५५	२७५	५,२९५
२.	<u>औरंगाबाद शहर संकूल</u>					
	[नागरी]	१,९६५	३७०	८५	७२५	२,०४०
३.	<u>जालना शहर [न.पा.]</u>					
	जालना शहर	७३५	१८५	२०	२९५	१,९९०
	[नागरी]					

[१९]

टोप: जालना जिल्ह्याची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: २.१

जालना जिल्हयातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य १९८७ या वर्षाकरिता

[मि लि मिटरमध्ये]

अ. क्र. महिना	१. केंद्र: भोकरदन			२. केंद्र: जाफ्राबाद			३. केंद्र: जालना			
	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१. जानेवारी	५	---	---	१	---	---	७	---	---	---
२. फेब्रुवारी	५	---	---	१	---	---	६	---	---	---
३. मार्च	३	---	---	३	---	---	२	---	---	---
४. एप्रिल	६	---	---	२	---	---	७	---	---	---
५. मे	१८	---	---	२२	---	---	२३	---	---	---
६. जून	१९२	९	१५०	१३७	१०	१८०	२०३	८	२४०	---
७. जुलै	१६९	१२	१९९	२१८	१४	२५१	१५८	६	२००	---
८. ऑगस्ट	१३८	१५	२२७	१६८	१३	१८५	१२७	१५	२२४	---
९. सप्टेंबर	१४४	४	१४	१०८	४	१५	१६६	४	२१	---
१०. ऑक्टोबर	२८	७	१४९	५९	६	२०५	२७	६	२९८	---
११. नोव्हेंबर	२२	१	५६	२५	१	७७	२१	२	२९	---
१२. डिसेंबर	५	---	---	१६	---	---	८	---	---	---
एकूण	७३५	४८	७९५	७७०	४८	९१३	७५५	४३	१०१२	

[१०]

[तक्ता क्रमांक: २.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: २.१ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	महिना	३. केंद्र: अंबड			५. केंद्र: परतूर		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	
१.	जानेवारी	३	---	---	---	---	---
२.	फेब्रुवारी	२	---	---	१३	---	---
३.	मार्च	७	---	---	७	---	---
४.	एप्रिल	१	---	---	३	---	---
५.	मे	१५	---	---	२०	---	---
६.	जून	१२४	९	१४०	१३०	१०	१६१
७.	जुलै	२०२	१०	२७	२३०	१३	२२२
८.	ऑगस्ट	१९९	११	१५५	२१२	१७	१७६
९.	सप्टेंबर	१८५	३	६८	१७०	३	१९
१०.	ऑक्टोबर	४५	७	१४०	१२१	७	२९६
११.	नोव्हेंबर	२३	१	६	१५	---	---
१२.	डिसेंबर	११	---	---	१२	---	---
एकूण		८१८	४१	६०५	९३०	५०	८७५

[२१]

आधार: जिल्हाधिकारी, कायलय, जालना.

तक्ता क्रमांक: २.२

जालना जिल्हयात १९८७ वर्षातील निवडक केंद्रातील क्माल व किमान तपमान

[आकडे सल्लेअस मध्ये]

अ. क्र.	महिना	१. केंद्र: औरंगाबाद जिल्हा औरंगाबाद		२. केंद्र: चिकलठाणा: जिल्हा औरंगाबाद	
		क्माल	किमान	क्माल	किमान
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१.	जानेवारी	उ. ना.	उ. ना.	३९.५	१३.४
२.	फेब्रुवारी	"	"	३१.२	१२.९
३.	मार्च	"	"	३४.५	१५.५
४.	एप्रिल	"	"	३८.८	२२.०
५.	मे	"	"	३८.१	२२.२
६.	जून	"	"	३६.०	२२.५
७.	जुलै	"	"	३१.०	२०.९
८.	ऑगस्ट	"	"	२९.३	२१.३
९.	सप्टेंबर	"	"	३२.८	२१.३
१०.	ऑक्टोबर	"	"	३१.३	१८.८
११.	नोव्हेंबर	"	"	२९.९	१६.५
१२.	डिसेंबर	"	"	२५.३	११.१
	वर्षासाठी	उ. ना.	उ. ना.	३८.८	११.१

[२१]

आधार: कृते प्रादेशिक निदेशक, प्रादेशिक मौसम केंद्र, कोलावा, वस्वई.

तक्ता क्रमांक: ३.१

जालना जिल्ह्यात १९८२-८३ व्षातील जमीनीचा वापर

[क्षेत्रांक नं. हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडोत जमिनी यातिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन				एकूण
			बिगर शेती वापराखाली जमीन	पडोत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	एकूण	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली जमीन	कायम गरे इतर चरण्याची मध्ये जमीन	कसलेल्या जमीनी-	एकूण	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
जिल्हा क्षेत्र	७७२७	५१	२७९	११०	३८९	७८	२९५	१०५	४७७	[२३]
तालुके										
१. भोकरदन	१३०७	३१	६३	२४	८७	१४	३९	५	५९	
२. जाफ्राबाद	७२७	२	२३	२०	४३	२४	१८	२	४४	
३. जालना	१९१६	९	७८	२१	९९	३	१२४	९०	२१७	
४. अंबड	२२५५	७	४३	२८	७०	२२	७६	२	१००	
५. परतूर	१५३२	२	७२	१८	९०	१५	३६	६	५७	

[तक्ता क्र. ३.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.१ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक घेडा कसलेले क्षेत्र	लागवडीखालील एकूण क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र [७-२-१३-१४]
	चालू पड	इतर पडत	एकूण				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
जिल्हा वेरीज	१५१	६५२	८०३	६००६	६३७	६६७४	६९९३
तालुके							
१. भोकरदन	३१	१७५	१७६	२५७	५७	१००८	११५०
२. जाफ्राबाद	१२	७५	५७	५८२	१७२	७२७	६६५
३. जालना	१०	६३	७३	१५१७	२८७	१८०१	१६८३
४. अंबड	३६	२१७	२५०	१८१६	१२१	१९३८	२०९१
५. परतूर	६२	१८५	२४६	११३७	३६	११७३	१४०७

टीप: आढळे पूर्णाकात केल्याने वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

२] माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार: १] कुजि संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

२] जिल्हा ऋतु व पिक अहवाल

तक्ता क्रमांक: ३.३

वातना जिल्ह्यात १९८२-८३ काळातील तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	ज्वारी एकूण	बाजरी	मका	राळा	हतर तृणाधान्ये	सकूण तृणाधान्ये
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
जिल्हा/तालुका	२८३५	३६८७२	५८२५८	१३८६५०	१९६९०८	५१२९५	१९५५	५१८	१३६०	२८१७२१
तालुके										
१. भोकरदन	५२०	६२१०	२२२१०	१५९६	२३८०६	१५१००	६१०	७५	३९५	५५७१६
२. जाफाबाद	२१२	२०१५	१५१५०	८१५	१५९६५	५१५०	२५०	९०	२८	२३७१०
३. जालना	५२७	८८८९	११५५३	५११९५	५२७५८	१३८८७	६२३	२१२	५१	७६८२७
४. अंबड	५७३	१०७१८	५६३५	६९७३२	७५३६६	६८३२	३३२	३१	५५७	९३३९९
५. परतूर	११०२	९०५०	५७११	२५३१२	३००२३	१३२५	१५०	११०	३२९	५२०६९

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू:.....]

जिल्हा/तालुका	हरभरा	तूर	मुग	इतर कडधान्ये	एकूणा कडधान्ये	एकूणा अन्नधान्ये	ऊस	मसाल्याचे पदार्थ	फळे	भाजीपाला
३.	३२.	३३.	३४.	३५.	३६.	३७.	३८.	३९.	४०.	४१.
<u>जिल्हा बेरीज</u>	११८००	२९०४१	७२०८१	५१५७७	१६४४२६	७४६२१७	८७६१	२९२०	९७५	१४३१
<u>तालुके</u>										
१. भोकरदन	२०८२	३६३७	३१३९	१०६२४	१९४८२	६५१९८	१०१०	९३६	५९	१२६
२. जाफ्राबाद	११७०	३९००	६३२०	१५२३०	२६६२०	५०३३०	५७२	५८०	९	५०
३. जालना	१६९८	७७३८	२८२२४	१२८४४	५०५०४	१२७३३१	२००३	५४६	३०८	३७६
४. अंबड	३६३५	९४५४	१८९६३	७१७७	३८४२९	१३१८२८	४३७३	५१४	४५४	४५७
५. परतूर	३३१५	४३१२	१६२३५	५६९९	२९४६१	७१५३०	८०३	३४४	१४५	४२३

[१६]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू:.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका	संकीर्ण खाद्य पिके	सकूणा खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतूमय पिके	सकूणा तंतूमय पिके	भूईमुग	तीळ	जवत	करडई	इतर मळीताची पान्ये	सकूणा मळीताची पान्ये
रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
जिल्हा बेरीज	११६	५६०४३०	११३३५३	४५८३	११७९५६	१२२६२	२५३०	१२२१४	५६३९०	१९९१	८५३८७
तालुके											
१. भोकरदन	---	६७३२९	१७५२८	७९२	१८२२०	६३५८	१७०	३२८	८३४०	४४	१५२३०
२. जगफाबाद	---	५१५४१	१२८५७	८५२	१३६९९	११९६	३८२	१००	५२१०	२३४	७१२२
३. जालना	---	१३०५६३	२९८११	१४६३	३१२७५	७३५	६६५	२५६९	१३२५७	७८१	१७९०७
४. अंबड	---	१३७६२६	२६९७५	९४५	२७९१९	३५१५	१०१८	६१०२	१७२६८	१५५	२८०५८
५. परतूर	११६	७३३६१	२६३१२	५३२	२६८४५	४६८	२९५	३२१५	१२३१५	७७७	१७०७०

[२७]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका	तंबाखू	इतर औद्योगी व मादक पदार्थ	रकूण औद्योगी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखंड पिके	रकूण अखंड पिके	लागवडीखालील रकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडीखालील असलेले क्षेत्र	लागवडीखालील निव्वळ क्षेत्र
१.	३३.	३४.	३५.	३६.	३७.	३८.	३९.	४०.	४१.
जिल्हा बेरीज	१	४०	४१	५५२	--	२०३२४३	६६४३६३	६३७१२	६००६४४
तालुके									
१. भोकरदन	--	३०	३०	१६	--	३३४२६	१००८२५	५४००	२५४२५
२. जाफळगाव	--	१०	१०	१६	--	२०८४७	७२३८८	१४१८५	५८२०३
३. जालना	---	---	---	३७२	--	४२५६०	१८०१२३	२८३८१	१५१७४२
४. अंबड	---	---	---	१४८	--	५६१२५	१२३४५१	१२१३८	१८१६१३
५. परतूर	१	--	१	--	--	४३२१५	११७२७६	३६१५	११३६६१

टीप: माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार: १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे,

२] जिल्हा नृतु व पिक अहवाल.

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ काळातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन

[अंतीम अंदाज]

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न [किलो मध्ये]	उत्पादन [टनामध्ये]
१.	तांदूळ	३७०	१०
२.	गहू	९३२	२७७
३.	ज्वारी	८२५	१८५५
४.	बाजरी	७७०	७२७
५.	मका	८१५	२२
६.	इतर धान्ये	---	---
७.	एकूण धान्ये	८१६	२५९०
८.	हरभरा	७०३	७५
९.	तूर	६२०	१९०
१०.	उडीद	३६२	७१
११.	मुग	५३०	२६८
१२.	इतर कडधान्ये	२७७	१०५
१३.	एकूण कडधान्ये	७५५	६७७
१४.	जवस	३०३	२५
१५.	तीळ	२०८	५
१६.	सुईमुग [शेंग]	६७५	५०
१७.	ररडी	५००	१
१८.	अस[गुळ]	१०३३३	५८९
१९.	कापूस	१५१	१७९
२०.	ताग	२७२	९
२१.	बेष्टा [अंबाडी]	७५०	३
२२.	मिरची	७२८	१५
२३.	बटाटे	३०००	३

आधार: कृषि संवालय, महाराष्ट्र शासन, मुणो.

तक्ता क्रमांक: ३.५

जालना जिल्हयात १९८२-८३ वर्षातील विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेली तालुकानिहाय क्षेत्रे

[क्षेत्र-हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	ओलिताखालील क्षेत्रे		ओलिताखालील निष्कळ क्षेत्रे		ओलिताखालील एकूण क्षेत्रे	
		पृष्ठभागीय	विहीरी				
१.	जिल्हा बेरीज	१७२५२	३०८९३	४८१४५		६८७१२	
१.	ता. भोकरदन	१६५०	५७८३	७४३३		१२७९०	
२.	ता. जाफ्राबाद	८४५	२१४९	२९९४		३८४४	
३.	ता. जालना	१७९५	६६४५	८४४०		१०९८८	
४.	ता. अंबड	११६७०	७५३९	१९२०९		२७९८९	
५.	ता. परतूर	१२२२	८७७७	१००६९		१३१०९	

टोप: माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार: कृषि संशोधन संस्थेच्या, महाराष्ट्र शासन पुणे. २] जिल्हा ऋतु व पिक अहवाल.

[३०]

तक्ता क्रमांक: ३. ५

जालना जिल्ह्यात १९८२-८३ वर्षातील निरानिराळ्या पिकांखालील ओळितयि तालुका निहाय क्षेत्रफळ

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप/ ज्वारी	रब्बी/ ज्वारी	सहूणा ज्वारी	बाजरी	मका	राळा	इतर तृणाधान्ये	सहूणा तृणाधान्ये	हरभरा
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
जिल्हा बेरोज	१७६५	२९५५५	३९५	१०९६१	११३५५	१७८	९३२	---	---	५३७५३	३२७८
तालुके											
१. मोकरदन	---	६१३०	---	१३९०	१३९०	---	५८२	---	---	८१०२	१७८२
२. जाफ्राबाद	७	१५५०	---	५६०	५६०	---	---	---	---	२११७	---
३. जालना	८२	२१०६	---	३५७५	३५७५	---	६८	---	---	५७३०	५५२
४. अंबड	५७३	१०७१८	३९५	५७९२	५१८६	१७८	१५२	---	---	१६७९७	१०५५
५. परतूर	११०२	९०५०	---	७५५	७५५	---	१५०	---	---	११०२७	---

[३१]

[तक्ता क्रमांक: ३. ५ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका	इतर उडधान्ये	रकूणा उडधान्ये	रकूणा अन्नधान्ये	उस	मसाल्याचे पदार्थ	रकूणा फळे	रकूणा भाजीपाला	संकीर्ण खाद्यपिके	रकूणा खाद्यपिके	कापूस	इतर तंतूमय पिके	रकूणा तंतूमय पिके
१.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.
जिल्हा वेरीज	--	३२७८	७७०५१	८७६१	१२३३	१०१२	१३०६	--	६००६३	६३१७	५१	६३६८
तालुके												
१. श्रीहरदन	--	१७८२	२८८७	१०१०	२३१	५०	१२६	--	१२००७	७७०	--	७७०
२. जाफ्राबाद	--	---	२११७	५७२	२	६	५	--	२७०२	११२०	१२	११३२
३. जातना	--	७७२	६१७२	२००३	३१६	२०७	३५५	--	६०५३	१७८३	--	१७८३
४. अंबड	--	१०५७	१७८५१	७३७३	३३७	६१२	७५०	--	२३६२२	२३७८	३९	२२८७
५. परतूर	--	---	११०२७	८०३	३७७	१३८	३७०	--	१२६८२	७२६	--	७२६

[२१]

[तक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू.....]

[सक्ता क्रमांक: ३.५ पुढे चालू.....]

जिल्हा/तालुका	सुईपुग	इतर गळीतांची पिके	रकूण गळीतांची पिके	तंबाखू	इतर ओषधी व मादक पदार्थ	रकूण ओषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	सडीण अखाद्य पिके	रकूण अखाद्य पिके	ओलित/खालील रकूण क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
जिल्हा वेरोम	१८३०	२८०	२११०	१	४०	४१	१३०	---	८६४२	६८७१२
तालुके										
१. भोकरदन	---	---	---	---	३०	३०	१६	---	७८६	१२७९०
२. जाफ्राबाद	---	---	---	---	१०	१०	---	---	११४२	३८४४
३. जालना	३८	---	३८	---	---	---	११४	---	१९३५	१०९८८
४. अंबड	१७९२	२८०	२०७२	---	---	---	---	---	४३५९	२७९८१
५. परतूर	---	---	---	१	---	१	---	---	४२७	१३१०९

टीप: साहित्यी पूर्ण सुधारित आहे.

आधार: १] कृषि संघालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

२] जिल्हा ऋतु व पीक अहवाल.

तज्जा क्साकः ३. ६ [अ]

जालना जिल्हयात १९८२-८३ कातील तालुका निहाय सिंपन विहीरी व इतर विहीरीची संख्या

जिल्हा/तालुका	सिंपन विहीरीची संख्या	वापरात असलेल्या विहीरीवर		वापरात नसलेल्या सिंपन विहीरीची संख्या	सिंपनाखेरील इतर विहीरीची संख्या
		डिझेल पंप	विजेचे पंप		
१.	२.	३.	४.	५.	६.
जिल्हा वेरीज	३०४७२	१७६६	२०५१	९०६	१६०१
<u>तालुके</u>					
१. ओकरदन	५५५०	२८०	१२५०	---	५२०
२. जाफाबाद	२४३६	३८५	६५०	१०५	२१०
३. जालना	१३०३८	७६२	७५०८	३७२	२४७
४. अंबड	६४५२	२८२	१७१३	१८६	३२८
५. परतूर	२९९६	३५०	९३०	२३६	१५६

[३३]

टीप: माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार: कृषि संचालनालय, पुणे, २] जिल्हा ऋतु व पिक अहवाल

तक्ता क्रमांक: ३.६ [ब]

जालना जिल्ह्यात १९८२-८३ क्वांतील तालुकानिहाय कुपनालिका, हात पंप आणि विद्युतपंप

जिल्हा/तालुका	यशस्वी कुपनालिकांची संख्या	बसविलेल्या हात पंपाची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	बंद पडलेल्या हातपंपाची संख्या	बंद पडलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.
जिल्हा/वेरोज तालुके	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१. भोकरदन	"	"	"	"	"
२. जाफनाद	"	"	"	"	"
३. जालना	"	"	"	"	"
४. अंबड	"	"	"	"	"
५. परतूर	"	"	"	"	"

[२६]

टीप: १] माहिती पूर्ण सुधारित आहे. २] उ. नं. = उपलब्ध नाही.

आधार: १] कृषि संचालनालय, पुणे. २] जिल्हा ऋतू व पीक अहवाल

तक्ता क्रमांक: ३.७

जालना जिल्ह्यातील विहीरीखेरीज १९८७-८८ कार्तीय लघु-पाटबंधा-यांची कामे

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	जिल्हा बेरीज	१	---	---	१	१८	२१	---	३९
	तालुके								
१.	भोकरदन	---	---	---	---	८	३	---	११
२.	जाफ्राबाद	---	---	---	---	२	२	---	४
३.	जालना	१	---	---	१	३	४	---	६
४.	अंबड	---	---	---	---	४	५	---	९
५.	परतूर	---	---	---	---	२	७	---	९

[३६]

[तक्ता क्रमांक: ३.७ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.७ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	ओ लिताखालील निष्पन्न क्षेत्र [हेक्टर]				वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र [हेक्टर]			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	सकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	सकूण
१.	२.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.
	जिल्हा वेरीज	३२,८३	१,२५३	--	१२८५,८३	१,७८२	११,७१६	--	१३,२०५
	तालुके								
१.	भोकरदन	---	२०७	---	२०७	६५१	२६६	---	१,६०७
२.	जाफ्राबाद	---	६१८	---	६१८	१७७	२,१८२	---	२,३३३
३.	जालना	८,०८	३६९	---	३७७,०८	१६८	२,०५०	---	२,२०८
४.	अंबड	---	६५	---	६५	३६०	३,१३७	---	३,५९७
५.	परतूर	२७,७५	६२७	---	७१८,७५	१७६	३,३८७	---	३,५६०

आधार: १] कार्यकारी अभियंता-[सिंचन] जिल्हा परिषद, जालना.
 २] कार्यकारी अभियंता, जालना लघुपाटबंधारे विभाग, जालना.
 ३] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ३.८

जालना जिल्ह्यातील ३० जून १९८८ चे मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भिन्नगारे क्षेत्र व सिळपारे फायदे

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
१.	२.	३.	४.
१.	प्रकल्पाचे नांव	जायकवाडी प्रकल्प टप्पा-१ [पैठण डावा कालवा घटक]	जुई प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	धरण हे गोदावरी नदीवर पैठण जवळ डावा कालवा, धरणाच्या डाव्या बाजूस	गांव: दानापूर ता. भोकरदन
३.	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	मुख्य डाव्या कालव्याचे संपूर्ण काम १९८५ मध्ये पूर्ण झाले आहे.	गांव: सीमठाणा ता. जालना
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	[जालना जिल्ह्यातील कामे १९८५ साली पूर्ण झालेली आहेत]	गांव: शहापूर ता. अंबड
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाख रु. त]	१, ६१, ९०.००	२९६०
	सुधारित अंदाज पत्रकानुसार.		१९६५
४.	धरण		
	अ] मंजूर झालेली उंची [मीटरमध्ये]	३७	१४.९५
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]	३७	१७.६४

[२६]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू.....]

[तद्वत्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू.....]

१.	३.	४.	५.	६.	
५.	कालवा				
	अ] एकूणा लांबी [कि.मी.]	२०८ [एकूणा] ८९ [जालना जिल्हयात]	१६.६५	८.००	१५.७६
	व] पूर्ण लांबी [कि.मी.]	२०८ ८९ [जालना जिल्हयात]	१६.६५	८.००	१५.७६
६.	ज्वाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटर]	धरण २८५० [द.ल.घ.मी.]	२.१५	१५.३२	१६.४७
		कालवा ०.००० ११०८ [द.ल.घ.मी.]			
		प्रती सेकंद			
७.	३१.३.१९८८ रोजीचा प्रत्यक्ष साठा [दशलक्ष घन मीटर]	१०१५.१६५	जोत्याच्या पातळीखाली	१.४०	१६७.८७ [द.ल.घ.मी.]
८.	एकूणा लाभक्षेत्र [हेक्टर]	३६,३०० [एकूणा जालना जिल्हा]	३,२९६	५,७०८	२,१००
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र	३६,३०० [जालना जिल्हा]	२,६३६	५,२८३	२,१००
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली थेगारे क्षेत्र [हेक्टर]	३६,०० [जालना जिल्हा]	२,१६३	३,४०१	२,१००
११.	सध्या [१९८७-८८] ओलिताखालील क्षेत्र [हेक्टर] [अन-ब]	३६,३००	९३३	१,८१६	३०४
	अ] बारमाही	३६,३००			
	व] हंगामी		९३३	१,८१६	३०४

[३१]

[तद्वत्ता क्रमांक: ३.८ पुढे चालू ...]

[तक्ता क्रमांक: ३. < पुढे चालू.]

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१.	प्रकल्पाचे नांव	जीवरेखा प्रकल्प	कल्याण गिरजा प्रकल्प	धामणा प्रकल्प	कल्याण मध्यम प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	गांव: अकोला ता. जाफ्राबाद	गांव: सावंगी ता. भोकरदन	गांव: सेलुद ता. भोकरदन	गांव: सीमनाथ ता. जालना.
३.	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	१९६६	१९७२	१९७७	१९८७
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाखे स्मर्यात] सुधारित पत्रकानुसार	४१. ६१	६६. ६६	७०. ९८	४८५. १३
४.	<u>धरण</u>				
	अ] मंजूर झालेली उंची [मीटरमध्ये]	१५. ४६	१४. ५०	३०. ०७	१६. ५०
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]	१५. ४६	१४. ५०	३०. ०७	१६. ५०
५.	<u>कालवा</u>				
	अ] एकूण लांबी [कि. मी.]	१७. ०६	१६. २८	१६. ०३	१०. ००
	ब] पूर्ण लांबी [कि. मी.]	१७. ०६	१६. २८	१६. ०३	१०. ००
६.	कमाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटरमध्ये]	६. ८८	१०. १०	१०. ७२	१५. ३६
७.	३१.३.१९८८ रोजीचा प्रत्यक्ष साठा [दशलक्ष घनमीटर]	१. ०१	३. ७८	१. ४०	७. ३७

[०१]

[तक्ता क्र. ३. < पुढे चालू.]

[तक्ता क्रमांक: ३.८ पृष्ठे चालू.....]

१.	३.	७.	८.	९.	१०.
८.	सकूण लाभक्षेत्र [हेक्टर]	३,२३७	१,७७२	२,४४२	३,५९१
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]	२,५८२	१,७३६	१,६८२	२,६९३
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली क्षेत्र [हेक्टर]	१,०६७	१,३६०	१,३७६	१,९१९
	सध्या [१९८७-८८] ओलिताखाली असलेले क्षेत्र [हेक्टर]				
	सकूण [अन-च]	६३६	७९१	५६७	३८६
	अ] बारमाही	-----	-----	-----	-----
	ब] हंगामी	६३६	७९१	५६७	३८६

[४६]

- आधार: १] अधिकार-अभियंता, जागकवाडी कालवा-मंडळ, औरंगाबाद
 २] उपप्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरणा, औरंगाबाद.
 ३] कार्यकारी अभियंता, जालना लघु पाटबंधारे विभाग, जालना.
 ४] शाखाधिकारी, गल्हाटी मध्यम प्रकल्प, शाखा महापूर

तक्ता क्रमांक: ३.९

१९८०-८१ च्या कृषि गणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील वहीत धारणा जमीनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेल्या वहीत धारणा जमीनी आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीत धारणा जमीनीची संख्या

अ. क्र.	क्षेत्र श्रेणी	वैयक्तिक धारणा		संयुक्त धारणा		संस्थायि धारणा		सकूण धारणा	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	७,६७५	२,५३४	४	१	—	—	७,६७९	२,५३५
२.	०.५-१.०	१३,१३२	१०,५७३	८	५	—	—	१३,१४०	१०,५७८
३.	१.०-२.०	३५,४९०	६०,२५०	११	१५	७	१०	३५,५०८	६०,२७५
४.	२.०-३.०	२८,१२२	७२,३१४	१८	४५	७	१७	२८,१४७	७२,३७६
५.	३.०-४.०	२०,८६२	७३,२८५	१३	४४	१०	३४	२०,८८५	७३,३६३
६.	४.०-५.०	१५,६०७	७०,५९९	१४	५९	६	२७	१५,६२७	७०,६८५
७.	५.०-६.०	१२,८०६	६९,५४१	४	२९	४	२२	१२,८१४	६९,५८३
८.	६.०-८.५	१२,०३५	८१,३९९	१२	७६	७	४७	१२,०५४	८१,५२२
९.	७.५-१०.०	११,४०८	९८,४५१	२०	१७५	८	६८	११,४३६	९८,६२४
१०.	१०.०-२०.०	११,७८९	१,५०,५५०	१६	१७४	१२	१७१	११,८१७	१,५०,८९५
११.	२०.०-३०.०	५८१	१२,८०५	१	२६	१	२२	५८३	१२,८५३
१२.	३०.०-४०.०	६४	२,१५७	१	३४	१	३४	६६	२,२२८
१३.	४०.०-५०.०	८	३५५	—	—	१	४२	९	३९७
१४.	५०.० वरील	१	३५	१	५१	३	२५७	५	३४३
सकूण [सर्व श्रेणी]		१,६९,५८०	७,०४,८४८	१२३	७२८	६७	७५१	१,६९,७७०	७,०६,३२७

[७२]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू.....

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	पूर्णापण ओ.लिताखाली		पूर्णापण जिरायती		अंशतः ओ.लिताखाली		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	एकूण ओ.लिताखाली क्षेत्र	
१.	०.५ पेक्षा वरती हेक्टर	४३	१५	७,०३८	२,०७०	५९८	२७०	१७३
२.	०.५-१.०	२१	१४	१२,२४८	९,३७७	८७१	७२३	७८०
३.	१.०-२.०	३१२	३८१	३३,३७७	५१,९२६	१,८१९	२,९०१	१,३३५
४.	२.०-३.०	१२७	२८०	२६,१०९	६२,५८१	१,९११	४,५४०	१,६२८
५.	३.०-४.०	७२	२३६	१८,६८१	६१,८२२	२,१३२	७,२५३	१,८०४
६.	४.०-५.०	२९	१०१	१३,४६४	५६,३१६	२,१३४	९,२६५	२,०३१
७.	५.०-६.०	१२	६६	११,१८६	५७,३२४	१,६१६	७,८९७	१,४३५
८.	६.०-७.५	७	४६	१०,६२४	६६,३८१	१,४२३	९,६८९	१,७१७
९.	७.५-१०.०	२	१८	९,५८१	७२,८४७	१,८५३	१५,७०६	२,६२३
१०.	१०.०-२०.०	—	—	९,५७२	९८,८६२	२,२४५	२९,४२३	३,५४१
११.	२०.०-३०.०	—	—	४५४	८,०२५	१२९	३,९५२	३५८
१२.	३०.०-४०.०	—	—	५१	१,२७५	१५	४८४	६७
१३.	४०.०-५०.०	—	—	६	१९९	३	१३४	३९
१४.	५०.० वरील	—	—	५	२८३	—	—	—
एकूण [सर्व श्रेणी]		६२५	१,१५७	१,५२,३९६	५,४९,२५८	१६,७४९	९१,२६७	१७,३३१

[६३]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ३.९ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	संपूर्ण मालकीचे		पूर्णापणे भाडेपट्टीचे		अंशतः मालकीचे व अंशतः भाडेपट्टीचे			
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	सकूण मालकीचे क्षेत्र	भाडेपट्टीचे क्षेत्र	मालकीचे सकूण क्षेत्र
१.	२.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.
१.	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	७,४८२	२,४८२	८०	८	११७	२९	१६	७५
२.	०.५-१.० -"	१२,९६२	१०,४३८	५५	७६	१२३	३०	६४	९४
३.	१.०-२.० -"	३४,७८७	५९,१६९	२१७	३१८	५०४	२९२	४९६	७८८
४.	२.०-३.० -"	२७,७७४	७१,५३०	११२	२६८	२६१	२४९	४२९	६७८
५.	३.०-४.० -"	२०,५६९	७२,२५१	७५	२५२	२४१	४२७	४३१	८५८
६.	४.०-५.० -"	१५,३९७	६९,६२२	५९	२७९	१७१	२६२	५२२	७८४
७.	५.०-६.० -"	१२,५८२	६८,३०६	४७	२५५	१८५	६४३	३७९	१,०२२
८.	६.०-७.५ -"	११,८१२	७९,८८२	७०	४५८	१७२	३७३	८०९	१,१८२
९.	७.५-१०.० -"	११,१८१	६६,५३३	२२	१७३	२३३	२०७	१,०८१	१,९८८
१०.	१०.०-२०.० -"	११,५०९	१,४६,१९३	६	९६	३०२	२,२५५	२,३५१	४,६०६
११.	२०.०-३०.० -"	५४४	११,९४७	—	—	३९	३७०	५३६	९०६
१२.	३०.०-४०.० -"	६०	२,०२१	१	३५	५	६८	१०४	१७२
१३.	४०.०-५०.० -"	८	३५१	१	४६	—	—	—	—
१४.	५०.०-वरील	४	२८३	१	६०	—	—	—	—
सकूण सर्व श्रेणी		१,६६,६७१	६,९०,९१०	७४६	२,२९४	२,३५२	५,९०५	७,२१८	१३,१२३

[६६]

टीप: १] माहिती अस्थापी स्वसपाची आहे. २] तक्त्यात दर्शविलेली माहिती तालुक्याच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहे.

आधार: कृषि गणना १९८०-८१

तक्ता क्रमांक: ३.१०

१९८२ च्या पशु मणनिप्रमाणे जालना जिल्हयातील तालुकांनिहाय कृषि विज्ञान केंद्रांचे

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नागिरांची संख्या (लाकडी लाकडी)	गाडयांची संख्या	उसाचे चरक वाक्तीवर बैलाच्या चालणारे मदतीने चालणारे	ओलितासाठी तेलावर चालणारे पंप	ओलिता- साठी विद्युतपंप	ट्रॅक्टर	तेलघाणी ५ किलो व त्यापेक्षा अधिक	तेलघाणी ५ किलो व त्यापेक्षा कमी		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	जिल्हा एकूण	५, ५५७	२२, २५२	३५, २३८	४२५	२२	३, ६५७	७, ५७७	४३५	३१२	१२
	तालुके										
१.	भोकरदन	८०२	५, ०५८	५, ८७१	१५	—	१, ५२१	६४	४०	—	—
२.	जाफ्राबाद	१५०	२, २२२	३, ५८२	४२	१	४५२	८६२	४८	७	—
३.	जालना	१, ५४२	५, ४२१	२, ०२४	१६६	१	७७०	२, ५२२	१३१	२१०	—
४.	अंबड	८६८	४, ७४४	२, १२४	२०	२५	८६३	१, २३४	१३२	२७	३
५.	परतूर	२, १८१	४, ६६०	७, ५६०	११२	२	५१	२, ८२५	७७	६८	१६

आधार: पशुमणना वर्ष १९८२.

[५४]

तक्ता क्रमांक: ३.११

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ व्षातील टॅंगोई सक्षय परिस्थितीची माहिती

अ. क्र.	बाब	जिल्ह्याची		तालुके				
		एकूण		भोकरदन	जाफाबाद	जालना	अंबड	परतूर
अ]	<u>टॅंगोई सक्षय परिस्थिती</u>							
१.	तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	९१५	१५३	१००	२२४	२३७	२०१	
२.	ग्रस्त गावांची संख्या							
३.	ग्रस्त लोकसंख्या							
४.	जमीन महसुलांमध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या							
५.	अंदाजीत हानी [समयांमध्ये]							
६.	अ] पीक न येणे							
	ब] पशुधन मालमत्ता इत्यादीची हानी							
७.	सवतीची हाती घेतलेली कामे							
८.	कामावर घेतलेल्यांची संख्या							
९.	केलेला खर्च [समयांत]							
१०.	शेतजमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम [रु. त]							
ब]	<u>अक्षय सक्षय परिस्थिती</u>							
	१. ते १०.							
क]	पूर							
	१ ते १०							

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[७६]

[४७]

तक्ता क्रमांक: ३.१२

जालना जिल्ह्याती १९८७-८८ वर्सातील टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती

जिल्हा/तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	टंचाईग्रस्त गावांची संख्या १९८७-८८
सकूण जिल्हा बेरीज			
		११५	
१] भोकरदन	१] धावडा	२३	
	२] भोकरदन	३६	
	३] सिपोरा	२४	
	४] हसनबाद	४३	
	५] पिंपळगाव[रणूकाई]	२७	
		१५३	
२] जाफ्राबाद	१] जाफ्राबाद	५०	
	२] टेंभूर्णा	५०	
		१००	
३] जालना	१] मीजपूरी	३९	
	२] नेर	४४	
	३] बदनपर	३४	
	४] जालना	३८	
	५] दाभाडी	३४	
	६] वाधूळ जहांगीर	३५	
		२२४	
४] अंबड	१] अंबड	३४	
	२] राणीउडेगांव	३६	
	३] कंभार पिंपळगांव	२१	
	४] वेंडीगोदी	४०	
	५] तिर्थपुरी	३२	
	६] जामखेड	३९	
	७] घनसावणी	३५	
		२३७	
५] परतूर	१] परतूर	४०	
	२] मठी	४६	
	३] आष्टी	२८	
	४] दुधा	५९	
	५] श्रेष्ठी	३६	
		२०९	

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.१

१९८२ च्या पशुगणनेप्रमाणे जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय पशुधन

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	विदेशी/संकरित गायी व बैल						विदेशी/ संकरित			
		अडीच वर्षांवरील बैल			अडीच वर्षांवरील गायी			अडीच वर्षांपर्यंतची वासर	संकरित गायी व बैल		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
	जिल्हा	सकूण	६८१	४०९	१,०९०	७७७	७३०	१२६	१,६३३	२,१८८	४,९११
	तालुके										
१.	भोकरदन	३८	१२४	१६२	७६	८७	७६	२३९	३६६	७६७	
२.	जाफ्राबाद	६	३१	३७	४२	२३	---	६५	१६९	२७१	
३.	जालना	४८१	८०	५६१	४१२	३७९	४६	८३७	९२१	२,३१९	
४.	अंबड	१२७	९५	२२२	१७२	१८४	४	३६०	३९३	९७५	
५.	परतूर	२९	७९	१०८	७५	५७	---	१३२	३३९	५७९	

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू...]

[२४]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ मुढे चालू.....]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	देशी गाथी व बैल									
		तीन क्खाविरील बैल					तीन क्खाविरील गाथी				
		केवळ पेटाशी करिता वापरलेले वळ, बैल	पेटाशी व कामा-करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा-करिता वापरलेले ल	इतर	एकूण तीन क्खाविरील बैल	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न घ्यालेल्या	फक्त कामा साठी	इतर गाथी	एकूण गाथी
१.	२.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.
जिल्हा एकूण		७५	३, ४१७	१, २१, २०७	१, ३५३	१, २६, ७५२	४२, ३५२	५७, ५८७	८७२	१३२	१, ०७, २६४
तालुके											
१.	भोकरदन	१	१, ०६२	३३, ८०७	६१२	३५, ४८२	६, ५०२	२, १२४	१०३	२२	१५, ७५८
२.	जाफ्राबाद	—	—	१२, १५८	३३	१२, १९१	५, ०४०	५, ४०३	—	—	१०, ४४३
३.	जालना	४५	३, ०४६	४८, ३६७	३१२	५०, ७७०	१४, ०१४	१६, ३२२	७७६	११७	३१, २२२
४.	अंबड	२	४०	४२, १५४	१६५	४२, ३६१	१२, ८८८	१४, २३२	—	—	
५.	परतूर	२७	२६२	४१, ४२१	२४१	४१, २५८	१०, २०८	१२, ५०६	—	—	२७, १२० २३, ४१४

[२६]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ मुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	देशी गायी व बैल		विदेशी/संकरित व देशी रकूणा गायी व बैल	म्हशी व रेडे				
		तीन वर्स व त्याखालील देशी वासर	तीन रकूणा देशी गायी व बैल		केवळ पेदाशी साठी ठेवलेले	पेदाशी साठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामासाठी	इतर	रकूणा रेडे
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	जिल्हा रकूणा	२२,०७८	३,९६,७९७	४,०१,७०५	२६२	४६७	१,४१०	१२५	२,३५१
	तालुके								
१.	भोकरदन	१२,५२२	६३,७६२	६४,५२९	३६	२०२	४२०	१००	७५५
२.	जाफ्राबाद	१०,६२४	४०,२४८	४०,५१९	४	२१	२७४	---	२९२
३.	जालना	२४,३४१	१,०६,३३९	१,०८,६५८	१७८	७४	२०४	१०	४६६
४.	अंबड	२४,४०८	१,००,८८९	१,०१,८६४	२२	५९	२९०	९	३८७
५.	परतूर	२०,१८४	८५,५५६	८६,१३५	३२	१०४	२२२	७६	४३४

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	म्हशी व रेडे					रेडके ३ वर्ग त्याखालील	एकूण म्हशी व रेडे	एकूण गोजातीय
		तीन वषाविरील म्हशी		इतर	एकूण म्हशी				
		पेदाशीसाठी दुभत्या	फक्त कांभा साठी						
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
जिल्हा	एकूण	१३, ३३७	१४, ३६६	१३५	२८	२७, ८६६	१८, ८४१	४९, ०४८	४, ५०, ७५३
तालुके									
१.	भोकरदन	१, ५६१	२, ०४७	१३	१४	३, ६३५	२, ५२०	६, ९१०	७१, ४३९
२.	जाफ्राबाद	९९७	१, ३७०	---	---	२, ३६७	१, ९०१	४, ५६७	४५, ०८६
३.	जालना	४, ८७५	४, ६२६	१२२	१४	९, ६३७	४, ९५४	१५, ०५७	१, २३, ७१५
४.	अंबड	२, ४९६	२, ६८२	---	---	५, १७८	३, ८२५	९, ३९०	१, ११, २५४
५.	परतूर	३, ४०८	३, ६४१	---	---	७, ०४९	५, ६४१	१३, १२४	९९, २५९

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ४.१ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	भेटया	बक-या	घोडे व शिंपरे	इतर पशुधन	सकूण पशुधन	सकूण कोंबडया	सकूण कुक्कुटा व पक्षी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा सकूण	४२, २२१	२, ०३, ३०७	२, ३८७	१३, ०७९	७, ११, ७७७	१, ३७, ९८३	१, ३५, ७३९
	तालुके							
१.	भोकरदन	१२, ४८८	२८, ६६४	५६०	१, ८६०	१, १५, ०११	१८, ४०२	१८, ४२३
२.	जाफ्राबाद	८, २३९	१६, ६७५	२९२	१, ९३४	७२, २२६	१३, ०७२	१३, १७०
३.	जालना	११, ४९०	४७, ८६३	५०९	४, ०७३	१, ८७, ६५०	२९, ४७१	२९, ६६५
४.	अंबड	५, ९५३	५८, ३३१	६११	२, ५७३	१, ७८, ६९२	३१, ९३१	३१, ९३१
५.	परतूर	४, ०५१	५१, ७७४	४१५	२, ६६९	१, ५८, १६८	४२, १३७	४२, २५०

टीप: १] माहिती अस्थायी स्वस्माची आहे. २] इतर पशुधनामध्ये डुकरे, गाढवे आणि उंट यांचा समावेश आहे.

३] जालना जिल्हयातील भोकरदन तालुक्यातून औरंगाबाद जिल्हयातील सोयगांव तालुक्यात समाविष्ट केलेल्या १४

गावांची माहितीचा यात समावेश नाही.

आधार: पशुगणना १९८२

तक्ता क्रमांक: ४. ३

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ वर्षातील तालुका निहाय पशुवैद्यकीय संस्थांची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार										
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	
		पशु वैद्यकीय सर्व चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने स्थानिक स्तर	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे	पशुरोक अन्वेषण प्रयोगशाळा राज्य	पशुरोक अन्वेषण प्रयोगशाळा विभागीय	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु पथके	दक्षता कृत्रिम रेतन पथके	कृत्रिम रेतन प्राविक्षण केंद्रे	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रे	
	जिल्हा क्षेत्रीय	१	---	१९	२२	---	---	---	१	---	---	२
	तालुके											
१.	भोकरदन	---	---	३	४	---	---	---	---	---	---	---
२.	जाफ्राबाद	---	---	२	३	---	---	---	---	---	---	---
३.	जालना	१	---	५	३	---	---	---	१	---	---	१
४.	अंबड	---	---	५	७	---	---	---	---	---	---	---
५.	परतूर	---	---	४	५	---	---	---	---	---	---	१

[तक्ता क्र. ४. २ पुढे चालू..]

[तक्ता क्रमांक: ३.२ पुढे घालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	जिल्हा कृषि रेतनकेंद्र [स्थानिक]	आधारभूत ग्रामकेंद्र	कृत्रिमरेतन केंद्र जिल्हा परिषदा कडील	आधारभूत ग्रामकेंद्र खालील	विभागीय कृषि रेतनकेंद्र खालील	पशु पेटास सधन क्षेत्र	मेणू पेटास क्षेत्र	बोळी पेटास क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	जिल्हा देरीज	१	--	--	--	४१	--	--	--
	तालुके								
१.	भोकरदन	--	--	--	--	६	--	--	--
२.	जाफ्राबाद	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	१	--	--	--	१४	--	--	--
४.	अंबड	--	--	--	--	८	--	--	--
५.	परतूर	--	--	--	--	१३	--	--	--

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक: ७.३.

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ वर्षातील रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूची संख्या

तिर्गजन्य व वाडगुळजन्य रोग

१९८७-८८

	लागणा	मृत्यू
	३.	३.
एकूण पशुधनाची मृत्यू संख्या	२२०	२७
१. गायी व म्हशी		
अ] घटसर्प	२०	१७
ब] लाल्या	१८९	—
क] फ-या	११	१०
ड] फासा	—	—
ई] स-या	—	—
फ] इतर	—	—
एकूण	२२०	२७
२. भेंढ्या व बक-या		
अ] फ-या	निरंक	निरंक
ब] न्युमोनिया	—	—
क] पायलाग व लाल्या	—	—
ड] इतर	—	—
एकूण	निरंक	निरंक
३. कोंबड्या		
अ] राणीखेत[मोनगोडी]	निरंक	निरंक
ब] देवी	—	—
क] बुळकांडी	—	—
ड] इतर	—	—
एकूण	निरंक	निरंक

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.३[अ]

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ वर्षातील विविध पशुधनकीय संस्थांचे कार्य

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खुच्यीकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणास तयारित जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या	संसंठित टोबलिल्या जनावरांची संख्या	
१	२	३	४	५	६ अ	६ ब	
	जिल्हा बेरीज	२, १५, ४६१	३३, ८८६	१७, ७४६	३, १०१	२, ७५३	७, ००, ५२९
	तालुके						
१.	भोकरदन	४४, ४७४	६, ३०८	५, ०३१	८८५	७६८	१, १४, २११
२.	जाफ्राबाद	२३, ०९९	३, ८०२	१, ९२९	२८४	२७०	८३, ६३५
३.	जालना	४४, ४६६	८, १५८	५, ८६१	१, २४५	१, ०९३	१, ८३, २२९
४.	अंबड	६४, ७७७	७, ७०२	२, ८५२	४७१	४४१	१, ४३, २५१
५.	परतूर	५१, ५४५	७, ९१६	२, ०७३	२१६	१८१	१, ७५, ४२५

आधार: जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक: ४.४

जालना जिल्ह्यातील मान्यता प्राप्त पशुवधुहे आणि या पशुवधुहात १९८७-८८ व्षात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पशुवधुहाची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे					इतर	एकूण
			गायी-बैल	म्हशी-रेडे	भेंड्या	फोळ्या	डुकरे		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
	जिल्हा एकूण	८	४, ८४३	४५	१, ५८३	१३, ६९४	—	—	२०, १६५
	तालुके								
१.	भोकरदन	१	९८	—	७२	२८८	—	—	४५८
२.	जाफ्राबाद	१	७५	—	—	—	—	—	७५
३.	जालना	२	४, ३३४	३७	१, ५११	९, ९५७	—	—	१५, ८३९
४.	अंधड	२	२९१	८	—	३, ४४९	—	—	३, ७४८
५.	परतूर	२	४५	—	—	—	—	—	४५

[६५]

आधार: १] पशुधन विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

२] सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: ३-५

जालना जिल्ह्यातील वनक्षेत्रे १९८७-८८ या वर्षाकरिता

[क्षेत्र चौ. कि. मी.]

अ. क्र.	विभाग	राखीव	सुरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
१.	एकूण	८५.८०	७.९१	०.१४	९३.८५
२.	महसुली	---	---	---	---
३.	वन	८५.८०	७.९१	०.१४	९३.८५

टीप: आऊडे अस्थायी स्वस्वार्थे आहेत.

आधार: मुख्य जन सांख्यिकी महाराष्ट्र राज्य नागपूर

[५९]

तकता क्रमांक: ७: ६

जातना जिल्ह्यातील मुख्य व गौणा वन उत्पादने १९८७-८८ या वर्षाकरिता

अ. क्र.	वन उत्पादन	उत्पादन हजार घनमीटर	मुल्य हजार रुपये
१.	हजारतीय लाकूड	---	---
२.	जळाऊ लाकूड	---	---
३.	चंदन	---	---
<u>गौणा वन उत्पादने [किंमत]</u>			
	अ] तामू	---	---
	ब] गवत इत्यादी	---	---
	क] चिडी पाने	७६५.५ [वॅगज]	७७
	ड] डिक	१३.६ [किपॅटल]	३७
	इ] इतर		
	१] आपटा पाने	---	---
	२] मोहाची फळे	---	---
	३] खाणगी व जन्जिरे	---	---
	४] हिरडा	---	---
	५] आंबा	---	---
	६] इतर	---	---
	फ] एकूण गौणा वन उत्पादने	---	---
७.	एकूण किंमत	---	८०

टीप: आंकडे पुष्पांकित केल्याने

कोरना

कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: वनक्षेत्र अधिकारी, जालना.

तक्ता क्र. ७

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्षातील भू-जल मत्स्य व्यवसाय

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी [कि.मी.]	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र, तळी, सरोवर व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	मत्स्य व्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	भू-जल मत्स्य उत्पादन अंदाजे [म. टन]	पकडलेल्या माशाची उत्पादकाला मिळालेली किंमत [रु. लाखात]	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्य बीज संख्या [लाखात]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
	जिल्हा बेरगंज	४६५	३९७२	२५९१.७५	६६५	३२.७५	३०.११
	तालुके	उ. ना.					
१.	भोकरदन		९९४.५०	६०१.२५	१२५	६.२५	८.००
२.	ज. फ़ाबाद		४१७.००	२७७.७५	१३३	६.६५	१.९५
३.	ज. लना		१३६६.००	९६६.७५	२०५	१०.२५	१८.०३
४.	अंबड		५९९.५०	३७०.५०	१०७	५.३५	१.५१
५.	परतूर		५९५.००	३७५.५०	९५	४.२५	०.६२

टीप: उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

[रु.]

तक्ता क्रमांक: ५.१

जालना जिल्ह्यात १९८७ व्षात असलेल्या कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

अ.क्र.	उद्योग गट व त्यांचा संकेतिक	संख्या		पत्र		स्तंभ ५ मधील		काम केलेल्या		संख्या
		नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	पाठविणारे चाल कारखाने	पाठविणारे चाल कारखाने	कामगार	एकूण पुरुष स्त्रिया	श्रमदिवसांची एकूण संख्या	पत्र न पाठविणारे चाल कारखाने	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१.	०३३ शेतीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याकियक उत्पादन	८	१	७	३५०	१४९	२०१	८७, ८९७	--	--
२.	२०१ सुध्दजन्य पदार्थांचे उत्पादन करणे	१	--	१	११	११	--	४, ०८०	--	--
३.	२०४ धान्य गिरणी उत्पादने	२०	२	१८	३०७	२६४	४३	८५, ६१२	--	--
४.	२०६ साखर निर्मिती व साखर कारखाने [निर्वातपात्र साखर कारखाने]	२	--	२	१, २८५	१, २८५	--	४, ७४, ७२१	--	--
५.	२११ इतर खाद्य तेल आणि चरबी यांचे [उदा. राई, भुईमूग, तीळ, वीरे तेल यांचे उत्पादन]	८	१	६	१८३	१४३	४०	३५, ९२२	१	२४
६.	२१५ बर्फाचे उत्पादन	१	१	--	--	--	--	--	--	--
७.	२३० कापस घट्टन, निष्कासन व गाठी बांधणे	३६	४	२७	१, ४९०	५४५	९४५	१, ४०, ५४३	५	२१४
८.	२३१ कापस पिंजून साफ करणे, संतृप्त करणे व कापड बनविण्यासाठी त्यावर गिरणीमध्ये इतर प्रक्रिया करणे.	८	--	८	६८	४४	२४	१७, ७३६	--	--

[६३]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
९.	२६१	कोणात्याही प्रकारचे दोरखंड दो-या, जोडी, इत्यादीचे उत्पादन	२	—	२	२६	२६	—	४,८३०	—	—
१०.	२७२	प्लायवूड व्यतिरिक्त इतर काकड कापून रंधा फिरवून कोरे तयार करणे	२५	४	१९	५५	५५	—	१६,१२५	२	४
११.	२७२	लाकडी अगर बेत बांबू कोरेच्या पेट्या, पिंपे करड्या कोरे बनविणे.	२	—	२	२२	२२	—	६,३१४	—	—
१२.	२८०	लगदा, कागद, वर्तमानपत्राचा कागद फळा कोरे बनविणे	१	१	—	—	—	—	—	—	—
१३.	२८१	कागदाच्या व पुठ्याच्या पेट्या बनविणे	१	—	१	१९	१८	१	५,७९२	—	—
१४.	३०१	रबर व प्लास्टीकर प्रकीया केसून प्राथमिक स्वस्मार्थ मादत्राणे तयार करणे	१	—	१	१४	४	४	४,१४४	—	—
१५.	३०३	अवर्गीकृत प्लास्टीक वस्तू उत्पादन करणे [घरेगती वापराच्या वस्तू व्यतिरिक्त]	१	—	१	१०	१०	—	२,९७८	—	—
१६.	३०५	अवर्गीकृत पेट्रोलियम पदार्थ उत्पादन करणे.	५	—	५	२३	२३	—	८,२७२	—	—
१७.	३१५	रासायनिक खत आणि किटक नाशक औधी तयार करणे	१	—	१	३६	३६	—	७,२५०	—	—
१८.	३२९	संकीर्ण अधातजन्य पदार्थांचे [पाट्या मिलीकाच्या वस्तू इत्यादि]	३	१	१	१००	७५	२५	१५,१००	—	—

[६३]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१९.	३३० लोखंड व पीलाद तयार करणे-	२	---	२	५४	५४	---	१६,८२९	---	---
२०.	३३१ लोखंड व पीलादाच्या सळ्या, पत्रे बनविणे	१०	१	९	३५८	३५८	---	१,०१,३२०	---	---
२१.	३३२ कच्चे धातूचे उत्पादन करणे	१	---	१	७६	७६	---	२३,४५०	---	---
२२.	३२० अर्धोत्पन्न नसलेल्या वस्तूचे उत्पादन करणे [उदा. लोखंडीपत्रे, चढकीची नळी, लोखंडी हाकी, जडवाजाचे साहित्य स्वयंपूर्तागुडारा लागणारी साहित्य कोरे]	१	---	१	२०	२०	---	६,२८८	---	---
२३.	३४३ हाताचे वापरावयाची हत्यारे व संबंधित सामुग्री उदा. पिछे, नेट व बोल्ट इ. बनविणे	१	---	१	४२६	४८६	१०	१,४९,३२८	---	---
२४.	३४५ धातूची भांडी, सुऱ्या कोरे बनविणे.	३	१	२	६२	६२	---	१८,९०३	---	---
२५.	३५१ डील फ्रॅन्च यासारखी अवजडपत्रे बनविणे अगर त्याची दुरुस्ती करणे.	१	---	१	१०	१०	---	३,२१९	---	---
२६.	३५६ हलकतीक यंत्रे व्यतिरिक्त इतर यंत्रे व त्यांचे सटे भाग बनविणे उदा. मिक्सर, वॅहेकस पंप बनविणे.	१	---	१	२४६	२४५	१	७५,६२४	---	---
२७.	३५९ विद्युत व्यतिरिक्त यंत्रे सामुग्रीचे उत्पादन व दुरुस्ती	१	---	१	१४	१४	---	७,२८८	---	---
२८.	३६० विद्युत औद्योगिकतंत्र सामुग्री उपकरणे, सेचे व त्यांचे भागांचे उत्पादन	१	---	१	२८	२८	---	८,५२८	---	---

[६३]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ५.१ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
२९.	४०१	घरगुती कारखाने व व्यापार धोरणकारिता वीज पुरवठा करणे	१	--	--	--	--	--	१	१४
३०.	६८४	पेट्रोल भरण्याचे स्थानके	४	--	४	१८	१८	--	६,६३०	--
३१.	९७३	मोटार वहान व मोटार सायकलीची दुस्तती	२	--	२	१०५	१०५	--	३८,३८३	--
जिल्हा -४२			१५४	१७	१२८	५,४८९	४,१९२	१,२९७	४३,१०६	२५६
									१३,७०,१०६	

टीप: जिल्ह्याची पुनर्रचना झाल्याने तालुक्याबद्दलची एकत्रित माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार: मुख्य कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५.२

जातिना जिल्ह्यात १९८७ वर्षात चालू झालेल्या कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचे त्केतांक	१० कामगार		२० ते ४९		५० ते ९९		१०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते ५०००		एकूण		
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब			
१.	०३ शेती विकात सेवा	—	—	१	१२	४	११६	१	७३	१	१४९	—	—	७	३५०	
२.	२० अन्न पदार्थांचे उत्पादन	२७	१०	१३४	५	१५७	—	—	—	—	२	१२८५	—	—	२१	१६०३
३.	२१ अन्न पदार्थांचे उत्पादन	१६	२	२८	२	७३	१	९०	—	—	—	—	—	—	७	२०७
४.	२३ सुती कापडाचे उत्पादन	६८	२	३७	१९	६५०	७	५०७	४	५१०	—	—	—	—	४०	१७७२
५.	२६ वस्तू निर्माण उद्योग [परिधान करण्यात येणारे धरून परतू पादत्राणे वगळून]	—	—	२	२६	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२	२६
६.	२७ लाकड व लाकडाच्या वस्तू फर्निचर व खिळणे यांचे उत्पादन	२२	६६	१	१५	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२३	८१
७.	२८ कागद व कागदाच्या वस्तू जनविणे छपाई, प्रकाशन आणि संलग्न उद्योग	—	—	१	१९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	१९
८.	३० रबर प्लास्टिक पेट्रोलियम आणि कोळसा यांचे उत्पादन	५	२३	—	२४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	७	४७
९.	३१ रसायन आणि रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोलियम व कोळसाचे पदार्थ वगळून]	—	—	—	—	१	३६	—	—	—	—	—	—	—	१	३६
१०.	३२ खनिज पदार्थांचे उत्पादन	—	—	—	—	—	—	—	—	१	१००	—	—	—	१	१००

[५३]

[तक्ता क्रमांक: ५.२ पुढे ...]

क्र.	व.	१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	
११.	३३	मूळ धातू व तंत्रिय धातू उद्योग	१	९	१६	६	१८७	४	२७९	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१२	७९९
१२.	३४	धातजन्य पदार्थ व त्यांच्या भागांचे उत्पादन [सामग्री] व दळणवळण सामग्री वर्गळता]	—	—	—	—	२	८२	—	—	१	४९६	—	—	—	—	—	—	—	—	४	५७८
१३.	३५	यंत्र सामग्री, यांत्रिकी हत्यारे यंत्रांचे तुटभाग यांची निर्मिती [विद्युत यंत्र सामग्री वर्गळता]	—	—	२	२४	—	—	—	—	१	२४६	—	—	—	—	—	—	—	—	३	२७०
१४.	३६	विद्युत यंत्र सामग्री उपकरणे उपयंत्र यांचे भाग व पुरवठा यांचे उत्पादन	—	—	—	—	१	२८	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	२८
१५.	४०	वीज पुरवठा	—	—	१	१४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	१४
१६.	६८	इतर किरकोळ वस्तूंचा व्यापार	४	१८	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४	१८
१७.	९७	दुरुस्ती सेवा	—	—	—	—	१	३२	१	७३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२	१०५

[६३]

जिल्हा - ४२

४६ २२७ २५ ३४९ ४२ १३६१ १४ १०२२ ८ १५०१ ३ १२८५ — — — १३७ ५७४५

टीप: १] अ= कारखान्यांची संख्या २] जिल्ह्याची पुनर्रचना आख्याने तालुक्याबद्दलची एकत्रित माहितीचा यांत समावेश आहे.

ब= कामगार

आधार: मुख्य कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५.३

कागदाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार जालना जिल्ह्यातील कारखान्यांचे वर्गीकरण १९८७ वर्षाकरिता

अ.क्र.	मुख्य उद्योग गट व त्याचे संकेतांक	दिवसांची ६० दिवस		६१ ते १२०		१२१ ते १८०		१६१ ते २४०		२४१ ते ३००		३००हून अधिक दिवस		एकूण			
		अनुल्लेखित	कमी	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.
१.	०३ शेती संदर्भा सेवा	---	---	---	---	१	१२	३	८४	---	---	१	७३	२	१८१	७	३५०
२.	२० खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	---	---	---	---	---	---	२	२५	२	२६	९	१६९	८	१३८३	२१	१६०३
३.	२१ खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	---	---	१	४९	२	२०	---	---	२	२४	१	९०	---	---	६	१८३
४.	२३ सुती कापडाचे उत्पादन	---	---	२	१२६	२१	११६०	४	२०४	---	---	---	---	८	६८	३५	१५५८
५.	२६ तयार कपडे बनविणे [परिधान करण्यात येणारे धस्न वरत पादत्राणे वगळून]	---	---	---	---	---	---	---	---	२	२६	---	---	---	---	२	२६
६.	२७ लाकड व लाकडाच्या वस्तू व शिळण यांचे उत्पादन	---	---	---	---	---	---	---	---	२	३	८	२०	११	५४	२१	७७
७.	२८ कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे [खपाई, प्रकृषिन, तत्सम धंदे]	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	१	१९	१	१९
८.	३० रबर प्लास्टीक पेट्रोलियम आणि कोळसाचे उत्पादन	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	१	१४	६	३३	७	४७
९.	३१ रसायन आणि रासायनिक स्फुटार्थांचे उत्पादन [पेट्रोलियम कोळसा पासूनचे उत्पादन वगळून]	---	---	---	---	---	---	---	---	१	३६	---	---	---	---	१	३६

[७३]

[तक्ता क्रमांक: ५.३ पुढे चालू.....]

१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	
१०.	३२	अधातू छनिजे निर्मिती	--	--	--	--	--	१	१००	--	--	--	--	--	--	१	१००	
११.	३३	मूळधातू व मिश्रधातूचे उद्योग	--	--	--	--	--	--	--	--	७	२९३	५	१९८	१२	४९९		
१२.	३४	धातूच्या वस्तू स्टेभाग बनविणे	--	--	--	--	--	--	--	--	--	४	५७८	४	५७८			
१३.	३५	येथे यांत्रिकी हत्यारे व यंत्रांचे स्टेभाग यांचे उत्पादन [किती येथे सोडून]	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	३	२५०	३	२५०		
१४.	३६	पिवित येथे सामग्री उपकरणे तय उपयुक्त्याचे नावे व पुरवठा यांचे उत्पादन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	१	२८	१	२८		
१५.	६८	इतर किरकोळ वस्तूंचा व्यापार	--	--	--	--	--	--	--	--	१	२	३	१६	४	१८		
१६.	९७	दुरुस्ती सेवा	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	२	१०५	२	१०५		
जिल्हा-४२			--	--	३	१७५	२४	११९२	१०	४१३	९	११५	२८	६६१	५४	२९३३	१२८	५४८९

[६९]

टीप: १] अ= कारखान्याची संख्या २] जिल्हयाची पुनर्रचना झाल्यानंतर तालुक्याबद्दलची एकत्रित माहितीचा यात समावेश आहे.
व = कामगार

आधार: मुख्य कारखाने निरीक्षक, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५.४

जालना जिल्ह्यातील १९८६-८७ वर्षातील उद्योगांच्या महत्वाच्या वाढीची आकडेवारी

[रु. हजारत]

अ.क्र.	उद्योगाचा संकेत/क	उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भांडवल	खेळते भांडवल	सर्व कार्य- गारांची संख्या	सर्व कर्म- गारांची संख्या	काम- गारांचे प्रमाण	रकूण मिळवून उत्पादन	रकूण उत्पादन	रकूण निकटवटी	उत्पादनांमळे मूल्य मूधदी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
१.	२०	आरपी खाद्योपयोगी उत्पादने तयार करणे.	१३६१४३	२४०४२	७३९	१४३७	३७१५	१२५३७	४१४०६९	३४२२५९	५२६७८
२.	२३	कापसापासून कापड तयार करणे	३५४७	२९१६	१२१४	१३६२	४०२५	४९१३	१८२२०	९२७९	८५८२
३.	३३	मूठ धातू व मिश्र धातू उद्योग	२१४४९	१३९५१	३३४	३८७	२३५८	२८७९	८८८९४	७६७२८	८८६२
४.	३४	धातूची उत्पादने, सेटिंग, अकॉर्ड संगनरी व महत्त्व साहित्या शिवाय तयार करणे	२७७७६	१४६५	४५४	५४४	५४८४	८६७५	३८८२६	२६६०२	१०१५१
५.	३५	यंत्र व यंत्रांची हत्यारे व यंत्रांचे सेटिंग यांचे उत्पादन [निकटवटी शिवाय]	४४०	९८७	३२	५०	१८८	२९८	४१२६	३४५७	६०२
६.	इतर	-----	१८५५२	१४४९	४८७	५६५	३००५	४२७९	२७९१६	२०२८६	४७६९
जिल्हा क्षेत्रीय			२०७९०६	४१८६९	३२६०	४३४५	१८७७५	३३५८५	५९२०५३	४७८६०५	८५६४३

[६९]

टीप: १] आकडे अस्थायी आहेत. २] आकडे पूर्णकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. ३] आकडे गणना क्षेत्रातील सर्व कारखान्यांची माहिती व गैरगणना क्षेत्रातील अंदाजे माहितीवर आधारित आहेत. ४] तीन पेक्षा कमी कारखाने असलेल्या उद्योगांच्या माहितीचा "इतर" या उद्योग गटात अंतर्गत केली आहे. ५] ज्या एकीकृत पत्रकातील आकडे दोन किंवा जास्त जिल्ह्यातील आहेत. ती एकीकृत पत्रके हा तक्ता तयार करताना विचारात घेतली नाहीत.

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५. ५

जालना जिल्ह्यात १९८७ वजातील रोजगार विनियम केंद्रातील अर्जदारी

अ. क्र.	वर्ग	वर्ष १९८७
१.	प्राथमिक केलिल्या अर्जांच्या जागांची संख्या	१,०१८
२.	सेवा योजनांचा उपयोग करणारे मालक	२७
३.	पदावरील अर्जदारांची संख्या	२२,७२१
४.	नागरी मिळालेल्या अर्जदारांची संख्या	
	अ) खाजगी क्षेत्र	१०
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	१४४
५.	नोकरी मिळालेल्या अर्जदारांची संख्या	
	अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	१०
	ब) इतर	१४४
	क) एकूण	१५४
६.	राज्यीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१) व्यावसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	१४५
	२) नोकरी दिलेले	५३
	२) पेशेवर्गीय शास्त्रीय आणि व्यवसायिक कामगार	
	१) नोंदणी केलेले	१२८
	२) नोकरी दिलेले	५०
	३) शैक्षणिक व तत्संबंधीय कामगार संख्या	१२,०२८
	१) नोंदणी केलेले	५०
	२) नोकरी दिलेले	११६
	४) शिफ्टी कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	१६
	ब) नोकरी दिलेले	१४३
	५) शेतकरी मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार संख्या	
	१) नोंदणी केलेले	२५
	२) नोकरी दिलेले	१४१
	६) खाण कामगार	२५३
	१) नोंदणी केलेले	---
	२) नोकरी दिलेले	---

तक्ता क्रमांक ५. ६

जालना जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रमाचा १९८७-८८ चा वसाहिरता

अ. क्र.	वाच	परिमाणा	वर्ष १९८७-८८
१.	<u>सेवा-योजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र</u>		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	२,१७५
	२] सेवा-योजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांची संख्या	"	२
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उपेक्षारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"	-----
२.	<u>विविध कुलपीन सेवा-योजन साहित्य मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u>		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	"	२२३
	२] सेवा-योजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांची संख्या	"	२
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उपेक्षारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"	-----

आधारः जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

[७३]

तक्ता क्रमांक: ५.७

कर्मचारी गणना १९८५ व १९८६

जालना जिल्हातील कर्म्या-भाषी संख्या

वाच	शासकीय		जिल्हापरिषद		नगरपरिषद	
	१९८५	१९८६	१९८५	१९८६	१९८५	१९८६
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
वर्ग-१	७५	६८	१३	१२	७	१
वर्ग-२	१९२	२२६	९७	१०४	१०	२
वर्ग-३	४,९०२	५,११२	४,४१५	४,२७६	३२८	३८१
वर्ग-४	१,३१८	१,३३६	४६२	५२४	५७०	५८२
एकूण	६,४८७	६,७४२	४,९२४	४,९१६	८८५	९७३
१ ते ४						
कार्यव्ययी	२५	१	७	९	२	—
आकस्मिक	—	१	५	१	५	—
रोजंदारीवरील	१०५	१	९	१५	—	१
अधीक	२	२०	७६	५१	३	—
मानसेवी	१४५	३२१	३२१	२८१	१	—
इतर	२६२	८०२	३०	१७९	३१	१
एकूण	७,७३३	७,८८८	५,५१२	५,५२२	९२७	९७५
पुरुष	७,५७०	७,६८८	४,६८३	४,६८७	७०६	७२२
स्त्रिया	१९३	३००	८२९	८३५	२२१	२५३

आधार: अर्थ व सांख्यिकी सेवासाल, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ५८

जालना जिल्ह्यात असलेल्या निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार ३१ मार्च १९८८ ला संपणा-या व्यक्तींकरिता

अ. क्र.	उद्योगांचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी व्यक्ती संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	खाजगी	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	कृषि	०	१०	४३२	---	३३	४६५
२.	खाणकाम	१	---	---	---	---	---
३.	वस्तू निर्माण	२ आणि ३	३७	२७	३२	३, ७८१	३, ८४०
४.	वीज निर्मिती व गॅस पाणी व सांडपाणी सेवा	४	१	---	८५८	---	८५८
५.	बांधकाम	५	९	९०६	१०६	१९	१, ०३१
६.	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	६	१८	---	---	१८५	१८५
७.	परिवहन, गुदामे आणि दळणावळण	७	३	१६६	९२७	---	१, ०९३
८.	वीज पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार वित्तियक सेवा	८	३१	---	५३८	५०४	१, ०४२
९.	सामूहिक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा	९	९१	५, ४३३	२, ९०५	६८९	९, ०२७
	एकूण	---	२००	६, ९६४	५, ३६६	५, २११	१७, ५४१

[६]

आधार: जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५-९

जालना जिल्ह्यातील मार्च अखेर विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

[लोकसंख्या हजारात]

पं.क्र.	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१. महाराष्ट्र	३१.३.१९६१	८७३	४	११	९	७	१२१	१५	१३०
राज्य	३१.३.१९७१	८७३	४	१४७	१५७	४	१२१	१५१	२७५
विद्युतमंडळ	३१.३.१९८१	८७३	४	७७०	७१४	४	१२१	७७४	८३५
जालना	३१.३.१९८७	९१३	४	९०४	८७०	४	१६०	९०८	१०२९
	३१.३.१९८८	९१३	४	९०९	८७०	४	१६०	९१३	१०३०
२. खाजगी कंपनी	३१.३.१९६१	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९७१	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९८१	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९८७	---	---	---	---	---	---	---	---
	३१.३.१९८८	---	---	---	---	---	---	---	---
३. जिल्ह्याची एकूण	३१.३.१९६१	८७३	४	११	९	४	१२१	१५	१३०
वेरीज	३१.३.१९७१	८७३	४	१४७	१५७	४	१२१	१५१	२७५
	३१.३.१९८१	८७३	४	७७०	७१४	४	१२१	७७४	८३५
	३१.३.१९८७	९१३	४	९०४	८७०	४	१६०	९०८	१०२९
	३१.३.१९८८	९१३	४	९०९	८७०	४	१६०	९१३	१०३०

[५६]

टीप: लोकसंख्येचे आंकडे पूर्णांकात केल्याने वेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युतमंडळ, जालना.

तक्ता क्रमांक: ५.१०

जालना जिल्ह्यात क्विच्या वापर १९८७-८८ या वर्षाकरिता

[हजार कि. मॅट तासामध्ये]

अ. क्र.	निर्भरितीचा प्रकार	क्विच्या वापराचा प्रकार							संबंधनाची कनेक्शनची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुमाक्तीसाठी वीज	औद्योगिक	सांख्यिक दीवाबत्ती	कृषि	इतर	सकूण	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
१.	धरमल	१७५८०	४३००	३३१७०	१८९०	२४३८०	३५०	८१६७०	८४६८१
२.	हायड्रो	---	---	---	---	---	---	---	---
३.	इतर	---	---	---	---	---	---	---	---
४.	सकूण	१७५८०	४३००	३३१७०	१८९०	२४३८०	३५०	८१६७०	८४६८१

आधार: कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

[३६]

[७७]

तक्ता क्रमांक: ५.११

आर्थिक गणना १९८०

विगर कृषि आस्थापना

आस्थापना व स्वयं कार्यरत उद्योगासह

जिल्हा औरंगाबाद

बाव	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	२.	३.	४.

[एक] सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकत्र

	३२, ७४५	१७, ७३३	५०, ४७८
१.१ आस्थापनांची संख्या	५, ८०१	६, ६२५	१२, ४२६
१.२ आस्थापनांची मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या			
अ] सहकारी	३६७	२२०	५८७
ब] सार्वजनिक	२, ८९७	१, ४२३	४, ३२०
क] खाजगी	२, ५३७	३, ९८२	६, ५१९
१.३ मालकाचा विशेष सामाजिक गट			
[एकूण संख्येची टक्केवारी]			
अ] अनुसूचित जाती	१४.३८	३.७६	१०.६५
ब] अनुसूचित जमाती	३.३७	२.६०	२.५१
१.४ जागेविश्वीत कार्यान्वित अशिल्या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२३.८१	१२.६६	१९.८९
१.५ प्राक्तीवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	१४.२३	१६.७५	१५.१२

[दोन] सर्वताधारणापणे काम करणा-या कामगारांची संख्या

अ] एकूण कामगार	५८, ३५१	८२, ४४५	१, ४०, ७९६
ब] वेतनावर काम करणारे कामगार	२०, ०७५	६१, ६६६	८१, ७४१
क] वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी	३४.४०	७४.७८	५८.०६
ड] कामगारांची प्रतिस्थापना तरातरी संख्या	५	११	८

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१३

प्रमुख उद्योगटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा: औरंगाबाद

अ. क्र.	बाब	गामीण		नागरी		सकूण	
		आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	खाणकाम	२७	१०६	१	१८	२८	१२४
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	१४९५३	२५३२२	५०१७	२७५७९	१९६७०	५३००१
३.	वीज, गॅस व पाणी	४	४२	१२	७६	१६	११८
४.	बांधकाम	२७४	५३५	१०६	३७५	३८०	९१०
५.	घाऊक व्यापार	१००४८	११९३१	७५४१	११९४१	१७५८९	२३०७३
६.	निनासगृहे व उपहारगृहे	१९५८	१८०५	१०५७	३६६९	२३१५	५७७४
७.	वाहतूक	५६	१४३	३६९	१३२३	४२५	१३६६
८.	साठवणूक व वखार	१६	२२	९६	२७७	११२	२६९
९.	दळणावळणा	२१९	४५१	३६	५६०	२५५	१०११
१०.	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धार्मिक सेवा	३३४	९२३	६५९	२८१७	९९३	३५४०
११.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	५६५६	१४६४७	२९३९	२८६८६	८५९५	४३३३३
१२.	इतर	--	--	--	--	--	--
१३.	सर्व प्रमुख उद्योग गट	३२५४५	५५८२७	१७७३३	७६५९१	५०५७८	१३२४१८

टीप: जालना जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१३.

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्हयातील महत्वाच्या उद्योगांनुसार
विंगर कृषि आस्थापनांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योगगट संकेतिक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
२.	३.	३.	४.	५.	६.
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	२,७३५	२८२	३,०१७
२.	दुतरे वस्त्रे निर्माण उद्योग	२७	३,७२०	१,०६३	४,७८३
३.	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	३,६५२	३१०	३,९६२
४.	चामडी व चामड्याच्या वस्तू तयार करणे	३२	८४९	९१	९४०
५.	धातू उद्योग व त्याचे भाग यंत्रसामग्री व सामग्री वणवता.	४३	१,०१३	४०२	१,४१५
६.	दुरुस्ती सेवा	४८	१,५३८	१,००२	२,५४०
७.	किरकोळ व्यापार	५९	९,८१५	४,१३०	१३,९४५
८.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१,१३७	८६५	२,००२
९.	सांख्यिक प्रशासन	८८	१,०१६	७२८	१,७४४
१०.	शिक्षणिक सेवा	९०	१,४३०	४३७	१,८६७
११.	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९२	५६६	४२५	९९१
१२.	खाजगी प्रकारच्या सेवा	९८	१,८९३	८१९	२,७१२
एकूण			२९,३६४	१४,२५४	४३,६१८

टीप: जालना जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या
औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: १५. १४

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार
बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतिक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	६,१६८	२,५६३	८,७३१
२.	तंबाखू व तंबाखूचे उत्पादन	०७	४	१,८७८	१,८८२
३.	इतर वस्त्र निर्माण उद्योग	२७	४,७२२	१,८६३	६,५८५
४.	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	५,८१४	१७४	६,७८८
५.	चामडे व चामड्याच्या वस्तू तयार करणे	३२	१,१२४	२२५	१,३४९
६.	रसायन व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन	३५	७	१,२९८	१,३०५
७.	अधातूजन्य पदार्थांचे इतर उद्योग वगळता	४०	२,००५	४४३	२,४४८
८.	मूळ धातू व संमिश्र धातू उद्योग	४१	१२	२,००८	२,०२०
९.	धातू उद्योग आणि त्याचे भाग येथे सामग्री व सामग्री वगळता	४३	१,५४८	२,६८९	४,२३७
१०.	येथे व येथे सामग्री	४४	१७	३,३२३	३,३४०
११.	वाहतूक साधन सामग्री उद्योग	४६	—	१,९०९	१,९०९
१२.	दुरुस्ती सेवा	४८	१,९२१	१,९७०	३,८९१
१३.	घाऊक व्यापार	५८	३७९	७२२	१,१०१
१४.	किरकोळ व्यापार	५९	११,५५२	१०,४१९	२१,९७१
१५.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१,७७८	२,९१६	४,६९४
१६.	बँकिंग	७४	३९८	१,५६६	१,९६४
१७.	सांख्यिक प्रशासन	८८	५,१८२	१७,८०८	२२,९९०
१८.	शैक्षणिक सेवा	९०	४,८३७	६,१४५	१०,९८२
१९.	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९२	२,९४४	२,१८०	५,१२४
२०.	खाजगी प्रकारच्या सेवा	९८	२,४१९	१,३६७	३,७८६
एकूण		५०	५०,८३१	६४,३३६	१,१५,१६७

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१५

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	३६७	२२०	५८७
२.	विजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	२.७२	११.८२	६.१३
३.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्व साधारणपणे कामे करणारे कामगार			
अ]	एकूण संख्या	२,२८८	३,०५६	५,३४४
ब]	प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	६	१४	९

टीप: १] सहकारी उद्योग सा गटात सहकारी संस्था आहेत कारण सहकार प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.
२] जालना जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती घेण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१६

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योगांनुसार
सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	खाणकाम व दगडकाम	—	—	—	—	—	—
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	२	६८५	३८	१,५४२	४७	२,२२७
३.	बीज, गॅस, पाणीपुरवठा	—	—	—	—	—	—
४.	वांधकामाशी संबंधी उद्योग	—	—	१	१५०	१	१५०
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	५२	२४	४७	२६	१०६	१२०
६.	उपहारगृहे व हॉटेल	२	२	१३	७०	१५	७२
७.	वाहतूक	—	—	—	—	—	—
८.	साठवणूक व वखार	३	४	६	६	९	१०
९.	दलणावहण	८	१७	१	२	९	१९
१०.	वित्त व्यवस्था इत्यादी सेवा	१६२	५१३	६६	७३०	२२८	१,२४३
११.	सामूहिक, सामाजिक व खाजगी सेवा	११७	२७३	४८	४६०	१६५	१,४३३
१२.	इतर	—	—	—	—	—	—
वैरीज		३६७	२,२८८	२२०	३,०५६	५८७	५,३४४

टीप: १] सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था अहित कारण सहकार प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

२] जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५. १७

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांची आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	७१८	१, १९१	६५५	१, १६६	१, ३७३	२, ३५७
३	९८	२९७	२९७	८८२	३९२	१, १७६
४	६२	२४८	१९७	७७६	२५६	१, ०२४
५	४६	२३०	१२५	६२५	१७१	८५५
६-९	१६४	१, २०९	२३१	१, ६५९	३९५	२, ८६८
१०-१९	१२०	१, ५२०	१२७	१, ६३४	२४७	३, १५४
२०-४९	२८	७१२	९३	२, ८९३	१२१	३, ६०५
५० त्यापेक्षा जास्त	८	१, ४९९	८८	१५, १३५	९६	१६, ६३४
सर्व आकारमान गट	१, २४४	६, ९०३	१, ८०७	२४, ७७०	३, ०५१	३१, ६७३

[६२]

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधारे: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१८

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्याची घाऊक किरकोळ संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांची आकारमान गट [संख्या]	गाभीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	४५२	७६०	८३४	१,५६७	१,२९३	२,३२७
३	८६	२५८	४६२	१,३८६	५४८	१,६४४
४	३०	१२०	२५२	१,००८	२८२	१,१२८
५	१४	७०	११५	५७५	१२९	६४५
६-९	२१	१४४	१७१	१,१६१	१९२	१,३९५
१०-१२	५	५८	४३	५४०	४८	५९८
२०-४९	---	---	८	२०५	८	२०५
५० त्यापेक्षा जास्त	---	---	१	६१	१	६१
सर्व आकारमान गट	६१५	१,४१०	१,८८६	६,५०३	२,५०१	७,९१३

[६१]

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या जिल्ह्याचीय माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.१९

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्हयातील सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	२,०८८	२,८३३	५५९	८५५	२,६३७	३,६८८
३	२०४	६१२	१७०	५१०	३७४	१,१२२
४	१२६	५०४	८०	३२०	२०६	८२४
५	१०६	५३०	८२	४१०	१८८	२४०
६-९	२५९	१,८६०	२१३	१,५७२	४७२	३,४३२
१०-१९	१५८	१,९६१	२६२	३,४७३	४१०	५,४३४
२०-४९	७२	२,०३७	२१८	६,७२८	२९०	८,७६५
५० त्यापेक्षा जास्त	१०	१,१९२	११५	१३,६०४	१२५	१४,७२६
सर्व आकारमान गट	३,०१३	११,५२९	१,६८९	२७,४७२	४,७०२	३९,००१

[६१]

टीप: जालना जिल्हयाची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ५.३०

१९८०च्या आर्थिक गणनेनुसार औरंगाबाद जिल्ह्यातील सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१-२	३, ८५८	५, ७०६	२, १२	४, २६५	६, २७०	९, ९७१
३	५०७	१, ५२१	१, १७७	३, ४४१	१, ६५४	४, ९६२
४	३०३	१, २१२	६७८	२, ७१२	९८१	३, ९२४
५	२०८	१, ०४०	४२५	२, १२५	६३३	३, १६५
६-९	५०७	३, ६४८	८०८	५, ७७३	१, ३१५	९, ४२१
१०-१९	२९४	३, ८२३	५७३	७, ४६६	८६७	११, २८९
२०-४९	१०५	२, ८६८	३५६	१०, ८८६	४६१	१३, ७५४
५० त्यापेक्षा जास्त	१९	२, ७८१	२२६	३०, ८५२	२४५	३३, ६३३
सर्व आकारमान गट	५, ८०१	२२, ५९९	६, ६२५	६७, ५२०	१२, ४२६	९०, ११९

[६]

टीप: जालना जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार: आर्थिक गणना १९८०

तक्ता क्रमांक: ६.१

जालंधा जिल्ह्यातील विविध सहकारी प्रकारच्या संस्था ३०.६.१९८८ अखेर

अ. क्र.	संस्था प्रकार	संस्थांची संख्या
१]	<u>सहकारी पत संस्था</u>	
१.१	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	१
१.२	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	५७१
१.३	श्रोतकरी सेवा संस्था [कृषि सेवा संस्था]	१
१.४	लेंम्पेंस सहकारी संस्था	---
१.५	धान्य बँका	---
१.६	इतर	---
२]	<u>बिगर श्रोती पत संस्था</u>	
२.१	प्राथमिक सहकारी	
	अ] नागरी बँका	२
	ब] कर्मचारी पत संस्था	---
२.२	इतर बिगर श्रोती पत संस्था	
	अ] कर्मचारी पत संस्था	४६
	ब] नागरी पत संस्था आणि इतर	३
	[भिंसी, थ्रिप आणि पत संस्था धरून]	
	क] इतर	---
३]	<u>पणान संस्था</u>	
३.१	जिल्हा पणान संस्था	
	अ] सर्वसाधारण उद्देश	---
	ब] विशेष उद्देश	---
३.२	प्राथमिक पणान संस्था	
	अ] सर्वसामान्य [तालका खरेदी विक्री	५
	संध]]	
	ब] विशेष [फळे भाजीपाला पणान]	१
३.३	इतर	
	अ] जिल्हा कृषि सर्व सेवा औद्योगिक	
	सहकारी संस्था	१
४]	<u>उत्पादन संस्था</u>	
४.१	साखर कारखाने	२
४.२	इतर कृषि प्रक्रिया संस्था	१९
४.३	विणकर सहकारी संस्था [हातमाग व	
	यंत्रमाग]	१६
४.४	सुत गिरण्या	१
४.५	इतर औद्योगिक संस्था	६७

[तक्ता क्रमांक: ६.१ पुढे चालू.....]

१.	३.	३.
४.६ दुग्ध संस्था		११२
४.७ दुग्ध पत्र		—
४.८ मत्स्य व्यवसाय संस्था		१५
४.९ झोती संस्था		—
४.१० लिफ्ट एरिगेशन संस्था [सिंचन संस्था]		७
४.११ वन कामगार संस्था		—
४.१२ इतर		
अ] पशुसंवर्धन संस्था		३
ब] कुक्कुट पालन		२
क] औद्योगिक वसाहत		१
५] सामाजिक संस्था		
५.१ ग्राहक भांडार		१३
५.२ गृह निर्माण संस्था		८७
५.३ कामगार कॅम्पटावर संस्था		१०२
५.४ परिवहन संस्था		१
५.५ इतर		
अ] रिकशा संस्था		१
ब] मुद्रणालये		३
क] अपंग		१
ड] गृह निर्माण संघ		१
इ] मत्स्य व्यवसाय संघ		१
एकूण सर्व प्रकारच्या संस्था		१०८६

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[८९]

तक्ता क्रमांक: ६.३

जालना जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती ३०. ६. १९८८ अखेर

[समये आणि सभासद रक्या हजारांमध्ये]

अ. क्र.	नाम	संख्या
१.	संस्था	१, ०८६
२.	एकूण सभासद	२७२
३.	भरणा झालेले भाग भांडवल	२०, ५८, २१
	वरील पैकी सरकारी भाग भांडवल	३, १४, ४१
४.	स्वतःचा निधी	१४, ४३, ८०
५.	ठेवी	२४, ७१, ०१
६.	खेळते भांडवल	१, २४, ०१, ८९
७.	निव्वळ दिलेली कर्जे	१, ५८, ५९, ३१
८.	दुध खरेदीची किंमत	३५, ४७
९.	दुध विक्रीची किंमत	३६, १४
१०.	नफा मिळालेला	
	अ) संस्था	३८७
	ब) रकम	१, ९१, ४३
११.	तोटातील	
	अ) संस्था	२८६
	ब) रकम	१०, ०५, ७३

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

२] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

३] कार्यकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रामनगर

४] कार्यकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अंभानगर.

तक्ता क्रमांक: ६.३

जालना जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा कर्मप्रमाणे ३०. ६. १९८८ अखेर

कर्मवारी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	लेखा परिक्षा कर्म				वर्गीकरण केलेल्या	लेखापरिक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	
१.०	जिल्हा एकूण	७२	७८	६०१	३४	--	३२४	१,०८६
	तालुके							
१.१	धोकरदन	५	९	९५	३	--	६०	१७२
१.२	जाफाबाद	१	९	६६	२	--	३४	११२
१.३	जालना	३१	३०	१५२	१५	--	१०८	३३६
१.४	अंबड	८	११	१५८	४	--	८९	२७०
१.५	परतूर	४	१९	१३०	१०	--	३३	१९६

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.४

जालना जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य ३०.६.१९८८ अखेर

[समये हजारात]

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँकांच्या शाखा	सभासद		भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खेती भांडवल
			संस्था सभासद	व्यक्तिक सभासद				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक	---	---	---	---	---	---	---
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	४८	८७०	२	२, २२, ७२	१, ६०, ५१	१७, ४८, ०८	४३, ४९, ३२
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	---	---	---	---	---	---	---
४]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक जिल्हा शाखा जालना	६	२८, ८४९	---	८२, ५३	---	२०, ७३	---

[११]

[तक्ता क्रमांक: ६.४ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.४ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	बँकाचा प्रकार	अल्प मुदतीची कर्जे			शेतीच्या हंगामी कामासाठी	मध्यम मुदतीची कर्जे	दीर्घ मुदतीची कर्जे
		रोखपत्त [कॅशक्रेडिट]	द्वयकातील मुदत	कर्जे			
१.	२.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक	---	---	---	---	---	---
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१६, ५१, ७१	२५, १२, १६	४, १५, ६९	९, २२, ८१	३, ७१, ४४	५, २९, ५०
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	---	---	---	---	---	---
४]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक जिल्हा शाखा जातिना	---	---	---	---	---	१, २५, ५९

[२२]

[तक्ता क्रमांक: ६.४ पुढे चालू.....]

[सबता क्रमांक: ६.४ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	बँकाचा प्रकार	थर्णो कर्ज			थकलेले कर्ज		
		अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे	अल्पमुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दीर्घमुदतीचे
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक	--	--	--	--	--	--
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	२२,०२,१०	४,५१,४५	३,१०,९२	९,३९,६४	९२,२९	२,३६
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	--	--	--	--	--	--
४]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक जिल्हा शाखा, जालना	--	--	८,९४,२९	--	--	१,१४,०२

[६३]

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी रीत्या, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.५

जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य ३०. ६. १९८६ अखेर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	संभ. ए पेकी सरकारी भाग मुदितल	राखीव आणि इतर निधी	कज्याची थकबाकी	
				एकूण	लहान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद					इतर सभासद
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
	जिल्हा देरीज तालुके	५७१	१, २६, २२८	१, ८२, ४३०	५१, ८०७	१, ०८, ५०६	२२, १६७	३, २७, ००	५, ३६	१३, ३२	१०, ०३, ०२
१.	भोकरदन	१०८	३४, ८००	३४, ८००	८, ३३१	२०, ७४०	५, ७२२	७४, ३८	२, ४१	५, ३७	१, ५१, ५३
२.	जगजाबाद	६५	२१, ३११	१९, ६६५	८, ७०५	९, ३६२	१, ५२१	४६, १४	१, १३	५८	८९, २५
३.	जालना	१२०	४५, ४३०	३९, ०८०	१०, ८५५	२४, ८५०	३, ३७५	७१, ३२	७०	२, ०७	१, ६२, ६६
४.	अंबड	१५२	५३, ३६४	५३, २२७	१४, ११६	३४, ६३४	४, ५४७	१, ०५, २५	७६	२, ०५	३, ६९, ६७
५.	परतूर	११२	४२, ०२३	३५, ५७८	९, ८००	१८, २१३	६, ८६५	२९, २१	३६	३, ३५	२, २९, २१

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुढे चालू.....]

[६३]

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	खिले भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे		शेणो कर्जे		एकूण कर्जाची थकबाकी	
			[अल्प, मध्यम व दीर्घ]		[अल्प, मध्यम व दीर्घ]		[अल्प, मध्यम व दीर्घ]	
			कर्जदार	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेली मभासद संख्या	रक्कम	थकबाकीदार	रक्कम
	जिल्हा बेरीज	२९,१०,४३	१,२७,२८९	१६,६१,३७	१,७७,३७३	२३,३१,१०	५८,००९	१०,०३,०२
	तालुके							
१.	भोकरदन	५,८९,९९	२७,६००	३,१८,८६	२८,६५०	४,३४,३५	११,२७५	१,५१,५३
२.	जाफाबाद	३,०३,५९	२२,३३३	२,५०,५७	१७,९१९	२,७०,१२	५,५८९	८९,२५
३.	जालना	६,३०,८०	२४,३९५	३,२२,७७	३०,१२५	४,७०,७९	१२,५६८	१,६२,६६
४.	अंबड	८,११,०२	२८,८७१	४,१६,०५	४४,३५०	७,४२,०१	१७,८२७	३,६९,६७
५.	परतूर	५,७५,०२	२४,६९०	३,५३,१२	२६,३२९	४,०६,८३	१३,७५३	२,२९,९१

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुढे चालू.....]

[५१]

[तक्ता क्रमांक: ६.५ पुटे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	तीन वर्षांपेक्षा कमी वर्षे थकबाकी		तीन वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे थकबाकी	
		थकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	थकबाकीदार	रक्कम
१.	३.	२०.	२१.	२३.	२३.
	जिल्हा बेरीज	४०, ४९५	७, ११, ८२	१७, ५१४	२, ९१, २०
	<u>तालुके</u>				
१.	भोकरदन	७, ०२४	१, १७, ३२	७, २५१	३७, २१
२.	जाफ्राबाद	४, ६२१	७२, ६५	२६८	१६, ६०
३.	जालना	१०, ३४७	१, ३३, ४५	२, २२१	२९, २१
४.	अंबड	८, ५६१	२, ०२, ०४	६, २६३	१, ६७, ६३
५.	परतूर	९, ९४२	१, ८९, ३६	३, ८११	४०, ५५

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६. ६

धारावाटा जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य [३०. ६. १९८८ अखेर]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सहकारी स्थांची संख्या	सकूण खातेदारांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	त्यापैकी शासकीय	राखीव व इतर निधी	कॅरें	
				सकूण संभ.	खातेदार	सभासद					
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	जिल्हा सकूण	१	३०१७	३०१७	१३८९	१५९४	३४	१७७१	१७१	५७०	९६३३
	तालुके										
१.	भोकरदन	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
२.	जाफाबाद	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	६	३०१७	३०१७	१३८९	१५९४	३४	१७७१	१७१	५७०	९६३३
४.	अंबड	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
५.	परतूर	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[तक्ता क्रमांक: ६. ६ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६. ६ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	खेते भांडवल	दिलेली एकूण कर्जे		थेणे कर्जे		कृषीची एकूण थकबाकी	
			[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]
			अर्जाकोची संख्या	रक्कम	अर्जाकोची संख्या	रक्कम	थकबाकीदारांची संख्या	रक्कम
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा एकूण	१, ३४, ५९	२, ११८	५८, ४७	२, ३१३	१, १०, ६३	६१०	१८, २७
	तालुके							
१.	भोकरदन	--	--	--	--	--	--	--
२.	जाफाबाद	--	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	१, ३४, ५९	२, ११८	५८, ४७	२, ३१३	१, १०, ६३	६१०	१८, २७
४.	अंबड	--	--	--	--	--	--	--
५.	परतूर	--	--	--	--	--	--	--

[२८]

[तक्ता क्रमांक: ६. ६ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.६ पुटे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	थकबाकी पैकी				
		तीन व्षापिक्षा ल्षी		तीन व्षापिक्षा अथिक		
		थकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	थकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	
१.	२.	३०.	३१.	३२.	३३.	
	<u>जिल्हा एकूण</u>	५३२	१६,८१	७८	१,४६	
	<u>तालुके</u>					
१.	भोकरदन	--	--	--	--	
२.	जांभोजाद	--	--	--	--	
३.	जालना	५३२	१६,८१	७८	१,४६	
४.	अंबड	--	--	--	--	
५.	परतूर	--	--	--	--	

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६. ७

जालना जिल्ह्यातील लॅम्पस संस्थेचे कार्य ३०.६.१९८८ अखेर संपणारे व्हाकिरता

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	संभासद एकूण स्तंभ [६-७-८]	संभासद खातेदार संभासद लहान मोठा इतर	भाग भांडवल	त्यापेकी शासकीय इतर निधी	राखीव व	कर्जे	खेती भांडवल	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.

जिल्हा एकूण

तालुके

१. भोकरदन
२. जाफाबाद
३. जालना
४. अंबड
५. परतूर

नि र क

[१०]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	दिलेली एकूण	कर्जे	येणे	कर्जे	कजाची एकूण	थकबाकी	थकबाकी	पैकी		
		[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	[अल्प, मध्यम, दीर्घ]	तीन व्हाकिरता	कमी	तीन व्हाकिरता	अधिक		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.

जिल्हा एकूण

तालुके

१. भोकरदन
२. जाफाबाद
३. जालना
४. अंबड
५. परतूर

नि र क

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.८

जालना जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे [३०.६.१९८८ अखेर]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण स्तंभ [४ ते १३]	अन्नधान्ये						अखोद्य पिके			
			खाद्य पिके	अखोद्य पिके		अखोद्य पिके		अखोद्य पिके				
			गहू	भात	ज्वार धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मका, इ.]	कर्णिक डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	ऊस	ताग व मेहटा	इतर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हा बेरीज	१२, ७१, ८९	३२, ०७	६, ००	१, ३१, ६६	१८, २०	२३, ०८	५, ७३, ५८	२९, ११	२, ८३, ३८	—	३४, ११
	तालुके											
१.	भोकरदन	२, ७६, ००	—	—	३१, ३७	—	१५, ०५	१, २६, ३५	३८, ४१	३०, ७१	—	३४, ११
२.	जाफ्राबाद	२, २२, ३३	—	—	३६, १०	—	१३, ५०	८२, ०६	८, ३८	८२, २९	—	—
३.	जालना	२, ४२, ९५	१४, ५०	—	—	१, ६५	—	१, ११, २०	३६, १०	७२, ५०	—	—
४.	अंबड	२, ८८, ७१	१५, ५०	—	१५, ७८	१०, १५	५०, १०	१, ४०, २७	१३, २०	४३, ७१	—	—
५.	परतूर	२, ४१, ९०	२, ०७	६, ००	४८, ४१	७, १०	१४, ४३	१, १३, ७०	३, ०२	४७, १७	—	—

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.९

जालना जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे [३०.६.१९८८ अखेर]

अ. क्र. जिल्हा/तालुका एकूण स्तंभ
[१ ते १३]

अन्नधान्ये

१.	२.	३.	खाद्य पिके					अखाद्य पिके				
			४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
			गहू	भात	ज्वारी/कर्ण्य धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मका इ.]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	उस	ताग व मेष्टा	इतर
	जिल्हा बेरीज	२९,३८	५६	—	१,७५	४०	१,१३	११,८५	६४	१३,०५	—	—
	तालुके											
१.	भोकरदन	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
२.	जाफाबाद	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३.	जालना	२९,३८	५६	—	१,७५	४०	१,१३	११,८५	६४	१३,०५	—	—
४.	अंबड	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
५.	परतूर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[२०१]

तक्ता क्रमांक: ६.११

जालना जिल्ह्यातील बिगर कृषि पत संस्थांचे कार्य ३०.६.१९८८ अखेर

[रुपये हजाराने]

अ.क्र.	प्रकार	संस्था	सभासद	भागभांडवल [रु.]	राखीव व इतर निधी [रु.]	ठेकी [रु.]	खेव्ते भांडवल [रु.]	अग्रिम [रु.]	वसूल झालेले [रु.]	येणे [रु.]	थकीत [रु.]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
<u>प्राथमिक सहकारी बँक</u>											
१.	नागरी बँका	२	१४१४३	१५३७	३९१०	७७२२२	१२२३७६	३६६४३	३०५२३	३६८७६	४२२२
२.	कर्मचारी पत पेढी आणि इतर	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
<u>इतर बिगर शोती</u>											
१.	नागरी बँका	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
२.	कर्मचारी पत पेढी	४६	८३३७	७०६४	३१८	२९२	२९३०४	३२७७१	१८५०९	३७४१७	१०८५
३.	इतर [नागरी पत पेढी]	३	६५४	६६	२	८	१८१	५९	२८	१५८	१४

[४०१]

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.१२

जातना जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणान संस्थांचि ३०.६.१९८८ ला संपणा-या व्षाचि कार्य

[समये हजारत]

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत			विक्रीची किंमत		कृषि उत्पन्नाची विक्री अडते व			
				कृषि उत्पादन	शोतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोग्य वस्तू	स्वतःच्या मालकीचे	अडत्या म्हणून	एकूण मालक	भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
जिल्हा वेरीज	६	१८, २७३	१, ९२, ६२	१, ८३, ७८	१, ७८, ६९	---	६, २९, ८७	६, २९, ८७	---	---	---	---
तालुके												
१. भोकरदन	१	३, ३७०	१६, ३१	७३, ९५	२७, २६	---	७१, २३	७१, २३	---	---	---	---
२. जाफ्राबाद	२	९७३	४६, ३०	८९, ७९	१२, ०३	---	१, ९९, २२	१, ९९, २२	---	---	---	---
३. जालना	१	७५१	२८, १०	१, ०१, १६	१७, ५३	---	१, १८, ६९	१, १८, ६९	---	---	---	---
४. अंबड	१	८, ५९३	७५, ७४	८८, ०७	५९, ९१	---	१, ४७, ९४	१, ४७, ९४	---	---	---	---
५. परतूर	१	४, ५८६	२६, ४७	६०, ८५	३१, ९४	---	९२, ७९	९२, ७९	---	---	---	---

[१०४]

[तक्ता क्रमांक: ६.१२ पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१२ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कृषि उत्पन्नाची विक्री [अडते व मालक म्हणून]					शेततीला आवश्यक वस्तूची विक्री [अडते व मालक म्हणून]				उपभोग्य वस्तूची एकूण विक्री	
		कापूस	गळीत	धान्य	डाळी	इतर	एकूण	खो	बियाणी	कृषि		इतर
१.	२.	१७.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.
	जिल्हा बेरीज	---	---	---	---	---	३,८०,८१	१०,७९	५,२१	१३,९७	४,०९,७८	१,४७,३८
	तालुके											
१.	भोकरदन	---	---	---	---	---	४४,८५	८७	६४	५७	४६,९३	२६,३२
२.	जाफाबाद	---	---	---	---	---	८७,९०	३०	२,२१	२,८९	९३,३०	११,७६
३.	जालना	---	---	---	---	---	१,०३,१२	---	---	---	१,०३,१२	१५,६३
४.	अंबड	---	---	---	---	---	८४,८५	५,०९	१,२३	---	९१,१७	५९,५७
५.	परतूर	---	---	---	---	---	६०,०९	४,५३	१,१३	९,५१	७५,२६	३२,१०

[३०३]

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

[१०७]

तक्ता क्रमांक: ६-१३

जालना जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य
३०. ६. १९८८ अखेर

[समये हजारात]

अ.क्र.	संस्थेच्या प्रकार	संस्थांची संख्या	संस्थांची संख्या	भागभांडवल	राखीव व खेळते इतर निधी भांडवल
१.	२.	३.	४.	५.	६.

[१] उत्पादक संस्था

१.१	साखर कारखाने	२	८, ६९५	८, ७०, ९१	८, ६२, ७५	१६, ५९, ३३
१.२	इतर भोती प्रक्रिया संस्था	१९	२०, ८२५	४८, ०७	३, ७०	१, ४०, २८
१.३	चिण्कर संस्था	१६	७९४	३९, ०९	४९, ७०	३, ५१, ६१
१.४	सुत गिरण्या	१	४, ५२५	३, ०८, ८८	६९	३, ६१, ८०
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	६७	९, ०५१	२०, ५१	३, २५	१, २५, २४
१.६	दुग्ध व्यवसाय संस्था	११२	७, ७८०	५, ४७	—	८, ९२
१.७	दुग्ध व्यवसाय संघटना	—	—	—	—	—
१.८	भूतस्य व्यवसाय संस्था	१५	६२२	३३	२	२, १०
१.९	भोती संस्था	—	—	—	—	—
१.१०	उत्पादक जलसिंचन संस्था	७	४८६	७५	१	७७
१.११	वन कामगार संस्था	—	—	—	—	—
१.१२	इतर	६	४३७	४, २१	१	१३, ४२
सामाजिक सेवा संस्था						
२.१	ग्राहक भांडारे	१३	७, ५८०	३, ०६	२, ४०	१४, ५७
२.२	गृह निर्माण संस्था	८७	१, ९४०	६, ७१	१५, ३४	२, ३६, ३९
२.३	कामगार कंत्राट संस्था	१०२	५, ७२६	१, ३२	८	१४, १४
२.४	इतर परिवहन संस्था	१	१६	४	१	९०
२.५	इतर	७	१२७	२८	३	१, ४२

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

२] कार्यकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रायनगर, जालना.

३] कार्यकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अंकुषनगर,

४] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६. १४

जालना जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य
३०. ६. १९८८ अखेर

अ. क्र.	संस्था प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
१	२	३	४	५
१]	साखर कारखाने	अ] गाळलेल्या उसाचे वजन ब] गाळलेल्या उसाची किंमत क] उत्पादीत साखरेचे वजन ड] उत्पादीत साखरेची किंमत	हजार टन लाख रुपये हजार टन लाख रुपये	१९८. ७६ ५०७. ७७ १९ १०४५. ५९
२]	प्राथमिक हातमाग विणकर सहकारी संस्था	अ] चालू माग ब] सुत खरेदी क] उत्पादन ड] विक्री	संख्या लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	६ ०. ३६ ०. ६१ ०. ६५
३]	सुत फिरण्या	अ] चात्याची संख्या ब] उत्पादीत सुत	संख्या १०० हजार टन	--- ---
४]	इतर औद्योगिक संस्था	अ] कच्चा माल खरेदी ब] उत्पादन क] विक्री	लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	०. ८५ ०. १७ ०. ६८
५]	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ] खरेदीची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	३५. ४७ ३६. १४
६]	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ] खरेदीची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	--- ---
७]	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ] पकडलेल्या माशांची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	०. ७० ०. ५९
८]	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ] पकडलेल्या माशांची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	--- ---
९]	शोती संस्था	अ] कसलेले क्षेत्र ब] उत्पादन	१०० हेक्टर लाख रुपये	--- ---
१०]	उपसा जलसिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	---
११]	वन कामगार संस्था	अ] दिलेली कुपे ब] वन उत्पादनांची किंमत	संख्या लाख रुपये	--- ---

[१०९]

[तक्ता क्रमांक: ६.१४ पुटे चालू....]

१.	२.	३.	४.	५.
१२]	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ] खरेदीची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	२.६५ १.८३
१३]	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ] खरेदीची किंमत ब] विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	२१.१९ ५२.३१
१४]	गृह निर्माण संस्था	अ] बांधलेल्या घरांची किंवा गाळ्यांची संख्या	संख्या १००	३.२५
१५]	कामगार कॅाटदार संस्था	अ] क्वांति हाती घेतलेली कामे ब] हाती घेतलेल्या कामांची अंदाजीत किंमत क] दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये	उ. ना. ११३.६९ ३६.४४

आधार: १] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

२] कार्यकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रासनगर

३] कार्यकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना, लि. अंभुषनगर

४] जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ६.१५

जालना जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची तालुकानिहाय माहिती ३०.६.१९८८ अखेर

[परिमाण टनामध्ये, मुल्य हजार रु.त]

अ.क्र.	बाजारपेठेचे नांव	तालुका	बाजारपेठेचा प्रकार	उपबाजारपेठांची संख्या	वार्षिक आकडा						
					१] गहू		२] ज्वारी		३] बाजरा		
					परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	
१	२	३	४	५	६	७	८				
१]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती जालना	जालना		१	६०७०	१८२३५	३००३८	५५४४३	२४२८८	४५०६७	
२]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती भोकरदन	भोकरदन	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	—	७३९	१७३२	५६२८	६५७३	१८०८	२९३१	
३]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड		३	२०४	६३४	२०९४	४२४०	१६३६	२६९२	
४]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर		—	४६५	१२७२	२२३२	४५३३	५५३	१०४१	
५]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर मठा	परतूर		—	३७८	९५९	३११	४८९	८०	१३३	
सकूण					४	७८५६	२२८३२	४०३०३	७१२७८	२८३६५	५१८६४

[१९०]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

[सक्रता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नांव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक					
				४] मका		५] चणा		६] तूर	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.		
१.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना		१३४६	२६०२	८६२	४०८२	१४४६६	१०१२७२
२.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	समिती.	८०	१०६	१६५	६६२	४३३	२६४१
३.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड	बाजार	---	---	३३	१५२	८४४	६१७२
४.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर	बाजार	२	५	४२	२४२	२२२८	१४३२०
५.	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मठा	परतूर	बाजार	---	---	४	२०	१०१	६२६
एकूण				१४२८	२७१३	११०६	५१५२	१८०७३	१२५८०१

[४४४]

[सक्रता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	वाजारपेठेचे नांव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक आंक					
				७] मूग		८] उडीद		९] कुलथी	
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
१]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना	जालना		१४४८७	६६९७०	२०५	९६३	८२	१६३
२]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	कृषि उत्पन्न बाजार समिती.	३५३	१६१०	१९३	८३२	२	४
३]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, अंबड	अंबड		१७१३	७२८३	१	२	२८	५०
४]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, परतूर	परतूर		१५१२	६४५७	२०	९३	७	१३
५]	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, मंठा	परतूर		५७४	२२३९	२	१०	---	---
सकूण				१८६३९	८४५५२	४२१	१९००	११९	२२९

[८६३]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६. १५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	वाजार फेठेचे नांव	तालुका	वाजार फेठेचा प्रकार	वार्षिक आंकडे					
				१०] मठ		११] गुठ		१२] कापूस	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, जालना	जालना	१६९०	११४५६	६५१९	२५०६३	१३२३०	७१३७८	
२]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	८३	४१५	---	---	५७७६	२९५७५	
३]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, अंबड	अंबड	२६०	१७५८	६६	३६०	१०४५५	८५१५७	
४]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, परतूर	परतूर	---	---	५०४	२१८९	१२७५६	६९४७५	
५]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, मंठा	परतूर	---	---	२२	७९	४०७४	२२९२३	
एकूण				२०३३	१३६२९	७०११	२७६९१	४६२९१	२७८५०८

[६११]

[तक्ता क्रमांक: ६. १५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	वाजार फेठेचे नांव	तालुका	वाजार फेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक					
				१३] भुईमुग		१४] सुर्यपुल		१५] जवस	
				परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
३०	३१	३१	३२	३३	३४				
१]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, जालना	जालना		१३३	१०८१	३८११	२५२१४	१०१	७६६
२]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन	कृषि उत्पन्न वाजार समिती,	४१	२६८	३५१	१९३१	---	---
३]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, अंबड	अंबड		१	५	१५६	९६८	५	४२
४]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, परतूर	परतूर		१०	५८७	२४६	१७१४	८	६६
५]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, मठा	परतूर		---	---	५०	२८८	१	४
एकूण				२६५	१९४१	४६१४	३०२७५	११५	८७८

[६६६]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	वाजार भेठेचे नांव	तालुका	वाजार भेठेचा प्रकार	वार्षिक आवक					
				१६] सरडी		१७] तील		१८] इतर	
१.	२.	३.	४.	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
				५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, जालना	जालना	कृषि उत्पन्न वाजार समिती.	१०७	७०६	५५	५८२	२१००८	५३८४०
२]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन		६२	४२१	१	१४	३२७	३०१२
३]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, अंबड	अंबड		---	---	६	५५	१	१
४]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, परतूर	परतूर		४	२७	२	२३	१६२२	४८४३
५]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, भंठा	परतूर		---	---	---	---	---	---
एकूण				१८०	११५४	६४	६८१	२३०२८	६०६२६

[६६६]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ६.१५ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	वाजार पेठेचे नांव	तालुका	वाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक आबक	
				परिमाणा	मूल्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, जालना	जालना	कृषि उत्पन्न वाजार समिती.	१३८३२८	४८५६५७
२]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, भोकरदन	भोकरदन		१६०४२	५१७२७
३]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, अंबड	अंबड		१७५०३	१०९५७८
४]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, परतूर	परतूर		२२३६३	१०६९८६
५]	कृषि उत्पन्न वाजार समिती, मंठा	परतूर		५५१७	२७८७०
एकूण				१९९९१०	७८१७८८

[११६]

आधार: सचिव, कृषि उत्पन्न वाजार समिती, जालना जिल्हा.

तंक्ता प्रसारक: ६.१६

जालना जिल्हयातील नोंदणी केलेले सावकार व त्यांची दिलेली रजे

३१. ५. १९८८ अखेर

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली रजे	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली रजे	सकूण
१.	जिल्हा	१५	---	६२५	६२५
२.	जिल्हा बेरीज	१	---	---	---
३.	ता.भुके	१	---	---	---
४.	भोकरदन	---	---	---	---
५.	जाफ्रावाद	---	---	---	---
६.	जालना	८	---	६३५	६२५
७.	अंधड	---	---	---	---
८.	परतूर	६	---	---	---

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संहिता, जालना.

तक्ता क्रमांक: ७.१

१९८७ व्षात जालना जिल्हयात सार्वजनिक सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकानिहाय माहिती

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	संख्या					खाटांची संख्या त्यापैकी			
		संणालय	दवाखाने	प्रसूतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका	एकूण	स्त्रियांसाठी	मुलांसाठी
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	जिल्हा बेरीज	६	१७	—	३०	१०३	३४७	४५७	१९२	५०
	तालुके									
१.	भोकरदन	१	३	—	५	१५	४८	६४	३२	७
२.	जाफ्राबाद	१	१	—	३	९	३३	५२	२४	७
३.	जालना	१	६	—	७	३८	११९	१५७	४८	१५
४.	अंबड	१	२	—	९	२१	७५	८४	४४	७
५.	परभूर	२	५	—	६	२०	७२	१००	४४	१४

[तक्ता क्रमांक: ७.१ पुढे चालू.....]

[सदता क्रमांक: ७.१ पुढे चालू.....]

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	उपचार केलेले आंतररुग्ण [हजारात]				उपचार केलेले बाह्यरुग्ण [हजारात]			
		पुरुष	स्त्रिया	मुले	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	मुले	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
	जिल्हा बेरीज	---	---	---	५७	१०८	१७३	६२	६९०
	तालुके								
१.	भोकरदन	---	---	---	१	१६	२०	७	५५
२.	जाफ्राबाद	---	---	---	१	१२	१५	३	४३
३.	जालना	---	---	---	४८	२८	५८	२९	२७९
४.	अंबड	---	---	---	१	१९	२५	९	६६
५.	परतूर	---	---	---	६	३३	५५	१४	१४८

[२१९]

टीप: आंकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. २] सामान्य रुग्णालयाची पुरुष, स्त्रिया व मुले नुसार उपचार केलेल्या बाह्यरुग्णांची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्याने तिचा एकूण मध्ये समाविष्ट केला आहे. ३] उपचार केलेल्या आंतररुग्णांची स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार: १] जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हापरिषद, जालना. २] जिल्हा-स्वास्थ्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जालना.
३] वैद्यकीय अधिकारी, जिल्हा क्षयरोग केंद्र आणि असेसिलिशन वार्ड, जालना. ४] वैद्यकीय अधिकारी, नगरपरिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ७२

जालना जिल्ह्यातील १९८७ वर्षात तालुका निहाय नांदणी केलेल्या जन्म मृत्यूची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	सकूण गामीणा नागरी	नांदिलेल्या जन्मांची संख्या			नांदिलेल्या मृत्यूची संख्या			बाल मृत्यूची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	सकूण	पुरुष	स्त्रिया	सकूण	पुरुष	स्त्रिया	सकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	जिल्हा बेरीज	सकूण गामीणा नागरी	११,०५६ ७,८१४ ३,२४२	९,३१९ ६,४६१ २,८५८	२०,३७५ १४,२७५ ६,१००	२,९५६ २,३२५ ६६१	२,२०४ १,८७३ ३३१	५,१६० ४,२६८ ८९२	३१० २६४ ४६	२३७ १९३ ४४	५४७ ४५७ ९०
	तालुके										
१.	भोकरदन	सकूण गामीणा नागरी	२,०८० १,९४३ १३७	१,७४७ १,६३१ ११६	३,८२७ ३,५७४ २५३	५७५ ५३८ ३७	४८३ ४५३ ३०	१,०५८ ९९९ ६९	९१ ८६ ५	५८ ५३ ५	१४९ १३९ १०
२.	जाफ्राबाद	सकूण गामीणा नागरी	१,००१ १,००१	९२३ ९२३	१,९२४ १,९२४	२४९ २४९	२०६ २०६	४५५ ४५५	३३ ३३	२२ २२	६५ ६५
३.	जालना	सकूण गामीणा नागरी	४,५२८ १,६९२ २,८३६	३,८४४ १,३११ २,५३३	८,३७२ ३,००३ ५,३६९	१,०३६ ५५९ ४७७	६६१ ३९७ २६४	१,६९७ ९५३ ७४४	८२ ४२ ४०	६७ २८ ३	१४९ ७० ७९
४.	अंबड	सकूण गामीणा नागरी	१,८६४ १,७६७ ९७	१,७१८ १,३५९ ३५९	३,५८२ ३,१२६ ४५६	६५७ ६३४ २३	४६९ ४५५ १४	१,१२६ १,०८९ ३७	५४ ५४	४३ ४३	९७ ९७
५.	परतूर	सकूण गामीणा नागरी	१,५८३ १,४११ १७२	१,३८७ १,२३७ १५०	२,९७० २,६४८ ३२२	४३९ ४१५ २४	३८५ ३६५ २०	८२४ ७८० ४४	५० ४९ १	४७ ४७	९७ ९६ १

आधार: उपतवालक, आरोग्य सेवा, पुणे.

तद्वत् क्रमांकः ७३

जालना जिल्ह्यातील १९८७ वर्षासाठी विविध कारणांनुसार मृत्यूची संख्या

अ. क्र.	हिवताप	पटकी	देवी	क्षय	न्यूनोनिषा	अप्राण व अतिसार व मेल्टो	हृदय विकार	विज्वर	कर्करोग	श्वसन क्रिये-संबंधीचे रोग	आत्म-हत्या	अपघात	इतर कारणे	एकूण मृत्यू
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१.	—	—	—	१५७	६८	२९	१३६	१७	६७	१६०	१८	१६७	४,३५१	५,१६०

आधार: उपसंचालक, आरोग्य सेवा, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ७.४

माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी वडी १९८५-८८, जिल्हा: जालना.

अ. क्र.	जिल्हा/ बालका	गाामीणा नागरी एकूण	त्रिगुणी लस [तिसरा डोस] [डी.पी.टी.]	पोलीओ बी.सी.जी. गोपर	विक्रुणी [डी.टी.]	विक्रुण्वर	धनुवति लस	१० वडी	१६ वडी	गुरोदर दिश्या	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
	जिल्हा: बेरीज	गाामीणा नागरी एकूण	२६,७४६ ३,८९४ २९,६४०	२५,४९८ ३,२१८ २६,७१६	२२,४९८ ३,९७५ २६,४७३	३,८९० १,२७६ ५,१६६	३३,१२९ १,४७७ ३४,६०६	२४,८४९ ८८८ २५,७३७	२२,७९९ २,०२८ २४,८२७	१५,९४० ३,७४१ १९,६८१	१९,२३७ ३,९४३ २३,१८०
१.	भा.रस्तन	गाामीणा नागरी एकूण	४,६४९ ४,६४९ ४,६४९	४,११३ ४,११३ ४,११३	४,४५० ४,४५० ४,४५०	१,०९० १,०९० १,०९०	५,९९६ ५,९९६ ५,९९६	४,०६० ४,०६० ४,०६०	४,३५८ ४,३५८ ४,३५८	३,३१५ ३,३१५ ३,३१५	२,९८२ २,९८२ २,९८२
२.	भा.बाबडे	गाामीणा नागरी एकूण	२,४६६ २,४६६ २,४६६	२,५१५ २,५१५ २,५१५	२,४२८ २,४२८ २,४२८	२२४ २२४ २२४	३,८०४ ३,८०४ ३,८०४	२,४९१ २,४९१ २,४९१	२,८०९ २,८०९ २,८०९	१,६०० १,६०० १,६००	१,४९१ १,४९१ १,४९१
३.	भा.नाम	गाामीणा नागरी एकूण	५,७०७ २,८९४ ८,६०१	५,८११ ३,२१८ ८,७३९	५,२९५ ३,९७५ ९,२७०	७४० १,२७६ २,०१६	६,९९३ १,४७७ ८,४७०	५,७१४ ८८८ ६,६०२	५,४९१ २,०२८ ७,५१९	३,९९९ ३,७०१ ७,७००	३,९३० ३,९४३ ७,८७३
४.	भा.क	गाामीणा नागरी एकूण	८,०५६ ८,०५६ ८,०५६	८,३४७ ८,३४७ ८,३४७	५,८६८ ५,८६८ ५,८६८	९६२ ९६२ ९६२	९,४५९ ९,४५९ ९,४५९	६,६१८ ६,६१८ ६,६१८	५,३८७ ५,३८७ ५,३८७	३,७१२ ३,७१२ ३,७१२	७,५५४ ७,५५४ ७,५५४
५.	भा.र	गाामीणा नागरी एकूण	५,८६८ ५,८६८ ५,८६८	५,००२ ५,००२ ५,००२	४,४५७ ४,४५७ ४,४५७	८७४ ८७४ ८७४	६,८७७ ६,८७७ ६,८७७	५,९६६ ५,९६६ ५,९६६	४,७५४ ४,७५४ ४,७५४	३,३१४ ३,३१४ ३,३१४	३,२८० ३,२८० ३,२८०

भा.र. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ७. ५

जालना जिल्ह्यातील तालुकानिहाय कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या ३१.३ १९८८ या व्षाअखेरची

जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	३१ मार्च १९८८ रोजी असलेली केंद्राची संख्या	पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण	लूपपध्दती	जननक्षम जोडण्याची संख्या
						[आय. यु. डी] संख्या	
जिल्हा बेरीज	एकूण ग्रामीण नागरी	३६ २१ ५	२८४ २२४ ६०	६२२३ ५७९ २२४५	७२०७ ६८३ २४०५	५५४२ ५१८ १०२४	३५१७९ २९११४ ५०६५
तालुके	एकूण ग्रामीण नागरी	६ ५ १	७९ ७९	७७५ ७७५	८५३ ८५३	७६७ ७५० २७	७२६२ ८७१ ५६१
१. भोकरदन	एकूण ग्रामीण नागरी	४ ४ १	६३ ६३	५८९ ५८९	५५२ ५५२	५११ ५१९	२६५३ २६५३
२. जाफळवाड	एकूण ग्रामीण नागरी	४ ४	६३ ६३	५८९ ५८९	५५२ ५५२	५११ ५१९	२६५३ २६५३
३. जालना	एकूण ग्रामीण नागरी	१० ७ ३	६८ २३ ५५	२७११ ४८० २२३१	२७७९ ४९३ २२८६	२४११ ४५७ ९५४	१०११०९ ६२२२ ३८८७
४. अंबड	एकूण ग्रामीण नागरी	९ ९	३७ ३७	१६१६ १६१६	१७३३ १७३३	९३० ९३०	८२६५ ८२६५
५. परतूर	एकूण ग्रामीण नागरी	७ ६ १	३७ ३२ ५	१२५३ ११४० ११३	१२९० ११५२ ११८	९१५ ८७२ ४३	५८९० ५२७३ ६१७

आधार: जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ८.१

एकूण पाने: ८.१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्ह्यातील तालुका निहाय साक्षरता

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	साक्षरता (हजारत)			साक्षरतेची टक्केवारी		
		एकूण गांभीर्ण नागरी	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
	एकूण जिल्हा	२३८	७६	२१७	२९.४७	१७.२८	३०.४२
	गांभीर्ण	१८८	४८	१३७	२२.७१	११.२७	२७.१२
	नागरी	५०	२८	२२	६०.७९	३५.५१	४८.७२
	तालुके						
१.	भोकरदन	२६	९	१७	४२.३१	१०.५३	२७.११
	गांभीर्ण	२३	७	१६	४३.४८	९.५५	२६.२१
	नागरी	३	२	१	६६.६७	२७.२०	४१.३७
२.	जाफ्राबाद	२०	६	१४	४७.३६	१३.४६	३०.५६
	गांभीर्ण	२०	६	१४	४७.३६	१३.४६	३०.५६
	नागरी						
३.	जालना	८५	३२	५३	६१.१७	४८.६६	३४.५८
	गांभीर्ण	४६	१९	२७	४९.५६	२.१५	२५.९७
	नागरी	३९	१३	२६	६२.३१	३६.८०	४९.८३
४.	अंबड	५६	१७	३९	७३.२०	१३.२१	२८.३८
	गांभीर्ण	५३	१६	३७	७३.५३	१२.२९	२७.५७
	नागरी	३	१	२	५७.५७	३३.८६	४६.११
५.	परतूर	४१	१३	२८	५५.७१	१३.७६	२८.९७
	गांभीर्ण	३७	१०	२७	५३.५१	१२.०६	२७.४५
	नागरी	४	३	१	६३.६७	२९.५५	४७.३४

[२६४]

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्याने वैशजा कदाचित् जुळणार नाहीत.

आधार: १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक: ८२

जालना जिल्ह्यातील शैक्षणिक शिक्षकांची व विद्याथ्यांची संख्या व सन १९८६-८७ [३०.९.१९८६ अखेर]

अ. क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक		विद्याथ्यांची संख्या	
			एकूण	प्रशिक्षित	एकूण	मुली
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
अ]	पूर्व प्राथमिक शाळा	८	१६[१५]	१३[१२]	९६०	३९२
ब]	पूर्व माध्यमिक शाळा					
	१] एक. शिक्षकी शाळा	४४७	४४०[४]	३७४[४]	२०३२७	७४५०
	२] कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	३६९	१२२९[३५५]	१०७२[३३१]	५७४९५	२२३६२
	३] उच्च प्राथमिक शाळा	२६०	१५९१[२६९]	१४११[२३०]	६५७५५	२३६१२
	एकूण [१-२-३]	१०७६	३२६०[६२८]	२८५७[५६५]	१४३५७७	५३४२४
क]	माध्यमिक शाळा	९१	११९४[१७८]	११४४[१७१]	३४५०९	७२२३
ड]	उच्च माध्यमिक शाळा	७	१७०[४६]	१६६[४५]	६२२४	२२५०
इ]	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये/ कला शास्त्र/वाणिज्य शास्त्र	४	१५४[१५]	---	३८२०	७३१
	एकूण	११८६	४७९४[८८२]	४१८०[७९३]	१८९०९०	६४०२०

टीप: स्तंभ क्रमांक: ४ व ५ मध्ये कंसात दाखविलेले आंकडे रिक्त शिक्षकांचे आहेत.

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

१११

तक्ता क्रमांक: ८.३

जालना जिल्ह्यातील पूर्व प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासकर्मीय विद्यार्थ्यांची कर्तवारी ३०.९.१९८६ रोजीची स्थिती

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	स्थितीतील विद्यार्थ्यांची संख्या									
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१३.
१.	पूर्व प्राथमिक	९६०	३९२	७८४	२६३	---	---	---	---	१,७४४	६५५
२.	इयत्ता १ ते ४	---	---	१,२३,३९५	४८,०९६	---	---	---	---	१,२३,३९५	४८,०९६
३.	इयत्ता ५ ते ७	---	---	१९,३९८	५,०६५	१९,४७०	५,२७२	---	---	३८,८६८	१०,३३७
४.	इयत्ता ८ ते १०	---	---	---	---	२०,४०५	३,९३५	---	---	२०,४०५	३,९३५
५.	इयत्ता ११ ते १२	---	---	---	---	८५८	२६६	१,९६७	३४८	२,८२९	६१४
६.	उच्च माध्यमिकनंतर [११ व १२ वगळून]	---	---	---	---	---	---	१,८५३	३८३	१,८५३	३८३
एकूण		९६०	३९२	१,४३,५७७	५३,४२४	४०,७३३	९,४७३	३,८२०	७३१	१,८९,०९०	६४,०२०

[तक्ता क्रमांक: ८.३ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ८.३ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासकर्गीय विद्यार्थी								
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासकर्गीय		एकूण मागासकर्गीय		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
१.	२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	
								५३८		
१.	पूर्व प्राथमिक	२४१	९१	---	---	२९७	१३७			२२८
२.	इयत्ता १ ते ४	१९,३२७	६,८७०	३,२५५	१,०७८	२९,११०	११,२८४	५१,६९२	१९,२३२	
३.	इयत्ता ५ ते ७	५,०५२	१,०६१	६२१	१०१	८,६२४	२,१५४	१४,२९७	३,३१६	
४.	इयत्ता ८ ते ११	२,८९४	४१५	२०१	३५	४,०५२	६५८	७,१४७	१,१०८	
५.	इयत्ता ११ ते १२	२५६	३७	१६	३	४९३	५७	७६५	९७	
६.	उच्च माध्यमिक	१३९	१९	१३	१	२७५	१९	४२७	३९	
	नंतर [११ते १२वगळून]									
	एकूण	२७,९०९	८,४९३	४,१०६	१,२१८	४२,८५१	१४,३०९	७४,८६६	२४,०२०	

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे

[१२४]

तक्ता क्रमांक: ८.४

जालना जिल्ह्यात १९८६-८७ व्षात इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांबाबत माहिती

संस्थांचे प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या												एकूण शिक्षक	
		मागासवर्गीय जाती		मागासवर्गीय जमाती		इतर मागास वर्गीय जाती		एकूण मागास वर्गीय जाती		बिगर मागास वर्गीय जाती		एकूण	एकूण स्त्री शिक्षक		
		सू.कु.पा.	मु.ली.	सू.कु.पा.	मु.ली.	सू.कु.पा.	मु.ली.	सू.कु.पा.	मु.ली.	सू.कु.पा.	मु.ली.	सू.कु.पा.	मु.ली.	सू.कु.पा.	मु.ली.
१. शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालय	२	३०	---	२	---	१९०	३	२२२	३	१७६	३५	३१८	३८	१९	५
२. विधी पदवी महाविद्यालय	१	९	३	१	---	२०	---	३०	३	५६	७	८६	१०	७	१
३. वैद्यकीय महाविद्यालय	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
४. आयुर्वेदिक महाविद्यालय	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
५. अभियांत्रिकी महाविद्यालय	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
६. इतर															
अ) तंत्र निकाशन	१	८	---	४	---	९	---	२१	---	४४	३	६५	३	१२	---
ब) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	२	५३	३	९	---	६१	१	१२३	४	१९०	११	३१३	१५	३३	---
क) अध्यापक विद्यालय	३	३४	१२	७	---	८९	२२	१३०	३४	२०८	४९	३३८	८३	२२	७
ड) जी. सी. डी.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

[१२१]

आधार: १] शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे, २] प्राचार्य शासकीय तंत्रनिकाशन, जालना.
३] प्राचार्य औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था जालना व भंड

तक्ता क्रमांक: ८.५

जालना जिल्हयातील आर्थिक दृष्ट्या मागासिल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत सन १९८६-८७ करिता

माध्यमिक कनिष्ठ महाविद्यालये उच्च शिक्षण अभियांत्रिकी वैद्यकीय इतर इतर एकूण प्रत्यक्ष सवलत
११वी व १२वी [महाविद्यालये] महाविद्यालये संस्था [रु. लाखात]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
१३९७२	१७२१	२०३	--	--	--	--	१६५२६	१.५५

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक: ८. ६

जालना जिल्ह्यात १९८६-८७ व्सातील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च

[रुपये हजारात]

यंत्रणा	योजनेतर			योजनांतर्गत			एकूण		
	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- विरहीत आवर्ती खर्च.	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- विरहीत आवर्ती खर्च.	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- विरहीत आवर्ती खर्च.	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१. जिल्हा परिषद	५, ८५, ४४	६, २२	५, ९०, ६६	९, ०९	१३, ९०५	२२, ९९	५, ९३, ५३	२०, १२	६, १३, ६५
२. नगरपरिषद	१६, ४६	८	१६, ५४	---	---	---	१६, ४६	८	१६, ५४
३. कटक मंडळ	---	---	---	---	---	---	---	---	---
४. महानगर- पालिका	---	---	---	---	---	---	---	---	---
५. इतर खर्च [बांधकाम अनुदाना- विरहीत]	---	---	---	---	---	---	---	---	---
एकूण	६, ०१, ९०	६, ३०	६, ०५, २०	९, ०९	१३, ९०	२२, ९९	६, ०९, ९९	२०, २०	६, २०, १९

टीप: * = रुपये ५,०२,००० बांधकामावरील खर्चाचा समावेश केला आहे.

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

[२३०]

तल्ला क्रमांक: ८७

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ कार्यातील व्यक्ताय मार्गदर्शन [जनिस्ट विद्यालय] व तांत्रिक शाळा

[८ वी ते १२ वी]

अ. क्र.	वाच	परिमाणा	वर्ग १९८७-८८
१.	शाळाधी संख्या	संख्या	३
२.	पटावरील संख्या		
	अ] मुले	संख्या	५३०
	ब] मुली	"	१८
	एकूण [अ-ब]	"	५४८
३.	एकूण खर्च [रुपयांत]	रुपये	५९२०१०

[१३१]

आधार: १] जिल्हा व्यक्ताय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, जालना.

२] प्राचार्य, जे.ई.एच.आर.जी.वगडीया, कला, एच.वी.लडीटोया वाणिज्य आणि आर. वेंकटजी सायन्स कॉलेज, जालना.

[१३२]

तक्ता क्रमांक: ८.८

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्षातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे

अ. क्र. जिल्हा/तालुका प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या

	<u>जिल्हा</u> वेरीज	८००
	<u>तालुके</u>	
१.	भोकरदन	९३
२.	जाफ्राबाद	६३
३.	जालना	२५४
४.	अंबड	२१०
५.	परंतूर	१८०

आधार: जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, जालना.

[१३३]

तक्ता क्रमांक: ८.९

जालना जिल्ह्यातील शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण संस्था ३०.९.१९८५ अखेर

अ. क्र. बाव परिमाणा वर्ग ३०.९.१९८५ अखेर

१. २. ३. ४.

१. शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण
संस्थांची संख्या

	संख्या	१*
अ] पदवी स्तर	"	२
ब] पदवीपूर्व स्तर	"	---
क] शाळास्तर	"	---

२. पटावरील विद्यार्थ्यांची संख्या

	संख्या	
अ] पदवी स्तर	"	१९८
ब] पदवीपूर्व स्तर	"	२३१
क] शाळास्तर	"	---

३. एकूण खर्च

१९८३-८४

	रुपये	
अ] पदवी स्तर	"	---
ब] पदवीपूर्व स्तर	"	२,७८,५२०
क] शाळा स्तर	"	---

* = १९८३-८४ मध्ये ६ पदवी स्तर संस्था अस्तित्वात नव्हती.

आधार: शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

[१३५]

तक्ता क्रमांक: ९.१

३१ मार्च १९८८ रोजी जालना जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी

अ.क्र. रेल्वे मार्ग लांबी कि.मी.मध्ये
३१.३.१९८८

१.	२.	३.
१] ब्रॉड गेज		
१] स्केरी		निरंक
२] दुहेरी		"
३] तिहेरी व अधिक		"
३] मीटर गेज		<<
३] नॅरो गेज		निरंक

एकूण रेल्वे मार्ग <<

आधार: स्थानक प्रमुख, दक्षिण मध्य रेल्वे, जालना.

तक्ता क्रमांक: ९.२

जालना जिल्ह्यातील प्रकार व पुढटभाग यानुसार ३१ मार्च २०८८ चर असलेली रस्त्यांची लांबी ..

[लांबी कि.मी.मध्ये]

अ. क्र.	वर्गीकरण	बिगर नगरपालिका रस्ते			नगरपालिका
		सार्वजनिक बांधकाम व घरबांधणी	जिल्हा परिषद	सकूण	हद्दीतील रस्ते
१.	२.	३.	४.	५.	६.
	<u>प्रकारानुसार</u>				
१.	राष्ट्रीय महामार्ग	---	---	---	---
२.	अ] प्रमुख राज्य महामार्ग	१२९.००	---	१२९.००	---
	ब] इतर राज्य महामार्ग	५०१.५०	१७९.३६	५५०.७६	---
३.	प्रमुख जिल्हा रस्ते	२५१.८०	६५७.७०	८९९.५०	---
४.	इतर जिल्हा रस्ते	६७.६५	६५०.६२	७१८.२७	---
५.	खेड्यातील रस्ते [योजनांतर्गत]	१०४.८०	३२९.६८	४३४.४८	---
६.	इतर [योजनांतर्गत]	---	---	---	१६२.८१
७.	सकूण	९५५.६५	१७७७.३६	२७३२.०१	१६२.८१

[५६१]

[तक्ता क्र. ९.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ९.२ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.
<u>पृष्ठभागानुसार</u>					
८.	सिमेंट कोंक्रीट	---	---	---	१२.१५
९.	डाबिरी	५०५.४०	३३.००	५४०.४०	८३.४१
१०.	खडीये/पक्का रस्ता	४०४.६०	९८५.००	१३८९.६०	३३.६२
११.	इतर माल वापरून केलेले [वाहन चालण्यास योग्य]	४२.६५	७१९.८६	७६२.५१	२५.६३
१२.	इतर [वाहन चालण्यास अयोग्य]	---	३९.५०	३९.५०	६.००
रकूणा:		९५४.६५	१७४७.३६	२७३२.०१	१६२.८१

[१३६]

आधार: १] कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जालना २] कार्यकारी अभियंता [बांधकाम] जिल्हा परिषद, जालना.
३] सर्व नगर परिषद, जालना जिल्हा.

[१३७]

तक्ता क्रमांक: ९.३

जालना जिल्हयातील वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या ३१ मार्च १९८८ या वर्षाअखेर.

अ. क्र.	वाही	संख्या
१.	मोटार सायकली, स्कुटर्स, मोपेड इत्यादि	७, ६०२
२.	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅगन	७८५
३.	टॅक्सी कॅब्स	४१
४.	स्वयंचालित रिक्शा	
	१] खाजगी	११७
	२] तांत्रिक [टॅक्सी]	३३०
५.	स्टेज कॅरिजेस	
	१] डिझेलवर चालणा-या	९७
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	—
	३] डिझेलवर चालणा-या कॉन्ट्रॅक्ट कॅरिजेस	—
६.	मालमोटारी	
	अ] खाजगी वाहने	
	१] डिझेलवर चालणा-या	३३
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	—
	ब] तांत्रिक वाहने	
	१] डिझेलवर चालणा-या	५७८
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	—
७.	सुरणवाहिका	१
८.	गाडेच्या बसेस	१
९.	खाजगी सेवा देणारी वाहने [भुनयुक्त]	१
१०.	जोडवाहन [ट्रेलर]	८४३
११.	ट्रॅक्टर	७४९
१२.	इतर	१
	एकूण	११, २०५

आधार: लेखाधिकारी, प्रा. शिवाजी परिवहन कार्यालय, पुणे रंगवादन

तक्ता क्रमांक: ९४

जालना जिल्हा: १४

जालना जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची १९८७-८८ चाचणी प्रवासी वाहतूक आंकडेवारी

अ. क्र.	उपक्रमाचे नाव	वर्षा अखेरीस मागची संख्या	मागची संख्या	मागची सरासरी लांबी [कि. मी.]	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	परस्त वावरात धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	प्रवाशांची दैनिक सरासरी संख्या [लाखात]	वाहतूकीमुळे प्राप्त मिळालेले उत्पन्न [रु. हजारात]	दर प्रवाशासिने सिबलिले उत्पन्न [पेन्नामध्ये]
१.	महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ, जालना, अंबड, व परतूर.	१९०	१४८५३	७८.१७	१२५	११३	०.४१८७९	६.२३, ३०	५०७. ७६

[१९८७]

आधार: विभाग नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ, जालना

तक्ता क्रमांक: २५

जालना जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना डिसेंबर १९८६ या वर्षाकरिता

अ. क्र.	गणना स्थानाचे ठिकाण लांबी	स्थानाचे जवळपासचे शहर/वेडे	पृष्ठभागाचा प्रकार	रस्त्याची रूंदी फुट	ज ल द ग ती वा ह ने				मं द ग ती वा ह ने				
					मोटारी जीप व व्हॅन्स	बस	माल- गाड्या	मोटर सायकल व स्कूटर्स	एकूण	जनावरा फडन आदिली जाणारी	साय- कली [रिक्शा]	इतर	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.

१. राज्य महामार्ग

नासीक-जालना-अर्धापूर-पट्टागुंडम - राज्य महामार्ग क्रमांक: ६ अ

१. ३१० देवगाँव फाटा डांबरी १८ ११२ ७८ ३११ ३४ ५३५ ३६ २३ २९ ८८

अहमदमगर-श्रीवगाँव-पाथी बसेमत - राज्य महामार्ग क्रमांक: ३९

१. ०/०० अंबड नाका डांबरी १२ १७ ३२ १९५ ५२ २९६ ७७ ६९ ३६ १७२

२. ११२/०० आष्टी -" १२ २०८ ३८ २३९ ११६ ६०१ २८८ १३६ १२८ ५५२

मलकापूर-जालना-बीड-उस्मानाबाद-सोलापूर - राज्य महामार्ग क्रमांक: ५० अ

१. २०१/६०० वडीगोत्री डांबरी १८ १६५ ११५ ६२४ १५७ १०६१ २६६ १९४ -- ४६०

कन्नड-तिल्लोड-देऊगाँव राजा- राज्य महामार्ग क्रमांक: ६५

१. ०/०० भोरुदंन डांबरी १२ ४८६ ७० ६४१ २८१ १४७८ ५१५ ४४२ -- ९५७

मेहकर-लोणार-पंठा - राज्य महामार्ग क्रमांक: ६६

१. ३३/०० वडगाँव डांबरी १२ १४३ ३३ ६५ ७० ३११ १२४ ९० १०६ ३२०

२. ६४/०० मंठा -" १२ २६ ३७ १८ ३८ ११९ ७५ १७२ ११ १८८

[१३२]

तिरुता क्रमांक: २५ फुटे यातू.....]

१. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११. १२. १३.

श्रीरंगावाड-वडोनी- राज्य महामार्ग क्रमांक: ९०

१.	३५/४००	वडीगोत्रो	डांबरी	१८	२०६	२२७	६६९	३५	१००२	२०१	१४१	२०९	५५१
----	--------	-----------	--------	----	-----	-----	-----	----	------	-----	-----	-----	-----

जालना-मोंकरपन- तिलपोड - राज्य महामार्ग क्रमांक: ९८

१.	५०/००	मोंकरपन	डांबरी	१८	६४०	९२	८४४	३२५	१९०१	५६८	५०३	१०७१
----	-------	---------	--------	----	-----	----	-----	-----	------	-----	-----	------

सु- तातोना- परतूर - राज्य महामार्ग- क्रमांक: १०१

१.	८/००	तातोना	डांबरी	१२	४५	२२	१००	१६६	२२३	२९२	२०७	५२	५७०
----	------	--------	--------	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	----	-----

२. राष्ट्रीय महामार्ग ----- हा -----

[१४०]

आधार: लेखक अधिकारी [तारिखी] बांधकाम विभाग, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: १. ६

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्सातील पोस्ट, तारधर व दूरध्वनी सेवेबाबतची आंकडेवारी

अ. क्र.	पोस्टांची संख्या	तारधरांची संख्या	पत्रपेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	दूरध्वनीची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	शासनाने वाटप केलेल्या दूरदर्शन सेवांची संख्या
१.	१६३	१५	७७८	१४९	२, २८४	१५६	२८

आधार: १] प्रवर अधीक्षक डाकघर, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद २] अधीक्षक-डाकघर, नांदेड विभाग, नांदेड
३] उपविभागीय अभियंता [तार] जालना. ४] विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनिक्षेपण, औरंगाबाद.

[१६१]

तक्ता क्रमांक: १०.१

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ वर्षातील स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

[रुपये लाखात]

अ. क्र.	ग्रामपंचायत		जिल्हा परिषद				नगरपालिका	
	संख्या	समाविष्ट असलेल्या खेद्यांची संख्या	रकूणा उत्पन्न	रकूणा खर्च	रकूणा उत्पन्न	रकूणा खर्च	रकूणा उत्पन्न	रकूणा खर्च
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	
१.	५५७	२००	६३.९७	४८.८४	१३४२.४१	१४७२.१०	३३६.७२	२८७.५१

आधार: १] जिल्हा परिषद, जालना २] जिल्हा परिषद [पंचायत विभाग] जालना
३] सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: १०.२

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्षातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च

[रुपये हजारत]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायतीची संख्या	तहाय्यक अनुदाने		उत्पन्न		कर शुल्क	इतर	संशुद्धिते १०	
			शासकीय	इतर	अंशदाने	द्वेषागो				
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
<u>एकूण जालना जिल्हा</u>		५५७	८,९४	२,०६	---	७२	११,९३	१५,९७	१४,३६	५३,९७
<u>पंचायत समिती</u>										
१.	भोकरदन	९०	१,९७	९१	---	१७	२,००	३,५३	३,७३	१२,०२
२.	जाफाबाद	५०	५	३१	---	५	१,३३	२,७७	२,७२	६,६७
३.	जालना	१३४	१,६७	---	---	३४	२,०८	३,५४	१,८६	९,४९
४.	आंबड	१४५	४,०८	---	---	१५	४,७६	२,७१	४,१५	१५,५५
५.	परतूर	१३८	१,१६	८४	---	---	२,०६	३,७१	२,४९	१०,२७

[तक्ता क्रमांक: १०.२ पुढे चालू.....]

[१४३]

[तक्ता क्रमांक: १०.२ पुढे चालू.....]

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च								
		आरोग्य सेवा	तात्कालिक बांधकामे	सामाजिक आणि नैतिक वृद्धी	पुनर्निर्माण	समाज कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीन महसुलाची वसुली व देखभाल	इतर	स्तंभ १२ ते १९
१.	२.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.
	एकूण जालना जिल्हा	१२, ५७	१८, ०५	४, ५७	१३, ४०	—	—	—	२६	४८, ८७
<u>पंचायत समिती</u>										
१.	भोकरदन	२, १९	४, ७०	७३	२, ९७	—	—	—	१	१०, ६९
२.	जाफनाबाद	१, ५६	१, २८	४०	१, ५१	—	—	—	५	४, ७०
३.	जालना	२, १३	३, १३	८८	२, ६३	—	—	—	४	८, ५९
४.	अंबड	४, ५६	३, ३२	१, २०	३, ३५	—	—	—	१५	१२, ६०
५.	परतूर	२, १२	५, ६१	१, ३६	३, ०३	—	—	—	—	१२, १२

टीप: आंकडे पुनर्निर्माण केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद, जालना.

[१४५]

तक्ता क्रमांक: १०.३

सन १९८७-८८ कीर्तित जातना जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च
[समथे हजारात]

अ. क्र.	लेखा शीर्ष	पत्यक्ष १९८६-८७	संधारीत १९८७-८८	अंदाज १९८८-८९
१.	२.	३.	४.	५.
१.	अ) जमा			
	<u>स्वनिर्मित उत्पन्न</u>			
	अ) स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	४,५९	१८,११	१७,९१
	ब) शिक्षणा	५५	६०	१
	क) कृषि	४	३	---
	ड) इमारत व दळणवळण	१,९०	८२	३३
	इ) इतर	५६,७२	२७,६५	८,१८
	एकूण	६३,८०	४७,२१	२६,४२
२.	<u>शासकीय अनुदाने</u>			
	अ) रक्षित अनुदान	८,४५,१५	९,०८,४५	८,९२,७२
	ब) आरथामना अनुदान	१,८३,२९	२,०३,९६	२,१७,५६
	क) योजनांतर्गत योजनांसाठी अनुदान	१,५७,६७	२,७५,६०	२,२७,७८
	व्या परत भरणा	[-] ६४,१३	[-] ४,९२	---
	ड) इतर	२,२१	१२,१७	७,९६
	एकूण शासकीय अनुदाने	११,२४,१८	१३,९६,२०	१३,३८,०१
३.	<u>कर्जे</u>			
	अ) कर्जे	८,७१	१६,३९	१,५०
	ब) ठेवी व अग्रिम	१,१५,०२	१,७३,९९	१,१५,३०
	क) वित्त प्रेषण	८,४१,०२	९,७५,३०	---
	ड) इतर	---	---	---
	एकूण	९,६५,७५	११,६५,६७	१,१६,८०
	आरंभीची शिाल्लक	५४,५५	३०,७९	१६,९५
	एकंदर एकूण जमा	२२,०७,२७	२६,३९,८६	१७,९८,१९

[तक्ता क्र. १०.३ पुढे चालू.....]

[१४६]

[तक्ता क्रमांक: १०.३ पुढे चालू.....]

	१.	२.	३.	४.	५.
[ब] खर्च					
अ] सामान्य प्रशासन	१,४०,५२	१,६१,६७	१,६१,२८		
ब] शिक्षण	७,१८,५०	७,७८,५६	७,६९,४३		
क] कृषि	३,८०	५,६९	४,९०		
ड] वैद्यकीय	२,५९	२,९२	३,०१		
इ] पत्रासंबंधन	२५,५३	३१,९९	३२,००		
ग] इमारती व दळणावळण	१,१४,४१	१,४६,१५	१,१७,३७		
ह] समाज कल्याण	१४,५०	१५,५८	२१,७४		
म] सिंचन	७५,४३	७१,००	७४,७३		
न] इतर	१,३८,५७	२,५९,५५	२,१०,१५		
[एकूण अ ते न]	१२,३३,८६	१४,७३,१०	१३,६४,५९		

[क] कर्जे					
अ] कर्जे	५,२०	१०,१९	१,५०		
ब] ठेवी व अग्रीम	१,००,१३	१,७६,४२	१,२६,००		
क] वित्त प्रेषणा	८,३७,३०	९,५९,७३			
ड] इतर					
[एकूण अ ते ड]	९,४२,६३	११,४६,३४	१,२७,५०		

अखेरची झिल्लक	३०,७९	२०,४१	६,०९		
एकंदर एकूण	२१,७६,४९	२६,१९,४५	१४,९३,०९		
[खर्च-अखेरची झिल्लक]	२२,०७,२७	२६,३९,८६	१४,९८,१९		

टीप: आंकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार: मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: १०.५

जालना जिल्ह्यातील नगरपालिकांचा १९८७-८८ वर्षाचा उत्पन्न व खर्च

[रुपये हजारात]

नगरपालिकाचे नाव	उत्पन्न						नगरपालिकेच्या मालमत्तेपासून मिळालेला महसूल		
	अनुदान व वर्गणी		नगरपालिकांचे दर व कर				इतर	सकूणा	
	शासकीय	इतर	जकात	घरे व जमीन यावरील कर	कर	सकूणा			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
सकूणा सर्व नगरपालिका	९५,७७	२,००	१,६५,७१	१२,७९	२,८३	१,८१,०२	१९,३०	३८,९३	३,३६,७२
नगरपालिका									
१. ओकरदन	३,०१	२,००	४,७०	१,०७	२६	६,७२	८०	१०	१२,६३
२. जालना	७२,०३	---	१,७३,१२	८,९२	---	१,५२,०७	१६,२९	३७,०१	२,७७,३६
३. अंबड	८,६८	---	७,५६	१,२७	७२	९,२५	१,७५	१,११	२०,५०
४. परतूर	११,७५	---	१०,३३	१,२३	१,७५	१३,०१	७६	३,७१	२९,२३

[६९४]

[तक्ता क्रमांक: १०.५ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १०.४ पुढे चालू.....]

नगरपालिकाये नांव	सामान्य प्रशासन	कर वसुलीया खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षणा	इतर	एकूणा
रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
<u>एकूणा सर्व नगरपालिका</u>	१२, ५७	५७, ८५	१८, २२	१, २२, ५०	१८, २५	२२, ६२	१६, ८४	२, ८७, ५१
<u>नगरपालिका -</u>								
१. धोकरदन	७८	१२, १२	५०	५२, ५१	१२, ६८	५	५२	२, १५
२. जालना	१५, २६	७२, ३०	१६, २५	१, ११, २२	७, ०७	२८, ८५	२, ६०	२, ३०, २५
३. अंबड	२, १६	४, १६	१, ०४	६, ०२	१, १३	३८	२२	१५, ८८
४. परतूर	१, ६७	७, ३०	५०		२, ०६	२३	५, ७३	३१, ५४
				७, १५				

[२४६]

टीप: आंकडे पूर्णाकात केल्याने खेराडा कदापित जुळणार नाहीत.

आधार: सर्व नगरपालिका जालना जिल्हा.

[१४९]

तक्ता क्रमांक: १०. ५

जालना जिल्ह्यातील २९८३-८४ वर्षातील नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतींची वापरा-
नुसार संख्या व त्यापैकी निवासितर उपयोगी असणा-या इमारती अगर त्यांच्या
भागामध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती.

अ.क्र.	तपशील	भोकरदन	जालना	अंबड	परतूर	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
<u>इमारतीच्या वापरानुसार संख्या</u>						
१.	निवासी	१, ४३१	१०, ७२४	१, ५४८	१, ९४३	१५, ६४६
२.	निवासितर	४००	२, ४३४	८९०	५०९	४, २३३
३.	मिश्र	९०	१, ४२१	७७	१३७	१, ७२५
४.	एकूण	१, ९२१	१४, ५७९	२, ५१५	२, ५८९	२१, ६०४
<u>निवासितर इमारतीमध्ये चालणारे महत्त्वाचे उद्योग/व्यवसाय</u>						
१.	पिठाची गिरणी	७	९८	३	१७	१२५
२.	बेकरी	२	१८	१	२	२३
३.	बर्फाचा कारखाना	---	२	---	---	२
४.	शिवणाकाम	२२	१४९	३२	२०	२२३
५.	घोंगड्या तयार करणे	---	---	---	---	---
६.	बुरड काम	---	---	---	---	---
७.	प्रिंटींग प्रेस, बुकबाईंडींग भेरोक्स सेटर, टायपींग करणे	१	३०	२	२	३५
८.	साबधणव धुलाई पावडार कारखाना	---	२	---	---	२
९.	टाईल्स, वसिभेट किंवा दगडी जाती बनविणे	---	६	१	---	७
१०.	लेथ काम	---	---	---	---	---
११.	सोनार काम	---	५७	१०	५	७२
१२.	गॅस विक्री	---	---	---	---	१
१३.	डेअरी	---	---	३	---	३
१४.	पानपट्टी दुकान	२०	५७	१०	२३	११०
१५.	धान्य व किराणा दुकान	५०	४४९	६७	६९	६३५
१६.	दारुचे दुकान	---	३१	२	३	३६
१७.	फळे व भाजीपाला दुकान	---	१९	१	१	२१

[तक्ता क्र. १०. ५ पुढे चालू...]

[१५०]

[तक्ता क्रमांक: १०.५ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१८.	कापड दुकान	१२	९८	९	२४	१४३
१९.	जनरल स्टोअर्स [कटलरी दुकान]	६	१२१	११	१४	१५२
२०.	ओषधी दुकान	४	१७	५	५	३१
२१.	पेट्रोल पंप	—	८	१	—	९
२२.	पुले व हार तसेच इतर सामान विक्री	—	९	—	—	९
२३.	मोटारी व मोटारसायकल विक्री	—	—	—	—	—
२४.	हॉटेल व लॉज	२४	१९८	६०	५०	३३२
२५.	वसतीगृह	—	६	—	—	६
२६.	गोदाम	५	१५६	५२	५२	२७२
२७.	सायकली व गॅसबत्त्या भाड्याने देणे	—	१०३	९	१७	१२९
२८.	वैद्यकीय सेवा	—	—	—	—	—
२९.	गुरांया दवाखाना	१	१	१	१	४
३०.	दवाखाना	१२	१३०	१२	१७	१७१
३१.	सिनेमामाहफुहे वगैरे	१	१२	१	१	१५
३२.	वाचनालय व्यायामशाळा इतर खेळांची केंद्रे [बॅडपार्टी वगैरे]	—	९	१	१	११
३३.	फोटो स्टुडिओ	१	९	२	१	१३
३४.	सलून	५	५३	११	१५	८५
३५.	लांड्री	५	४१	६	७	५९
३६.	इलेक्ट्रीशियन	—	—	—	—	—
एकूण		१७८	१,८९०	३२०	३४७	३,७३५

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक: ११.१

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ कार्तीय विविध विकास शिष्टाखाली झालेला योजनेतिर्गत खर्च

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	मुख्य विकास शीष्ट	१९८७-८८ साली विविध योजनेतिर्गत झालेला एकूण खर्च	शेरा
क्र.	क्र.	क्र.	क्र.
गट-१	कृषि व रेलग्न सेवा	६८,०५	
गट-२	ग्रामीण विकाससाठी विशेष कार्यक्रम	२,०३,१६	
गट-३	लघु पाटबंधारे, पूरनियंत्रण कामे व आयाकट विकास	१,१०,४०	
गट-५	विद्युत विकास	६१,००	
गट-५	उद्योग व खाणाकाम	१३,५३	
गट-६	वाहतूक व दळणावळणा	६५,००	
गट-९	सांशुहिक व सामाजिक सेवा	२,९३,७८	
एकूण गट १ ते ९		८,१३,९३	

[१५१]

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.२

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ काळात योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधने

योजना क्रमांक	मुख्य शिर्ष / उपशिर्ष व योजनेचे नाव	बाब	परिमाण	भौतिक साधने १९८७-८८
गट- १	कृषि व सलग्न सेवा			
	१] पीक संवर्धन			
२.	सीमांतिक व अल्प मू-धारक शेतक-यांसाठी अनुदानाचा भरीव कार्यक्रम	१] तुणाधान्य २] कडधान्य	हेक्टर --	१,४०० ४,२००
५.	एच-४ कापसाच्या उत्पादनाची व सधन कापूस जिल्हा कार्यक्रमाची केंद्र पुरस्कृत योजना	१] फेरोमोन ट्रॅप २] शेतक-यांना प्रशिक्षण	संख्या --	२,५०० २,०५०
१३.	कडधान्य उत्पादन कार्यक्रम	१] बियाणे अनुदान	क्विंटलमध्ये	१५.५०
१४.	तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम	१] जीवाणु संवर्धन [सोयाबीन पाकीटे] २] सुधारित अक्षरे वाटप	पाकीट संख्या	१०,००० ६,२८०
	२] पशुसंवर्धन			
२.	शेतक-यांना प्रशिक्षण देणे	१] प्रशिक्षणार्थी	संख्या	१३०
७.	विक्रमान पशुवैद्यकीय संस्थांना ओषधी पुरवणी	२] संस्था	--	४०
८.	पशुवैद्यकीय दवाखाना व पशु प्रथमोपचार केंद्र बांधणी	१] इमारत बांधकाम	--	३
१७.	संकरित कालवडी जोपासण्यासाठी सहाय्य [दुग्ध कार्यक्रम]	१] खाद्य अनुदान	--	२४५

[१५२]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू.....]

१	२	३	४	५
१]	३] मत्स्य व्यवसाय विकास			
१]	मत्स्यबीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	१] मत्स्यबीज उत्पादन	लाख	८.१५
६]	अवसृष्ट पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन	१] मत्स्यबीज साठ	लाख	३०.११
		२] मत्स्योत्पादन	मे. टन	४००
	७] पणान, कोठारे व पखारी			
१.	कृषि उत्पन्न वाजार समित्यांना कर्जे	१] संस्था	संख्या	३
	४] सहकार			
३.	लहान शेतक-यांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	७५६
५.	सागासवर्गीय व नवबोधदांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	२७०
१९.	आदिवासी/अनुसूचित जाती/नवबोधदांना सहकारी साखर कारखान्यांचे भाग भांडवलासाठी अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	२१
२४.	अनुसूचित जाती/ नवबोधदांना गरजा पुरविण्यासाठी	१] लाभार्थी	संख्या	५०
गठ-२	ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम	लाभधारक		
१.	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	१] जुने	संख्या	२,६३४
		२] नवीन	"	२,१२८
२.	राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	१] मनुष्य दिवस	लाखात	५.०६
	२] जमीन सुधारणा			
६]	अतिरिक्त जमीनी दिलेल्या अभिहस्तांकितांना अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	१६९

[१५३]

[तक्ता क्र. ११.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू...]

गट-४	<u>विद्युत विकास</u>			
२.	सामान्य विकास	१] विद्युत पंप	संख्या	२५१
३.	हरिजन वस्त्याथे विद्युतीकरण	१] रस्त्यावरील दिवे	संख्या	४१
गट-५	<u>उद्योग व खाणाकाम</u>			
५.	सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थ सहाय्य	१] लाभार्थी	संख्या	३४
६.	सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम [संगायोजन]	१] लाभार्थी	संख्या	६
२२.	जिल्हा उद्योग केंद्र छोट्या उद्योग धारकांना कर्ज योजना	१] लाभार्थी	संख्या	१२
गट-९	<u>सामाजिक व आर्थिक सेवा</u>			
	१] <u>सामान्य शिक्षण</u>			
५.	मुलांपी पढ संख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके	१] लाभार्थी	संख्या	२३
१०.	प्राथमिक शाळांतून पुस्तक पेट्या उघडणे	१] लाभार्थी	संख्या	४०, ५७४
१७.	माध्यमिक शाळांतून पुस्तक पेट्या उघडणे	१] लाभार्थी	संख्या	७८५
२८.	जिल्हा पातळीवरील जिल्हा प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम	१] केंद्र	संख्या	३००

[१५५]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू...]

[तक्ता क्रमांक: ११.२ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
	२] मागासकर्गियाचे कल्याण			
३.	माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षणा-या मागासकर्गीय विद्यार्थ्यांना मिळवून देणे	१] लाभार्थी	संख्या	५, १६५
९.	मागासकर्गियांच्या शासकीय वस्तीगृहांसाठी सहाय्यक अनुदान	१] वस्तीगृहे	संख्या	८
१९.	अनुसूचित जमातीकरिता पंप रीच पुरविणे	१] लाभार्थी	संख्या	१०.
	३] कामगार व कामगार कल्याण			
२.	नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची स्थापना	१] इमारत बांधकाम	संख्या	२
१८.	संजय गांधी स्वावलंबन योजना	१] लाभार्थी	संख्या	१९९
	४] पोषण			
१.	शालेय पोषण आहार	१] विद्यार्थी [दुग्ध व गोष्टीक आहार]	संख्या	२१, ५४६

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

[६५१]

तक्ला क्रमांक: ११.३-

जालना जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजनेबाबतची आंकडेवारी १९८७-८८ या वर्षाकरिता

[स्पष्टे हजारात]

अ.क्र.	जिल्हा	कामाचा प्रकार	नियोजित कामांची संख्या	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	पूर्णा केलेल्या कामांची संख्या	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	कामासाठी केलेली तरतूद	कामावर झालेला रकूपा खर्च	रोजगार निमिती [मनुष्यदिवस]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१.	जिल्हा	१] सिंचन	१६२	१४९	६८	३६	३२	३, ३८, १२	१, ६५, १२	५, ३०, ७७३
		२] सार्वजनिक कामे [रस्ते]	३४२	१४४	१४०	३३	८७	३, १२, ०३	१, ५४, २५	१९, ८६, ०२२
		३] कृषि	२३४	२५८	२११	१९	२१	१, ५७, ७५	७७, ९९	७, ११, १४५
		४] वनीकरण	९७	३१	३१	—	—	८१, ३१	१, २४, ८०	२, ४९, ०७३
	जिल्हा बेरीज		८३५	५८२	४५०	८८	१४०	८, ८९, २१	५, २२, १६	३४, ७७, ०१३

[१५६]

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[१५७]

तक्ता क्रमांक: ११.५

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ व्षातील रोजगार हप्ती योजनेखाली घेतलेली कामे
व त्थावरील रोजगार व खर्च

अ. क्र.	महिना	खर्च [रु. लाखात]		मनुष्य दिवस	रोजगार हप्ती योजनेखाली कामाची संख्या
		प्रत्यक्षा	संचित		
१.	एप्रिल १९८७	६८,०६	६८,०६	२,५८,५००	१२१९
२.	मे १९८७	१,००,९१	१,६८,९७	५,३६,३०८	३७५
३.	जून १९८७	१,०५,७३	२,७३,७०	१५,८०,३६७	३३७
४.	जुलै १९८७	६०,६३	३,३५,३३	३,५१,२५८	५१२
५.	ऑगस्ट १९८७	२८,५८	३,६२,९१	१,५७,६९३	३८५
६.	सप्टेंबर १९८७	३१,२४	३,९५,१५	८९,७५५	३६२
७.	ऑक्टोबर १९८७	२१,६२	४,१५,७७	८१,९१२	३१५
८.	नोव्हेंबर १९८७	१२,८५	४,२८,६१	५९,२१५	३८२
९.	डिसेंबर १९८७	१५,८७	४,४४,५८	१,०५,८५२	३२२
१०.	जानेवारी १९८८	१९,५५	४,६५,०२	१,१८,५९२	२६५
११.	फेब्रुवारी १९८८	१९,२२	५,८३,२५	७५,५२५	२६५
१२.	मार्च १९८८	३८,९२	५,२२,१६	७०,१६८	२७६
एकूण १९८७-८८		५,२२,१६		३५,७७,०१३	

आधार: जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.५

पिण्याच्या पाण्याची सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना १९८७-८८ या कार्याकरिता

जिल्हा: जालना.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सूचना गावाची संख्या [१९८१च्या जनगणनेनुसार]	गावाखालील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	बाराही ग्रहिले पुरेले पाण्या उपलब्ध आलेल्या गावाची संख्या	गावाखालील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना	टंचाई पुरवठा होणा-या	गावाची संख्या	गावातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	टंचाई संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा बेरीज	९००	३२८	९००	३२८	---	---	---	---	---
	तालुके									
१.	भोकरदन	१४९	३५	१४९	३५	---	---	---	---	---
२.	जाफनाद	१००	२५	१००	२५	---	---	---	---	---
३.	जालना	२२१	९९	२२१	९९	---	---	---	---	---
४.	अंबड	२३५	१०३	२३५	१०३	---	---	---	---	---
५.	परतूर	१९५	६६	१९५	६६	---	---	---	---	---

[तक्ता क्रमांक: ११.५ पुढे चालू.....]

[१५१]

[तक्ता क्रमांक: ११.५ पुढे चालू....]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना					
		बैलगाडीने पुरवठा होणा-या			इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या		
		गावांची संख्या	त्यातील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	बैलगाडीची संख्या	गावांची संख्या	गावांतील वाड्या/वस्त्यांची संख्या	साधन
१.	२.	३०.	३१.	३२.	३३.	३४.	३५.
	जिल्हा बेरीज	--	--	--	--	--	--
	तालुके						
१.	भोकरदन	--	--	--	--	--	--
२.	जाम्नाबाद	--	--	--	--	--	--
३.	जालना	--	--	--	--	--	--
४.	अंबड	--	--	--	--	--	--
५.	परतूर	--	--	--	--	--	--

आधार: कार्यकारी अभियंता [सिंचन] जिल्हा परिषद, जालना.

[१९९]

तक्ता क्रमांक: ११. ६

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ क्वांतील संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरीत पिके		सुधारित पिके	
	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१.	गहू	३६,३००	१] तांदूळ	२,७००	१] कापूस	७००
२.	रब्बी ज्वारी	१,७६,३००	२] खरीप ज्वारी	७२,७००		
३.	हरभरा	१६,६००	३] बाजरी	५७,७००		
४.	तूर	३०,६००	४] मका	२,८००		
५.	मुग व उडिद	१,०७,६००	५] कापूस	३८,५००		
६.	जवत	१,८००				
७.	उन्हाळी भुईमुग	२००				
८.	खरीप भुईमुग	७,१००				
९.	तीळ	४,१००				
१०.	करडई	७२,०००				
११.	सुर्यफूल	१४,९००				
१२.	रब्बी सुर्यफूल	३००				

आधार: कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

[१६०]

तक्ता क्रमांक: ११.७

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ कार्यातील रासायनिक खाते वाटप

रासायनिक खाते वाटप [भि.टनात]

नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	शेरा
१.	२.	३.	४.
९, ६५८	२७, ७१४	३७, ३७२	—

आधार: कृषि विकासाधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११.८

जालना जिल्ह्यातील साखर कारखान्यांची आकडेवारी [३०.९.१९८८ अखेर]

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	गळीत क्षमता [मे. टन] [प्रतिदिन]	प्रत्यक्ष झालेले [मे. टन]	साखरेचे उत्पादन [मे. टन]
१.	जालना	जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रामनगर	सहकारी	१२५०	९७८७२	९३१६
२.	अंबड	समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अंकुशनगर	सहकारी	१२५०	१००८८३	९६६७

आधार: १] कार्यकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना लि. रामनगर.

२] कार्यकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना लि. अंकुशनगर.

तक्ता क्रमांक: ११.२९

जालना जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती [३०.६.१९८८ अखेर संपणारे व्जाकिरिता]

अ. क्र.	जिल्हा	दुग्ध संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	गोळा केलेले रकूण दुग्ध [हजार लिटर्स]	सरासरी प्रतिदिन [लिटर्स]	शीतगुहांची संख्या	शीतगुहांची क्षमता [हजार लिटर]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	जिल्हा रकूण	११२	७,७८०	११,२८	३,०९०	--	--

टीप: जिल्ह्यात जालना तालुक्यामध्ये एक शीतकरण केंद्र असून त्याची क्षमता दहा हजार लिटर्स आहे.

आधार: जिल्हा दुग्ध व्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

[१६३]

तक्ता क्रमांक: ११.१०

जालना जिल्ह्यातील अर्थी प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती १९८७-८८ या वर्षाकरिता

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या

१] केंद्र पर्यस्त = १
२] राज्य पर्यस्त = --
३] एकूण = १

अ. क्र.	प्रमुख विकास विषय	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. लाखांत]	झालेला खर्च [रु. लाखांत]	खर्चाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा तपशील बाब	परिमाण	लक्ष	साध्य	साध्याची टक्केवारी	शेरा
१.	कृषि	१.२०	१.२०	१००%	१] ४० हेक्टर पीक खरीप संख्या पात्यक्षीके २] ४० हेक्टर पीक रब्बी पात्यक्षीके	--	३	३	१००%	
२.	लघुसिंचन	७.००	७.००	१००%	१] लघुसिंचन तलाव	--	१	--	--	प्रगती पथावर
३.	सामाजिक वनिकरण	७.५४	७.५४	१००%	१] लागवडीचे पूर्व कामे २] प्रथम वर्ष कामे ३] द्वितीय वर्ष कामे ४] तिसरे वर्षाचे कामे ५] रोप वाटिका, जुनी संख्या	हेक्टर -- -- -- संख्या	४१ ७५ २५ ५० २	४१ ७५ २५ ५० २	१००% १००% १००% १००% १००%	
४.	पशुसंवर्धन	१.३०	१.३०	१००%	१] जना वरण विकास प्रकल्प २] नवीन वरण विकास प्रकल्प	-- --	१ १	१ --	१००% --	प्रगती पथावर
५.	मत्स्य व्यवसाय	०.४५	०.४५	१००%	१] मत्स्यबीज साठवण २] नायलॉन जाळे खरेदी	लाखांत किलोमध्ये	३ १००	३ १००	१००% १००%	
६.	प्रकल्प व्यवस्थापक	०.५१	०.५१	१००%	१] कर्मचारी व [वाहन व्यवस्थापन]	संख्या	१	१	१००%	

आधार: प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११-११

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ व्षातील सकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्यावरील तरतूद व खर्च
[सुमारे हजारोंत]

कार्यक्रमाखालील अंशना-या : १] तालुक्याची संख्या २] गावांची संख्या ३] एकूण लोकसंख्या
४] अनुसंधित जमातीची लोकसंख्या [१९८१ जनगणनेप्रमाणे]
[१९८१ जनगणनेप्रमाणे]

अ. क्र.	विकासाची शीर्ष	१९८७-८८	तरतूद	खर्च	खर्चाची तरतूदीशी टक्केवारी
---------	----------------	---------	-------	------	----------------------------

- अ] १] कुटुंब व संलग्न सेवा
२] ग्रामीण विकास
३] पाटबंधारे व पूरनियंत्रण
४] विद्युत विकास
५] उद्योग व खाणकाम
६] वाहतूक व दुरुपडवण
७] शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती
८] आरोग्य सेवा
९] माणी पुरवठा, गृह निर्माण व नगरविकास
१०] माहिती व प्रसिध्दी
११] मागासवर्ग कल्याण
१२] कामगार व कामगार कल्याण
१३] समाज कल्याण व पोषण

एकूण

ब] माडा योजनाखालील तरतूद
क] न्युक्लीअस वजेट

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: ११:१२

वीस कलमी कार्यक्रम १९८७-८८ कांकिरिता: जिल्हा जालना.

कलम क्रमांक:	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
१.	२.	३.	४.	५.
१.	अ] सहाय्यक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	१] जुने लाभार्थी	संख्या	२,५००	२,६३४
	२] नवीन लाभार्थी	"	२,०००	२,१२८
	ब] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	लाख मनुष्य दिन	४.६२	५.०६
	क] ग्रामीण भूमिहीन रोजगार हमी कार्यक्रम	"	९.४८	६.१६
	ड] लघु उद्योग	संख्या	८२	१२४
५.	अ] अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	एकर	९०.२०	११२.६४
	ब] लाभधारक			
	१] एकूण	संख्या	---	३२
	२] अनु. जाती/जमाती	"	---	२०
६.	कठविगाराचे पुनर्निर्माण	"	---	---
७.	पिण्यासाठी स्वच्छपाणी			
	अ] छेडी	"	१५१	२१८
	ब] लोकसंख्या			
	१] एकूण	"	---	१,०३,६८४
	२] अनु. जाती/जमाती	"	---	८,३२४
८.	ब] प्राथमिक आरोग्य केंद्र	"	---	---
	क] उपकेंद्र	"	३४	२४
	ड] मुलांची रोग प्रतिकार क्षमता वाढविणे	"	७८,६००	८४,८२९

[१६६]

[तक्ता क्र. ११.१२ पुढे चालू]

[तक्ता क्रमांक: ११.१२ पुटे चालू.....]

१	२	३	४	५
१०.	अ] कुटुंब नियोजन शास्त्रक्रिया	संख्या	१३,६३५	७,२०७
	ब] समसुल्य शास्त्रक्रिया	"	३०,६२५	२५,८२१
	क] एकात्मिक बाल विकास सेवा गट	कमपायी संख्या	-----	-----
	ड] अंगणावाडी	"	-----	-----
११.	अ] अनु. जातींच्या कुटुंबांनी सहाय्य	संख्या	२,६०२	३,४२५
	ब] अनु. जमातींच्या कुटुंबांना सहाय्य	"	१७५	१५६
१२.	अ] घरासाठी जागा	"	५७८	५७८
	ब] घरबांधणीसाठी अर्थ सहाय्य	"	५७८	५७८
	क] इंदीरा आवास योजना	"	८०	८०
	ड] आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे	"	१००	-----
	इ] कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	"	४२९	१९९
१५.	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	"	१,०००	१,०००
१६.	झाडे लावणे	संख्या [लाखात]	६०.१२	९३.७७
१७.	रास्त भावांची दुकाने उघडणे	संख्या	-----	-----
१९.	अ] खेड्यांचे विद्युतीकरण	"	-----	-----
	ब] पंपसंचाचे विद्युतीकरण	"	१,५००	४,०२५
	क] सुधारित चुली	"	१,१९५	१,२०५
	ड] वायोगेस	"	१,०००	१,०५८

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना

[१६१]

तकता क्रमांक: ११.१३

विशेष घटक योजना [१९८७-८८]

जिल्हा: जालना

अ. क्र.	क्षेत्र [हेक्टर]	उपलब्ध झालेला आर्थिक तरतूद [सपथे लाखात]	झालेला खर्च [सपथे लाखात]	खर्चाची टक्केवारी
१.	कुसि व सेलमन सेवा	२०.५०	१६.०८	७८.५५
२.	ग्राह्योपयुक्त विकास विशेष कार्यक्रम	२०.३८	२२.५०	२६.७७
३.	लघु पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	१.५०	१.५७	११२.१५
४.	विद्युत विकास	१५.००	१७.५८	११७.२०
५.	उद्योग व खाणाकाम	०.१७	०.१७	१००.००
६.	वाहतूक व दळणावळणा	६.००	६.००	१००.००
७.	सांख्यिक व सांख्यिक सेवा	१.५२	१.५२	१००.००
८.	ग्राह्योपयुक्त प्राप्ती पुरवठा व गृह निर्माण	३८.५८	३५.६५	९२.५०
९.	सांगत कर्मीय कल्याण	१३.५६	१०.८५	७९.२६
एकूण १ ते ९		१२७.२८	११८.७८	९२.८९
१०.	विशेष केंद्रीय तहाय्यक	२३.६७	१५.२५	६४.३९

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

[२६६]

तक्ता क्रमांक: १२.१

जालना जिल्ह्यातील १९८७ वर्षातील शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

[प्रति क्विंटल मुल्य रु. मध्ये]

धान्याचे नाव	प्रकार	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१. तांदूळ	गावरान	---	३३१	३००	३५०	---	३५०	---	२८७	४००	---	३००	२८१	३२६
२. गहू	सुधारित	२६२	२७०	२३३	२६२	२५३	२५५	२५५	२६५	२७०	२८३	२८२	२२५	२६६
३. गहू	पेशी	३५०	३५०	३५०	४२५	३६०	३५०	३५३	३५३	३५०	३८५	३७५	३२३	३६५
४. ज्वारी	पांढरी	२१४	२०८	२०८	२१०	१९६	२०१	२०५	२०१	२०३	२०२	२१०	२१०	२०६
५. बाजरी	संकरित	१६३	१५६	१५०	१६७	२६७	२५२	१६८	१७१	१७३	१६२	१७२	१७७	१७३
६. मका	गावरान	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
७. मका	लाल	१५१	१५०	---	१५२	१६६	१५३	१८७	१७०	१७६	१६७	१६७	१५३	१६३
८. हरभरा	गावरान	३२८	३३५	३५१	३५१	३४०	३३८	३५७	३७६	३७५	३८१	४०७	४३३	३६३
९. तूर	स्थानिक	५३१	५७०	६०२	५७५	५७५	६६५	६३२	६५१	६५५	५१७	७०५	७२२	६२०
१०. मूग	गावरान	३८५	४५७	४३४	४७५	४३२	४५२	४५०	४१८	३२१	४३०	४३७	४७१	४६७
११. उडिद	काळा	४२५	४३१	४१७	३८३	४००	४००	४००	३५०	४०५	४२३	४५१	३५०	४०१
१२. कुलथी	गावरान	२३७	१७६	१६३	१९०	१५०	२२५	२३०	---	१८०	१२७	२००	१८२	१९३
१३. मठ	स्थानिक	५०८	६०३	---	---	---	---	६५०	---	---	५५०	८९३	६७७	६५७
१४. गुळ	स्थानिक	३५८	३६८	३५६	३३७	३३७	३८०	६७३	४५६	४५५	४५५	४५६	४३५	४१९
१५. भुईमूग	घुंगरु	६५०	---	---	४७५	५००	६५०	---	---	३५०	५१८	६०२	६५८	५५०
१६. भुईमूग	दोबळा	---	३१६	---	---	---	६३३	---	४२१	५२५	---	४००	---	४५२
१७. सूर्यफूल	संकरित	५८८	५३०	५०७	५२७	५६२	८६०	७२७	७५२	६१८	६५७	६५५	६३१	६३१
१८. तीळ	पांढरा	२५८	---	---	---	१२३५	---	२०६	२१७	२५२	१०५२	१०५२	१०५२	१००७
१९. जवरा	स्थानिक	७२५	७०८	६३५	६३५	७५०	७८३	७५०	५००	---	---	---	८५०	७०७

[१६१]

आधार: सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समिती, जालना जिल्हा.

तक्ता क्रमांक: १३.३

जालना जिल्ह्यातील १९८७ वर्षातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाचे महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमती

[मूल्य रूपांत]

क्र.	जालनाचे नाव	गुणवत्ता व प्रकार यांच्यातील थोडक्यात विवरण	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती												वर्षाची सरासरी
				जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	
१.	तांदूळ	उत्तम	किलोग्रॅम	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.२७
२.	तांदूळ	मध्यम	"	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.६४
३.	तांदूळ	जाडा	"	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.०४
४.	गहू	मध्यम	"	३.१४	३.८०	३.००	३.८५	३.५६	३.७०	३.१०	३.१०	३.००	३.२०	३.१५	३.३२	३.९९
५.	गहू	जाडा	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
६.	ज्वारी	पांढरी	"	३.६०	३.५०	३.४८	३.२५	३.२०	३.२०	३.४०	३.५०	३.२५	३.५०	३.५२	३.४०	३.४०
७.	ज्वारी	पिवळी	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
८.	बाजरी	संकीर्ण	"	३.००	३.००	३.००	३.२५	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.२८
९.	डाळी															
१०.	हरभरा	स्थानिक	"	५.३०	५.१२	५.००	५.००	५.५०	५.५०	५.५०	५.६२	५.९५	५.८०	५.८०	६.००	५.५१
११.	तूरडाळ	स्थानिक	"	७.३०	८.५०	९.१२	९.५०	९.३०	९.७५	१०.८०	११.१२	११.८७	११.५०	११.००	१३.००	१०.२२
१२.	उडीदडाळ	स्थानिक	"	८.००	८.३०	९.५२	९.५०	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.२२
१३.	मसूरडाळ	स्थानिक	"	६.६०	६.३७	५.६२	५.५०	६.००	६.५०	६.७०	६.००	६.६२	६.६०	६.५०	६.५०	६.२९
१४.	मसूरडाळ	गावसान	"	६.५०	६.५०	६.१३	६.००	६.००	६.००	६.७०	६.७०	६.५०	६.२०	६.६२	६.५०	६.३९

[तक्ता क्रमांक: १३.३ दि. पा. नू. . . .]

[तक्ता क्रमांक: १२.२ पुटे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	
<u>साखर व गुठ</u>															
१४.	साखर	डी-३० कि.ग्रे.	६.३८	६.०२	६.०५	६.०७	६.४४	६.३७	६.२८	६.२०	६.१८	६.३२	६.२२	६.३७	६.२४
	खुलावाजार														
१५.	साखर	डी-३० -"	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०	४.८०
	स्वस्तधान्य														
	दुकान														
१६.	गुठ	स्थानिक-"	४.९८	५.००	४.८०	५.००	५.००	५.००	५.००	५.३७	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.१८
<u>तेल व खनिजे</u>															
१७.	भुईपुगाचे तेल	स्थानिक-"	२०.१४	२१.७५	२१.००	२१.००	२२.६०	२३.५०	२२.२०	२२.५५	२५.००	२५.७५	२६.००	२४.७५	२४.७५
१८.	पामतेल	आयातीन-"	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०
१९.	वनस्पती तूप	सुर्पुल -"	२४.२०	२५.००	२३.५०	२३.५०	२४.००	२५.२५	२५.८०	२७.५०	२५.६२	२५.६०	२५.२५	२४.६५	२५.००
२०.	तूथ [सुळगीचे]	स्थानिक लिटर	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	५.००	६.०८
२१.	मांस [बोकडाचे]	स्थानिक-कि.ग्रे.	२७.२०	२८.००	२४.५०	२५.००	२४.००	२४.००	२८.००	२८.००	२७.००	२८.००	२८.००	२८.००	२६.५६
२२.	मांस	"-"	१९.२०	१८.५०	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१६.००	१६.००	१८.००	१७.६०	१६.००	१७.००	१८.००
२३.	अंडी [कोबडीचे]	गावरान-डॉकन	८.४०	७.८०	७.२०	७.२०	७.२०	६.५०	७.९२	८.४०	८.४०	८.८८	९.००	९.००	८.००
<u>मुसाल्याचे पदार्थ</u>															
२४.	मीठ	पाटराखडा कि.ग्रे.	०.७२	०.७६	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.७५	०.७५	०.७५	०.७६	०.७९	०.८५	०.७७
२५.	हळकुंड	निसामा -"	१४.००	१४.००	१४.००	१५.५०	२०.००	१८.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००
२६.	मली	गुठूर -"	१४.४०	१०.००	९.००	९.२५	८.००	९.००	८.००	१३.००	१२.००	१५.२०	१६.००	१४.००	११.२०

[तक्ता क्रमांक: १२.२ पुटे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १२.२ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
भाजीपाला															
२७.	बटाटे	स्थानिक कि.गॅ.	३.४०	२.१२	२.००	२.००	२.५०	२.७५	२.५०	३.००	२.२७	२.२०	३.२५	३.५०	२.४६
२८.	कादि	"	१.८०	१.२८	१.७५	१.५०	१.५०	२.१२	२.४०	३.००	३.००	२.७०	२.१२	१.३१	२.०४
फळे															
२९.	केळी	"	डॅकन	३.००	३.६२	२.५०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३.९०	३.१२	३.००	३.००	३.००	३.०४
पेथ															
३०.	चहापत्ती	सुटी	कि.गॅ.	३८.८०	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	३९.९०
३१.	काफी	सुटी	"	३४.२०	३६.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.२९
जळणा वीज व															
दावाबत्ती															
३२.	राकिल	इंडीयन लिटर	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०
३३.	कोळा	लाकडी ४० किलो	८०.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	८५.००	८६.५०	९०.००	९०.००	९०.००	९०.००	८६.००	८६.५८
३४.	काडेपेटी	लालघोडा १ नग	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०	०.२०
३५.	लाकड	अनगड ६० किलो	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.०८
कपडे															
३६.	साडी	मोलपूर १ नग	५२.६०	५५.००	५६.२५	६०.००	६३.००	६५.००	६५.००	८५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६३.५९
३७.	ब्लाऊज	मोदीनी १ नग	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००
३८.

[तक्ता क्रमांक: १२.२ पुढे चालू...]

[१७२]

[तक्ता क्रमांक: १२.२ मुटे चालू.....]

		१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
भांडी																
३८.	पितळा नातीक कि.गें.	५३.६०	५३.७५	५५.००	५५.००	५७.००	६०.००	५५.००	५५.००	५५.००	५७.००	५५.००	५७.००	६०.००	६३.७५	५६.६८
वापरातील संकीर्ण वस्तू																
३९.	धुण्याचा साखण	५०१	अधबिार	३.७५	३.७५	३.७५	३.७५	४.००	३.७५	३.७५	३.७५	३.७५	३.७५	३.७५	४.७५	३.८५
४०.	अंगाचा साखण	लाईफ	श्वडी	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.२५	३.२५	३.३१	३.५०	३.७५	४.००	३.२२	३.३३
४१.	पान	स्थानिक	१००	३.००	३.००	३.५०	४.००	४.००	४.००	३.२०	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.३७
४२.	सुपारी	मंगलोर	कि.गें.	३८.८०	३८.००	३६.५२	३६.००	४०.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.५०	३६.५७
४३.	सिगारेट	पनामा	१०नग	२.१०	२.१०	२.१४	२.१५	२.२५	२.२५	२.२१	२.४३	२.४३	२.५०	२.५०	२.५०	२.१३
४४.	चिडी	मंजूरछाप	३५चिडी	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००
४५.	केशल	टाटा	मध्यम	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००
			बाटली													

आधार: जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.

[१५]

तक्ती क्रमांक: १३.३

१९८७-८८ व्षाति आरंभापाद हंदातीले कामगारांचे ग्राह्य लिमतीचे निर्देशांक

पायाभूत वर्ष १९६१=१००

अ. क्र.	वर्ष दिने/वर्ष	अन्न	पान, सुपारी तंबाखू इत्यादी	इंधन व दिवावत्ती	घरे चा पादत्राणे	कापड, बिछाना तकीर्णी	संवाधारणा निर्देशांक	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	
१.	एप्रिल १९८७	८३०	—	८३०	३३३	६८१	६५६	७७९
२.	मे १९८७	८५७	—	८३०	३३३	६८१	६५९	७६३
३.	जून १९८७	८७५	—	८३०	३३३	६८२	६६५	७७६
४.	जुलै १९८७	८८७	—	८३०	३३३	६८३	६६१	७८५
५.	ऑगस्ट १९८७	८८६	—	८३०	३३३	६८५	६६१	७८३
६.	सप्टेंबर १९८७	८९९	—	८३०	३३३	६९२	६६६	७९३
७.	ऑक्टोबर १९८७	८८८	—	८३०	३३३	६९२	६६७	७८६
८.	नोव्हेंबर १९८७	८९८	—	८३०	३३३	६९५	६६६	७९२
९.	डिसेंबर १९८७	९१५	—	८३०	३३३	६९५	६६६	८०३
१०.	जानेवारी १९८८	९५०	—	८३०	३३३	६९६	६७१	८२५
११.	फेब्रुवारी १९८८	९३१	—	८३०	३३३	६९६	६७२	८०७
१२.	मार्च १९८८	८९०	—	८३०	३३३	६९६	६७२	७८८
व्षाचे सरासरी		८९१	—	८३०	३३३	६९०	६६५	७८७

आधार: कामगार आयुक्त जधि कार्यालय, मुंबई.

[१७४]

[१७५]

तक्ता क्रमांक: १३.१

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ कार्यातील पोलीसदलाची एकूण संख्या

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८७-८८
१.	३.	३.

१. पोलीस दलाची संख्या

अ] पोलीस उपमहानिरीक्षक [वर्ग-१]	—
ब] अधीक्षक	१
क] सहाय्यक अधीक्षक	—
ड] उपअधीक्षक	३
इ] निरीक्षक	७
ई] उपनिरीक्षक	३९
प] जमादार	४४
फ] हवालदार	१९१
ग] शिपाई	७७१

एकूण पोलीस दलाची संख्या १,०५६

२. पोलीस ठाणी	१६
३. आऊट पोस्ट	९
४. सब पोस्ट	६
५. लॉक अप्स	१५
६. पोलीस ठाणी, आऊट पोस्ट व सबपोस्ट आदींची सोप असलेली गावे व शहरे	२३
७. पोलीस दलाचा एकूण खर्च [सपथे लाखात]	२००.३९

आधार: जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.२

जालना जिल्ह्यात १९८७ वर्षातील गुन्ह्यासंबंधी आंकडेवारी

अ. क्र.	गुन्ह्याचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चाल असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चाल असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी पाठविलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली व जामीन दिल्यासह काढलेली प्रकरणे	सिद्धी म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे	---	---	२	---	---	---	---	२
२.	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कटकरणे	---	---	---	---	---	---	---	---
३.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्याय याबाबत गुन्हे	२६९	३१	६३४	२३९	३०	४८	१२१	६७४
४.	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे	९६	१५	१६२२	४७	२८	१८३	४	१५२४
५.	व्यक्ती आणि मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	३१८	६२	६२८	८८	३५	१५	८	६५८
६.	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे	६०९	३७	२५७	५८३	३७८	५९	९	३९४
७.	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	६०६	१०६	११४२	१६५	२७	३६	२८	१२१६
८.	वर नोंदलेले इंडियन पिनल कोड खालील इतर गुन्हे	९४५	११५	४६४	८३५	२२	१४०	८९	१०४८
एकूण १ ते ८		२८४३	३६६	४८१९	१९५७	५२०	४८१	२५९	५५१६
९.	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे								
	अ) विशेष किंवा स्थानिक कायदाखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	१५७४	८६९	२९९२	११३६	१७	१७६	६४३	३२९१
	ब) वी. सच. ओ. आर. या कायदाखालील गुन्हे	---	---	---	---	---	---	---	---
एकूण वेरीज [१ ते ८+९][अन-ब]		४४१७	१२३५	७८११	३०९२	५३७	६५७	९०२	८८०७

आधार: जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.

[१७६]

[१७७]

तक्ता क्रमांक: १३.३

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्षाकरिता तुलांत दाखविलेले गुन्हेगार

अ. क्र.	नाव	वर्ष १९८७-८८			
		पुस्त	स्त्रिया	एकूण	
१.	२.	३.	४.	५.	
१.	रेल्वे अधिनियम				
२.	गुंडा पोलोस अधिनियम				
३.	गुंडा दास्यंदी अधिनियम				
४.	क्रिमिनल प्रीसीजर कोड अधिनियम				
५.	घरफोडी आणि चोरी				
६.	खोटे दस्त रेकम व फसवणूक				
७.	खून				
८.	डाके व दरोडे				
९.	दुल्ला व दुखापत करणे				
१०.	फुस लावून पळविणे व चलात्कार				
११.	तळकरी गुन्हे				
१२.	इतर				
	एकूण				

टीप: जालना जिल्ह्यात रकही कारागृह नाही.

आधार: जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.७

जालना जिल्ह्यात १९८७-८८ वर्षात तळात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे
वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रेनुसार वर्गीकरण

अ. क्र.	वाव	१९८७-८८		
		पुरुष	स्त्रिया	सकुणा
		१.	२.	३.
	<u>१८ वर्षातील</u>			
१.	१.१ अशिक्षित			
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	१.३ वाचता व लिहिता येणारे			
२.	<u>१८ ते २१ वर्षे</u>			
	२.१ अशिक्षित			
	२.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	२.३ वाचता व लिहिता येणारे			
३.	<u>२२ ते ३० वर्षे</u>			
	३.१ अशिक्षित			
	३.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	३.३ वाचता व लिहिता येणारे			
४.	<u>३१ ते ४० वर्षे</u>			
	४.१ अशिक्षित			
	४.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	४.३ वाचता व लिहिता येणारे			
५.	<u>४१ ते ६० वर्षे</u>			
	५.१ अशिक्षित			
	५.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	५.३ वाचता व लिहिता येणारे			
६.	<u>६१ वर्षावरील</u>			
	६.१ अशिक्षित			
	६.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	६.३ वाचता व लिहिता येणारे			
७.	<u>सकुणा</u>			
	७.१ अशिक्षित			
	७.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे			
	७.३ वाचता व लिहिता येणारे			

टीप: जालना जिल्ह्यात एकही कारागृह नाही.

आधार: जिल्हा पोलीस अधिक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.५

जालना जिल्ह्यात १९८७ वर्षात दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे

दिवाणी				फौजदारी			
मूळ		अपिल		मूळ		अपिल	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
६९३	१, ७३४	१२०	१२२	९, ०७५	७९८	११०	३२६

टीप: कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी ज्या प्रकरणांवर निर्णय दिला आहे अशा प्रकरणांचा समावेश आहे.

आधार: जिल्हा व सत्र न्यायाधिश, जालना.

तज्ज्ञता क्रमांक: १४.१

जालना जिल्ह्यात १९८७ वर्षातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँका यांची संख्या व त्यांची ठेवी व कर्जे

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	खाली येत असलेली लोकसंख्या [१९८१ जनगणना]	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांची ठेवी [लाख रु.]	वर्गीकृत बँकांच्या अर्जाऊ रकमा [लाख रु.]	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा बेरीज	५५	१०,३०,१७८	१३	६५	३८७२.१४	१६६८.४०	५३
	तालुके							
१.	ओकरदन	१०	१,६४,०५९	३	१०	उ.ना.	उ.ना.	११
२.	जाफ्राबाद	५	८४,१६८	२	३	उ.ना.	उ.ना.	६
३.	जालना	१३	३,३८,९०९	१३	२६	उ.ना.	उ.ना.	१४
४.	अंबड	१६	२,५६,२७४	६	१५	उ.ना.	उ.ना.	१४
५.	परतूर	११	१,८६,७६८	३	११	उ.ना.	उ.ना.	८

टीप: उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार: अग्रणी बँक अधिकारी, बँक ऑफ महाराष्ट्र, जालना.

तक्ता क्रमांक: १३.३

जालना जिल्ह्यातील ३१.३.१९८८ रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

केअर भांडवली असलेल्या कंपनी

हमीने मर्यादित असलेल्या/नफ्यासाठी काम न करणा-या
कंपनी

रकूणा

साप्ताहिक

खाजगी

साप्ताहिक

खाजगी

१.

२.

३.

४.

५.

७.

७.

आधार: कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

१८८३

[१८३]

तक्ता क्रमांक: १४.३

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ वर्षात उत्तरविलेखी विमापत्रांची संख्या व
विम्याची रक्कम

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष १९८७-८८
१.	२.	३.	४.
१.	शाखा	संख्या	१
२.	उत्तरविलेखी विमापत्रे	"	३,४४८
३.	व्यपगत विमापत्रे	"	उ. ना.
४.	विम्याची रक्कम	हजार रुपये	७३३६८.५

टीप: उ. ना. = उपलब्ध नाही

आधार: व्यवस्थापक, भारतीय जीवन विमा निगम, जालना.

तक्रार क्रमांक: १६.१

जालना जिल्ह्यातील १९८७-८८ वन्यता तालुकानिहाय विनयपत्राचे विषयीची आढेवारी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कायम स्वस्वामी विनयपत्राचे तक्रार	विनयपत्राचे तक्रार	वस्तु मूल्य कर [क्षमता]		
१.	२.	३.	४.	५.		
	सूचना	प्रत्येक खेळासाठी अपिलेची आसन क्षमता	सूचना	प्रत्येक खेळासाठी अपिलेची आसन क्षमता		
	सूचना जिल्हा वेरीफ	७	७, ७७५	१२	२, ७७५	२८, ८७, ९६५
	तालुके					
१.	भोकरदन	—	—	२	४००	३०, २७६
२.	जाफ्राबाद	—	—	२	४००	२९, ७७०
३.	जालना	५	३, ६७२	२	४२५	२६, ९३, १२०
४.	अंभड	१	३७१	२	४००	२८, १८९
५.	परतूर	१	४०२	४	८५०	१, ०६, ६५०

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

[६२१]

तक्ता क्रमांक: १५.२

जालना जिल्हयातील १९६७-८८ वर्षात गोळा केलेली अल्पबचतीची रक्कम

[रु. हजारत]

योजनेचे वर्णन	साध्य	एकूण गोळा रक्कम	काढून घेतलेली रक्कम	निव्वळ गोळा केलेली रक्कम	
१	२	३	४	५	
१] टपाल कार्यालय बचत बँक		२,६९,८९	२,५५,२९	[+]	१४,६०
२] पुनरावर्ती ठेवी		२,०३,०५	१,४७,०७	[+]	५६,९७
३] संचित मुदतीच्या ठेवी		६,४०	२,४३	[+]	२,९७
एकूण संचित व पुनरावर्ती ठेवी		२,०९,४४	१,५०,५०	[+]	५८,९४
५] सार्वजनिक भण्डार निवाह निधी [पोस्ट]		८७	—	[+]	८७
५] सार्वजनिक भण्डार निवाह निधी [स्टेट बँक]		७,५५	—	[+]	७,५५
एकूण सार्वजनिक भण्डार निवाह निधी		८,४२	—	[+]	८,४२
६] समयबद्ध ठेवी [१ ते ५]	ना.	२१,२८	४,४०	[+]	१६,८८
७] राष्ट्रीय बचत पत्रे २ ते ७ मालिका	ना.	१,८३,८७	४३,२९	[+]	१,४०,५८
८] सामाजिक सुरक्षा प्रमाणापत्रे		—	—	—	—
९] इतर सर्व जुनी प्रमाणापत्रे		—	९	[—]	९
१०] इंदीरा विकास पत्रे		६७,५४	—	[+]	६७,५४
११] राष्ट्रीय बचत योजना		८३	—	[+]	८३

[६७४]

[तक्ता क्रमांक: १५.२ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.२ पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
१२] मासिक प्राप्ती योजना		८,२६	२१	[+]
१३] संघीत व पुनरावर्ती गुंतवणूक		२,०९,४५	१,५०,५०	[+]
१४] संघीत व पुनरावर्ती ठेवीची खाती [संख्या]		---	---	---
१५] सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी खाते [संख्या]		---	---	---
१६] सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी गुंतवणूक		८,४२	---	[+]
१७] अभिकल्पकडून झालेली गुंतवणूक		१,७८,७०	---	[+]
१८] इ.पी.एफ. गुंतवणूक		---	---	---
एकूण [१ ते १२]		३,३५,००	७,७०,२३	[+]

टीप: उ.ना = उपलब्ध नाही.

आधार: सहाय्यक संचालक, अल्पवयत, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

१९८५]

तक्ता क्रमांक- १५.३

जालना जिल्हयातील १९८७-८८ व्षातील तालुकानिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल

[रुपथ हजारात]

जिल्हा/ तालुका	चालू व्षाची जमीन महसुलीची एकत्रित मागणी [पूर्वीच्या व्षाची जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमीन महसुलाची थकबाकी [अधिकृत व अनधिकृत]	एकत्रित जमीन महसुलीची एकूण मागणी	सुट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	पत्यक्ष वसुली	एकूण खोतेदारांची संख्या
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
एकूण जिल्हा बेरीज-	१२, ७१	५२, ८३	६५, ५४	--	--	६५, ५४	२२, १०	२, ००, ४६४
तालुके								
१. सोकरदन	२, ५३	६, २६	८, ७९	--	--	८, ७९	२, ८३	५०, ०८०
२. जाफ्राबाद	१, ०२	३, ५०	४, ५२	--	--	४, ५२	१, २३	२७, २१७
३. जालना	३, ०३	१८, ९०	२१, ९४	--	--	२१, ९४	५, ३४	२०, ०१७
४. अंबड	३, ७१	१७, ९२	२१, ६२	--	--	२१, ६२	७, ७९	६१, १५०
५. परतूर	२, ४३	६, २५	८, ६७	--	--	८, ६७	४, ९२	४२, ०००

टीप: आर्डे पूर्णकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळधार नाहीत.

आधार: जिल्हाधिकारी, कजिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: १६.७

जालना जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९८८ या दिवशी छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सुदृग्गालधारपी संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके					साप्ताहिके					
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	सूचना	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	सूचना	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	
	जिल्हा	सूचना	४३	७	--	--	--	७	२२	१	--	४	२७
	तालुके												
१.	भोकरदन	१	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
२.	जाफावाट	--	--	--	--	--	--	२	--	--	--	--	२
३.	जालना	३५	७	--	--	--	७	२०	१	--	४	२५	
४.	अंबड	२	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
५.	परतूर	५	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[६१४]

[तक्ता क्रमांक: १६.७ पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.७ पुढे चालू.....]

अ. क्र. जिल्हा/तालुका		छापलेली व प्रकाशित लेखी वर्तमानपत्रे व नियोजकालिके									
		प्रादेशिके					मराठीके				
		मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१.	२.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.	
	<u>जिल्हा एकूण</u>	---	---	---	---	---	२	---	---	---	२
	<u>तालुके</u>										
१.	भोकरदन	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
२.	जाफ्राबाद	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
३.	जालना	---	---	---	---	---	२	---	---	२	
४.	अंबड	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
५.	परतूर	---	---	---	---	---	---	---	---	---	

आधार: जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक: २५.५

जालना जिल्ह्यातील १२८७ वसति-स्वस्त धान्य दुकानांना पुरवठेसाठी तांबूळ, गहू व साखर

[आंकडे शंभर टनामध्ये]

तांबूळ			गहू			साखर			नियमित/स्वस्त धान्य वाटप दुकाने संख्या
जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण स्तंभ क्र. [१-२]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण स्तंभ क्र. [३-५]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण स्तंभ क्र. [७-८]	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
३	११	१४	३७	७१	१०७	२२	३६	५७	१,१२०

टीप: आंकडे पूर्णांकित केल्याने वेरजा कदाचित चुकणार नाहीत.

आधार: जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जालना.

[११६]

तक्ता क्रमांक: १५.६

जालना जिल्हयात २९८७-८८ वर्षातील सागणी व वसुल केलेले धान्ये

[आंकडे गांधार टनामध्ये]

सागणी	लेव्ही वसुल केलेले						सागणीची वसुलीची टक्केवारी
	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
सर्वधान्याची एकूण सागणी	१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
सागणी केलेली नाही	--	--	३४	--	--	३४	सागणी नसल्याने टक्केवारी काढता येत नाही.

टीप: १] तक्तीची वसुली योजना वंद आहे.

२] आधारभूत किंमती अंतर्गत खरेदीची स्तंभ [४] मधील आंकडेवारी दिलेली आहे.

आधार: जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक: १५-७

जालना जिल्हासाठी डिसेंबर १९८७ मधील लोकसभा व मार्च १९८९ मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आंकडेवारी

अ. क्र.	मतदार स्थाने	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान दिलेल्या मतदारांची संख्या		एकूण मतदारांच्या संघाधी आलेल्या मतदारांची टक्केवारी	पक्षवार मते मिळालेल्यांची संख्या							
			पुरुष	स्त्रिया		राष्ट्रीय काँग्रेस [आय]	शेतकरी जनता व कामगार पक्ष	जनता स्वतंत्र काँग्रेस [आय]	राष्ट्रीय माजुनी	भारतीय माजुनी जनता पार्टी	इतर		
१. लोकसभा डिसेंबर १९८७													
	जालना	७८०,७६०	२३३,१२६	१,७९,५१४	४१२,६४०	५२,८५	१,८६,३१८	---	---	८८,५५६	---	---	१,१९,७५१
	लोकसभा एकूण	७८०,७६०	२३३,१२६	१,७९,५१४	४१२,६४०	५२,८५	१,८६,३१८	---	---	८८,५५६	---	---	१,१९,७५१
२. विधानसभा १९८५													
	१. भोकरदन	१,३६३,६३	४४,१७३	३६,५६७	८०,७४०	५९.२०	३९,७४६	---	---	१,५३२	---	---	३,७८,७८
	२. जालना	१,४१,११४	३,५५०	३,२५६	६,८०६	४८.२३	२३,८०९	---	१,५४९९	२,७०,५५	---	---	---
	३. बदनापूर	१,३२,४८०	४०,७८७	३४,८६७	७५,६५४	५७.१०	२,५१,६४	---	---	८,२७९	३,९७,४७	---	---
	४. अंबड	१,३१,८६१	३,७२०	२,९८२	६,७०२	५१.४१	३,४४९	---	---	१,८१२	---	---	२,१८,५०
	५. परतूर	१,२३,२४७	४०,५००	३४,८५०	७५,५५०	६१.२९	२,४,२३४	---	---	३,११२	४,६,२३१	---	---
	विधानसभा एकूण	६,६५०,६५	१,९९,०६४	१,६८,७३९	३,६७,८०३	५५.३०	१,४४,१४८	---	१,५४,९९	५,१,७९०	८,६,७८८	---	५,९,७२८

आधार: जिल्हा निवडणूक अधिकारी, जिल्हाधिकारी, कार्यालय, जालना.

जालना जिल्हयातील ३१.३.१९८४ या दिवशीची अधिकारी व प्रवासी याचिसाठी
असेलिया बंगल्याची तालुकानिहाय यादी

अ. क्र.	तालुका	बंगल्याची नांव व पत्ता
१.	भोकरदन	१] विश्रांतीगृहे, सां.बा. विभाग, भोकरदन २] तपासणी बंगला, जि. प. [बांध]राजूर ३] प्रवासी बंगला, जि. प. [बांध]भोकरदन ४] तपासणी बंगला, जुई प्रकल्प, दाणापूर ५] तपासणी बंगला, धामणा प्रकल्प, सेलूद.
२.	जाम्नाबाद	१] विश्रांतीगृह, सां.बा. विभाग, टेम्पुर्गी २] प्रवासी बंगला, जि. प. [बांध] जाम्नाबाद ३] तपासणी बंगला, जीवरेखा प्रकल्प, अकोला.
३.	जालना	१] विश्रांतीगृह सां. बा. विभाग, जालना. २] विश्रांतीगृह नं. पा. जालना. ३] तपासणी बंगला, अप्पर दूधना प्रकल्प, सोमठाणा ४] विश्रांतीगृह म. ओ. वि. मं. जालना. ५] तपासणी बंगला, सिंचन विभाग, जालना.
४.	अंबड	१] विश्रांतीगृह, सां. बा. विभाग, अंबड २] विश्रांतीगृह, सां. बा. विभाग, शहागड ३] प्रवासी/तपासणी बंगला ला. क्षे. वि. प्रा. वडीगोद्री ४] प्रवासी/तपासणी बंगला ला. क्षे. वि. प्रा. तीर्थपुरी ५] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला. क्षे. वि. प्रा. कुंभारपिंपळाव
५.	परतूर	१] विश्रांतीगृह सां. बा. विभाग, परतूर २] विश्रांतीगृह सां. बा. विभाग, मंठा ३] प्रवासी/तपासणी बंगला, ला. क्षे. वि. प्रा. आष्टी.

आधार: १] जालना लघु पाटबंधारे विभाग/सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सार्वजनिक
बांधकाम विभाग [जि. प.] जालना.

२] सर्व नगरपरिषद, जालना जिल्हा.

३] महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळ, जालना.

४] लाक्षेत्र विकास प्राधिकरण, गारखेडा परिसर, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक: १५.९

जालना जिल्हयातील ३१.३.१९८६ या दिवसाची रेल्वे स्थानकांची तालुकानिहाय यादी

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वेचे क्षेत्र विभाग
१.	२.	३.	४.	५.
१.	जालना	गेवराई		
२.	जालना	बदनापूर		
३.	जालना	द्विनेगांव		
४.	जालना	जालना		
५.	जालना	तारवाडी		
६.	जालना	कोडी		
७.	अंबड	राधणी		
८.	अंबड	पारडगांव		
९.	परतूर	परतूर		
१०.	परतूर	उस्मानपूर		
११.	परतूर	सातना		

आधार: भारतीय रेल्वे वेळापत्रक, जालना

तक्ता क्रमांक: १५, १०

जालना जिल्ह्यातील निव्वळ निदेशांकित कल

अ. क्र.	वाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष								
			१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८६-८७	१९८७-८८	
[१] क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या [१९५१, १९६१, १९७१ व १९८१-जनगणनेप्रमाणे]											
१.	क्षेत्र	चौ. कि.मी.	७,३०३	७,३०३	७,३०३	७,७१८	७,६१२	—	—	—	
२.	एकूण लोकसंख्या	संख्या	५,७५	७,२८	८,९७	१०,३८	१०,३०	—	—	—	
		हजारात									
३.	दर चौ. कि.मी. मध्ये लोकसंख्येची घनता	चौ. कि.मी.	७९	१००	१२३	१३५	१३५	—	—	—	
४.	शेतकरी व शेतमजूर-यांची एकूण कामगारीची टक्केवारी	शेकडा	उ.ना.	८३	८३	७६	८३	—	—	—	
[२] शोती आणि सिंचन											
१.	जंगलाखाली क्षेत्र	[०००हेक्टर]	उ.ना.	६	६	५	५	५	—	—	
२.	लागवडीलायक क्षेत्र	"-	उ.ना.	७,१४	७,००	६,९९	६,९९	६,९०	उ.ना.	उ.ना.	
३.	शेत मजुरामध्ये निव्वळ लागवडी क्षेत्र	हेक्टर	उ.ना.	२,१९	२,४१	२,८१	२,८२	३,६३	उ.ना.	उ.ना.	
४.	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"०००"हेक्टर	उ.ना.	६,२८	७,०९	७,११	६,९५	६,६४	उ.ना.	उ.ना.	
५.	निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	"-	उ.ना.	६,०६	६,५७	६,३५	६,३२	६,०१	उ.ना.	उ.ना.	
अ]	अन्नधान्य खालील क्षेत्र	"-	उ.ना.	३,९८	४,४९	४,८२	४,५७	४,४६	उ.ना.	उ.ना.	
ब]	उत्ताखालील क्षेत्र	"-	उ.ना.	२	२	४	९	९	उ.ना.	उ.ना.	

[१९४]

[तक्ता क्रमांक: १५, १० पुढे चालू....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
	क] भुईमुगाखालील	"०००"हेक्टर	उ.ना.	३३	१०	१०	९	१२	उ.ना.	उ.ना.
	ड] कापसाखालील	"--"	उ.ना.	१,२५	१,५८	१,२९	१,३०	१,१३	उ.ना.	उ.ना.
६.	प्रत्येक प्रतीकाम करणा-या- मागे पिकाखालील क्षेत्र १९६१, १९७१, १९८१. हेक्टर		--	१.८६	२.२४	--	१.८४	१.७५	उ.ना.	उ.ना.
७.	द्वार परलेल्या क्षेत्राचे निव्वळ परलेल्या क्षेत्राची टक्केवारी	शेकडा	--	३.७०	७.९१	१२.०८	९.९८	१०.६०	उ.ना.	उ.ना.
८.	ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र	"०००"हेक्टर	उ.ना.	२१	४१	५५	७८	६९	उ.ना.	उ.ना.
९.	रकणा ओलिताच्या क्षेत्राची रकणा पिकाखालील क्षेत्राची टक्केवारी	शेकडा	--	३.४१	५.७८	१०.१९	११.२०	१०.३४	उ.ना.	उ.ना.
१०.	ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र	"०००"हेक्टर	उ.ना.	१६	३७	५३	५४	४८	उ.ना.	उ.ना.
११.	कालव्याव्हारे पृष्ठभागीय झालेले ओलित	"--"	उ.ना.	निरंक	५	११	११	१७	उ.ना.	उ.ना.
१२.	विहीरीव्हारे झालेले ओलित	"--"	उ.ना.	१६	३१	४३	४३	३१	उ.ना.	उ.ना.
१३.	इतर साधनांनी झालेले ओलित	"--"	उ.ना.	[x]	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
१४.	ओलिताखालील क्षेत्र									
	अ] अन्नधान्ये	"--"	उ.ना.	१६	२९	५८	६०	४७	उ.ना.	उ.ना.
	ब] ऊस	"--"	उ.ना.	२	२	४	९	९	उ.ना.	उ.ना.
	क] भुईमुगा	"--"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	xx	xx	२	उ.ना.	उ.ना.
	ड] फळे व भाजीपाला	"--"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२	२	२	उ.ना.	उ.ना.
	इ] कापूस	"--"	उ.ना.	उ.ना.	३	५	६	६	उ.ना.	उ.ना.

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
३.	<u>पुढे संधारणा कामे</u>									
	अ] बांध बंदीस्त क्षेत्र	"०००"हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब] एरिया ट्रेन्ड	"-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	क] नवीन क्षेत्र लागवडी- खालील आणलेले क्षेत्र	"-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
४.	<u>कृषि क्रियाक अवजारे</u>									
१.	<u>नांगर</u>									
	अ] लाकडी संख्या	उ.ना.	१९६१ ३,२७७	१९७३ ३,१५९		१९७८ ८,७५७	१९८३ ५,५५७			
	ब] लोखंडी	"-	उ.ना.	१८,२२५	२०,७७८	२७,५५१	२२,२५२			
२.	ओलीतासाठी	"-	--	१,११५	३,३९६	३,७७५	३,६५७			
	तेलावर चांगरी पंप									
३.	ओलितासाठी विद्युत पंप	"-	--	२४	२,२२९	७,८२२	७,५७७			
४.	<u>ऊसाचे चरक</u>									
	अ] शक्तीवर चालणारे संख्या	--		२९८	२५२	३७१	४२५			
	ब] बैलाच्या मदतीने चालणारे	"-	--	४५७	१४९	५७	२९			
५.	<u>पशुधन</u>									
१.	स्कूपा पशुधन	संख्याहजारात	उ.ना.	१९६१ ६६६	१९७३ ५७१	१९७८ ६६१	१९८३ ७१२			
२.	पत्थक बैलजोडीमागे उपलब्ध लागवडी केलेली जमीन	हेक्टर	उ.ना.	५,७४	७,४२	६,४३	६,११			
३]	कोंबडया	संख्याहजारात	उ.ना.	उ.ना.	१०१	१०१	१३५			

[१९६]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
६.	कारखान्यातील रोजगार		१९५१	१९६१	१९७०		१९८१	१९८२	१९८६	१९८७
	१] चालू कारखाने	संख्या	३	२९	११४		२२३	८५	११८	१२८
	२] कामगारांची दैनिक सरासरी	"-	उ. ना.	५, ६५०	५, ४८२		२४, ९३४	४, १९३	४, ५३४	५, ७४५
	३] दर लाख लोकसंख्येमागे नोंदणीकृत कारखान्यातील कामगारांची संख्या	"-	उ. ना.	३६९	२८०		५७६	४०४	४४०	५५७
७.	विद्युत		१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८५-८६	१९८७-८८
	१] विद्युत निर्मिती	मि. टके: घंटे	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक	निरंक
	२] वापरलेली वीज	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२१	२२	५४	८२
	३] विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	उ. ना.	४	४	४	४	४	४	४
	४] विद्युतीकरण झालेली गावे	"-	उ. ना.	११	१२३	७७०	७८५	६६१	९०४	९०९
८.	सहकार				३०. ६. ७१	३०. ६. ८१	३०. ६. ८२	३०. ६. ८३	३०. ६. ८५	३०. ६. ८८
	१] कृषि पत संस्था	संख्या								
	२] कृषि बिगरपत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	५८२	६७६	५७२	५७२	५७३	५७३
	३] बिगर कृषि बिगर पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३२३	८५	१२२	१९४	१६७
	४] भासत				३०. ६. ७१	३०. ६. ८१	३०. ६. ८२	३०. ६. ८३	३०. ६. ८५	३०. ६. ८८
	१] कृषि पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	६०, १३०	३, २३, ७७३	१, २६, ४१६	१, ५२, ४०८	१, ८३, ५२५	१, ८६, ३९०
	२] कृषि बिगर पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	७९, ४६७	२०, १३४	२५, २१७	४७, ३९५	५७, ३३१
	३] बिगर कृषि बिगर पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	८५, ७५३	२८, ६०५	३२, ३९९	५७, ४२८	५, ४८६

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
[३] खेते भांडवल										
१.	कृषि पत संस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	४०८७२	६५२१३५	११०२३७	३८७१६१	५८२४९२	७३९४३४
२.	कृषि बिगर पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२१०४६०	५२४६	१४८५७	२००२३	२०१२३६
३.	बिगर कृषि बिगर पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१७५६१०	१४८४७७	५६७२९	३१८४७८	१७७६५८
[४] दिलेली कर्जे										
१.	कृषि पत संस्था	रु. हजारात	उ. ना.	उ. ना.	२२५३८	२१८४२९	६९७७८३	१३४७४५		१५१६४०६
२.	कृषि बिगर पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२७६४५९	५२
३.	बिगर कृषि बिगर पत संस्था	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	८४७९	उ. ना.	उ. ना.		
९. शिक्षण										
१] प्राथमिक										
अ]	संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१०२६	१०४१	१०७६	
ब]	विद्यार्थी	संख्या हजारात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१०६	११२	१४४	
क]	शिक्षक	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२८१८	२८४७	३२६०	
२] माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक										
अ]	संस्था	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	७४	७६	९८	
ब]	विद्यार्थी	संख्या हजारात	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२९	३१	४१	
क]	शिक्षक	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१०५९	१११९	१३१०	

[१९८३]

[तक्ता क्रमांक: १५.१०. पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१. २. ३. ४. ५. ६. ७. ८. ९. १०. ११.

३] महाविद्यालयीन

अ] संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२	२	४
ब] विद्यार्थी	संख्या हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२	२	४
क] शिक्षक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१०६	९४	१५४

४] साक्षर लोकसंख्येची टक्केवारी

१९६१ १९७१ १९८१ [जनगणना]

अ] पुरुष	शेकडा	२५.८६	३७.२८	४५.५४
ब] स्त्रिया	"	५.३०	११.७०	२४.२८
क] एकूण	"	१५.७४	२५.११	३०.४२

५] ६-११ वयोगटानुसार शिकित जाणा-या विद्यार्थ्यांची टक्केवारी

अ] मुले	शेकडा]	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
ब] मुली	"]			
क] एकूण	"]			

उ.ना. उ.ना. उ.ना.

[१९१]

६] ११-१४ वयोगटानुसार शिकित जाणा-या विद्यार्थ्यांची टक्केवारी

१९६१, १९७१, १९८१ जनगणनाप्रमाणे वयोगटानुसार शिकित जाणा-या विद्यार्थ्यांची टक्केवारी उपलब्ध नाही.

अ] मुले	शेकडा	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
ब] मुली	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
क] एकूण	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१०.	<u>पैकीय व आरोग्य सेवा</u>			१९६१	१९७१	१९८०	१९८१	१९८२	१९८६	१९८७
	१] दवाखाने	संख्या	उ.ना.	१	१३	२२	२६	२६	१७	१७
	२] इस्पितळे	"	उ.ना.	१	१	१	१	२	६	६
	३] प्राथमिक आरोग्य केंद्र	"	उ.ना.	४	८	१३	९	९	३०	३०
	४] खाटा	"	उ.ना.	७२	१०२	१३३	१८५	२०३	४१२	४५७
	५] दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	"	—	१०	११	१३	१८	२०	४०	४८
	६] उपचार केलेले रुग्ण									
	अ] आंतररुग्ण	संख्या हजारत	उ.ना.	१३४	२५१	४५१	५०२	५६९	८४५	५७
	ब]-बाह्य रुग्ण	"	उ.ना.	१	४	३	१०	११	५४	५९०
	जन्म दर	दर हजारी	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१५.१	१७.३	उ.ना.	उ.ना.
	मृत्यू दर	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३.८	४.०	उ.ना.	उ.ना.
११.	<u>दळणावळणा व वाहतूक</u>			<u>३१.३.५१</u>	<u>३१.३.६१</u>	<u>३१.३.७१</u>	<u>३१.३.८१</u>	<u>३१.३.८३</u>	<u>३१.३.८७</u>	<u>३१.३.८८</u>
	१] विंग नगरपालिका रस्ते लांबी	कि.मी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२८१६	२२४६	२५४०	२७३२
	२] दर १०० चौ.कि.मी मागे रस्त्याची लांबी	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३६.४८	३८.१५	३३	३५
	३] दर लाख लोकसंख्येला रस्त्याची लांबी	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२७१.२९	२८३.८१	२४६.५४	२६५.२०
	४] एकूण रेल्वे मागायिी लांबी	"	उ.ना.	८८	८८	८८	८८	८८	८८	८८
	५] डाक कार्यालये	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२३०	२३७	१६६	१६३	१६३
	६] तार कार्यालये	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१५	१५	१४	१५	१५

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

[तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.....]

	१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८६-८७	१९८७-८८
१२. सामुहिक विकास								
१] सामुहिक विकास कार्यक्रम सीपीए संख्या	--	२०	१०	१०	१०	१०	५	५
२] सामुहिक विकास योजनेंतर्गत समाविष्ट गावे संख्या	--	८८८	८८८	९२५	९२५	९२५	९१३	९१३
३] सामुहिक विकास प्रोजेक्ट समाविष्ट अंतर्गेली लोकसंख्या लाखात	--	६.७	७.८	१०.३८	१०.३८	१०.३८	१०.३०	१०.३०
१३. स्थानिक संस्था								
१] पंचायत समिती संख्या	--	--	५	५	५	५	५	५
२] ग्रामपंचायत	--	--	उ. ना.	५५५	५५५	५५६	५५७	५५७
३] नगरपालिका	--	७	७	७	७	७	७	७
४] कटक मंडळे	--	--	--	--	--	--	--	--
१४. बँक कार्यालये	१९५१	१९६०	१९७०	१९७९	१९८२	१९८३	१९८६	१९८७
संख्या	उ. ना.	७	१३	३२	८३	८५	१११	११८

[३०१]

टीप: १] सन १९८०-८१ पर्यंतची माहिती जिल्हयाच्या पुनर्रचनेपूर्वीच्या तालुक्याची आहे. त्यानंतरची माहिती पुनर्रचना झाल्यानंतरच्या तालुक्याची आहे. २] सन १९८२-८३ वर्साची शेती व सिंचनाखालील जाबीची माहिती पूर्ण सुधारित आहे. ३] सहकारी संस्थांबंधी ३०.६.१९८१ पर अंतर्गेली माहिती ही जिल्हा पुनर्रचनेनंतरच्या नवीन ओरंगाबाद जिल्हयाची आहे. ४] x = २०० हेक्टरपेक्षा कमी ५] xx = दिलेल्या प्रमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी